UCHWAŁA NR XXIII/160/2022
RADY MIASTA BRAŃSK

z dnia 28 marca 2022 r.

w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

Na podstawie podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503), w związku z uchwałą Nr XI/71/2020 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, Rada Miasta Brańsk uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Uchwala się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, obejmujące cały obszar administracyjny miasta Brańsk.

2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

a) **załącznik nr 1A** – tekst Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk **„Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego"**;

b) **załącznik nr 1B** – rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk **„Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego"** w skali 1:10000;

c) **załącznik nr 2A** – tekst Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk **„Kierunki zagospodarowania przestrzennego"**;

d) **załącznik nr 2B** – rysunek Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk **„Kierunki zagospodarowania przestrzennego"** w skali 1:10000;

e) **załącznik nr 3** - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag wniesionych do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk;

f) **załącznik nr 4** – dane przestrzenne aktu planowania przestrzennego.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXV/123/01 Rady Miejskiej w Brańsku z dnia 21 grudnia 2001 r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, zmieniona uchwałą nr V/26/03 Rady Miasta Brańsk z dnia 20 marca 2003 r., uchwałą nr IX/36/07 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 sierpnia 2007 r., uchwałą nr XVI/113/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 września 2012 r. oraz uchwałą nr X/44/15 Rady Miasta Brańsk z dnia 16 listopada 2015 r.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Brańsk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Heronim Edward Bolesta

ZAŁĄCZNIK NR 1A
DO UCHWAŁY XXIII/160/2022
RADY MIASTA BRAŃSK
Z DNIA 28 MARCA 2022 ROKU

MIASTO BRAŃSK

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA BRAŃSK

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

BRAŃSK 2022

Spis treści

1. WSTĘP 7
2. POŁOŻENIE I RYS HISTORYCZNY 8
2.1. POŁOŻENIE MIASTA BRAŃSK 8
2.2. RYS HISTORYCZNY 10
3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW SZCZEBLA PONADLOKALNEGO I LOKALNEGO 11
3.1. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO 11
3.2. PLAN ODNOWY MIASTA BRAŃSK, PROGRAM REWITALIZACJI DLA MIASTA BRAŃSK 14
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY 16
4.1. STRUKTURA PRZESTRZENNA GMINY 16
4.2. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA 18
4.3. POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE MIASTA 36
4.4. OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 38
4.5. POZWOLENIA NA UŻYTKOWANIE BUDYNKÓW WYDANE W LATACH 2009-2019 41
4.6. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW 42
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO, ORAZ WYMOGÓW ICH OCHRONY 47
5.1. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 47
5.2. STAN ŚRODOWISKA 57
5.3. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA 60
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 63
6.1. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW 63
6.2. OBIEKTY WPISANE DO EWIDENCJI ZABYTKÓW 65
6.3. ARCHEOLOGIA 66
7. UWARUNOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH 68
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMU KOMUNIKACJI 68
8.1. POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE 68
8.2. UKŁAD DRÓG PUBLICZNYCH 70
8.3. SZLAKI TURYSTY I ŚCIEŻKI ROWEROWE 77
8.4. NATĘŻENIE RUCHU 77

8.5. KOMUNIKACJA ZBIOROWA 79
8.6. KOMUNIKACJA KOLEJOWA 79
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 79
9.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA 79
9.2. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA 81
9.3. SIEĆ TELEKOMUNIKACYJNA 82
9.4. SIEĆ GAZOWA 82
9.5. CIEPŁOWNICTWO 82
9.6. GOSPODARKA ODPADAMI 82
9.7. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII 83
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 83
10.1. ZAGROŻENIE POWODZIOWE 83
10.2. HAŁAS 84
10.3. NISKA EMISJA 85
10.4. GOSPODARKA ŚCIEKOWA 85
10.5. GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH 85
10.6. KOPALINY ZŁOŻA 86
10.7. PODSUMOWANIE 86
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW 86
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 89
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 89
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, TERENÓW GÓRNICZYCH, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA 90
14.1. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN 90
14.2. TERENY GÓRNICZE 90
14.3. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH 90
14.4. UDOKUMENTOWANE KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA 91
15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 91
16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ 91
17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 92
17.1. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA WYNIKAJĄCE Z ANALIZY UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH, ŚRODOWISKOWYCH I SPOŁECZNYCH 92
17.2. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z ANALIZY UWARUNKOWAŃ DEMOGRAFICZNYCH WRAZ Z PROGNOZĄ DEMOGRAFICZNĄ 93

17.3. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z ANALIZY MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY 93

17.4. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ 94

1. WSTĘP

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk zostało opracowane na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 r., poz. 741 ze zm.). Podstawę sporządzenia Studium stanowi Uchwała Nr XI/71/2020 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 czerwca 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk. Zgodnie z powyższą uchwałą, przystąpiono do sporządzenia zmiany Studium w granicach administracyjnych miasta.

Zmiana Studium wynika z potrzeby dostosowania jego treści do aktualnych przepisów i wytycznych z zakresu planowania przestrzennego, a także z potrzeby uwzględnienia składanych przez mieszkańców wniosków w sprawie zmiany tego dokumentu. Tym samym nowe Studium miasta ma za zadanie zweryfikować obecny stan zagospodarowania, w celu podtrzymania dotychczasowych kierunków rozwoju lub też wykreowania nowych, przy jednoczesnym zachowaniu racjonalnej polityki przestrzennej miasta. Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Brańsk zostało przyjęte Uchwałą nr XXV/123/01 Rady Miejskiej w Brańsku z dnia 21 grudnia 2001 r., a następnie było kilkukrotnie zmieniane - w latach 2003, 2007, 2012, 2015.

Ustalenia nowej edycji Studium uwzględniają kwestie społeczne, ekonomiczne, kulturowe i środowiskowe w odniesieniu do zagospodarowania przestrzennego. Niniejsze Studium powstało w oparciu o analizę bilansu dotychczasowej polityki, objęło rozważenie różnych scenariuszy rozwoju, co w następstwie umożliwiło wybór optymalnego kierunku rozwoju miasta Brańsk.

Studium jest sporządzane przez Burmistrza Miasta Brańsk oraz przyjmowane, po uzgodnieniach z instytucjami, przez Radę Miasta, przy uwzględnieniu głosu mieszkańców, wyrażonego poprzez wnioski i uwagi, głosy w debacie publicznej oraz głosy Radnych Rady Miasta. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, natomiast pełni funkcję określającą politykę przestrzenną w każdej gminie. Pomimo powyższego faktu, należy podkreślić, iż zapisy Studium są wiążące dla miasta przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dlatego istotnym jest posiadanie aktualnego Studium, na podstawie którego miasto swobodnie może realizować plany inwestycyjne w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Treść Studium jest podzielona na uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego, a jego integralną częścią są załączniki graficzne.

2. POŁOŻENIE I RYS HISTORYCZNY

2.1. POŁOŻENIE MIASTA BRAŃSK

Miasto Brańsk położone jest w powiecie bielskim, w południowej części województwa podlaskiego i stanowi część obszaru „Zielonych Płuc Polski". Miasto graniczy z miejscowościami należącymi do gminy Brańsk: od północy z wsiami: Zanie, Świrydy, Poletyły, od wschodu z wsiami: Załuskie Kościelne, Bronka, Kalnica, od południa z wsiami: Kiersnówek, Popławy oraz Brzeźnica, a od zachodu z wsiami Patoki i Glinnik. Od południowego zachodu sąsiaduje z Rudką (siedzibą gminy Rudka). Gmina ma charakter miejski, zachowując jednocześnie wiele cech obszarów wiejskich. Jej powierzchnia wynosi 32,43 km^2, co stanowi 2,34% powierzchni powiatu. Liczba mieszkańców wynosi 3 753 osoby, a gęstość zaludnienia 116 os/km^2 (GUS, 2019).

W aspekcie przyrodniczym obszar miasta nie wyróżnia się cennymi przyrodniczo obszarami – jego terenów nie objęto żadnymi wielkoobszarowymi formami ochrony przyrody. Nie występują tu także pomniki przyrody. Najcenniejszym elementem systemu przyrodniczego są tereny wzdłuż doliny rzeki Nurzec na południu oraz zwarte kompleksy leśne na północy opracowania. Grunty rolne zajmują ok. 63% powierzchni miasta, a jego lesistość wynosi 28,4%.

Rysunek 1. Położenie powiatu bielskiego na tle województwa podlaskiego.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Położenie miasta Brańsk na tle powiatu bielskiego.

Źródło: opracowanie własne.

Obszar miasta znajduje się w obrębie zlewni trzeciego rzędu rzeki Bug. Główny układ sieci tworzy rzeka Nurzec wraz z dopływem spod Kol. Patoki oraz rzeką Bronką. Pod względem fizycznogeograficznym Brańsk położony jest w granicach mezoregionu Równina Bielska, która jest częścią makroregionu Nizina Północnopodlaska. Odległość do przejść granicznych z Białorusią wynosi ok. 100 km do przejścia w Bobrownikach i 60 km do przejścia w Połowcach. Brańsk ma dogodne położenie komunikacyjne w stosunku do najważniejszych ośrodków miejskich w regionie. Od miasta powiatowego Bielsk Podlaski położony jest w odległości ok. 25 km na zachód. Do Białegostoku, zlokalizowanego na północny-wschód, odległość wynosi ok. 60 km. Kolejne, najbliżej położone miasta to Siemiatycze w kierunku południowym w odległości ok. 41 km oraz Wysokie Mazowieckie w odległości ok. 32 km na północny zachód. Poniżej przedstawiono odległości i czas przejazdu do najważniejszych dla miasta Brańsk sąsiednich ośrodków miejskich:

- Bielsk Podlaski – 25 km (20 minut),
- Białystok – 60 km (1h 11 minut),
- Wysokie Mazowieckie – 32 km (29 minut),
- Siemiatycze – 41 km (44 minuty).

2.2. RYS HISTORYCZNY

Pierwsi ludzie pojawili się na terenach Brańska już w schyłkowym paleolicie, czyli ok. 10 tys. lat temu. Osadnictwo rozwijało się tutaj przez cały okres starożytny, o czym świadczą liczne stanowiska archeologiczne, między innymi groby kultury amfor kulistych, pochówek szkieletowy należący do jednych z najstarszych we wschodniej Polsce oraz ozdoby kultury łużyckiej. Początków miasta jako odrębnej jednostki historycy doszukują się w zbudowanym w widłach rzek Nurzec i Bronka w X/XI wieku grodzisku, dzisiaj nazywanym „Zamczyskiem". Pierwsze zachowane dokumenty, w których wspominany jest Brańsk pochodzą z XV w. Osada opisywana była wówczas jako centrum bliżej nieznanej włości, zarządzanej przez namiestnika wielkiego księcia litewskiego oraz jako ośrodek parafialny. 18 stycznia 1493 roku Brańsk jako pierwsze miasto na Podlasiu otrzymał pełne prawa miejskie magdeburskie, nadane przez wielkiego księcia litewskiego Aleksandra Jagiellończyka.

W 1520 r. utworzono województwo podlaskie, które swym obszarem obejmowało między innymi Brańsk. Był on wówczas siedzibą sądów grodzkich i ziemskich oraz miejscem obrad sejmików, pełnił tym samym funkcję stolicy ziemi bielskiej. Na mocy uchwał Unii Lubelskiej Brańsk z całym Podlasiem znalazł się w granicach Korony. W XVI wieku na terenie miasta aktywnie działali król Zygmunt I oraz królowa Bona. Król rozpoczął ponad 270 letnią tradycję brańskich sejmików szlacheckich, samo miasto przeżywało rozkwit gospodarczy, nadwyżki w produkcji zboża eksportowane były do Gdańska. W jego granicach osiedliło się ok. 1800 mieszkańców, było 10 ulic, dwa rynki, dwa kościoły, szkoła parafialna, cerkiew prawosławna, ratusz miejski, dwór królewski, młyn, browar, słodownie i wiele zakładów rzemieślniczych. W mieście funkcjonował cech szewców i garbarzy, liczne grono tworzyli także garncarze, tracze, piekarze i handlarze solą.

Na przełomie XVII i XVIII w. nastąpił czas licznych wojen, które częściowo zniszczyły miasto. Z tym okresem związane jest wydarzenie, które doprowadziło do powstania słynnego przysłowia: „A bodaj cię kat brański oprawił". Powiedzenie odnosiło się do skazania na śmierć przez sąd grodzki 26 szlachciców, którzy dopuścili się licznych mordów i gwałtów. Kat miejski dokonał wszystkich egzekucji w ciągu jednego dnia, dzięki czemu zyskał sławę również poza granicami miasta. W międzyczasie, mimo trwającego kryzysu, Brańsk utrzymał rangę administracyjnego centrum ziemi bielskiej. Miasto słynęło z czterech dorocznych jarmarków oraz poniedziałkowych targów, w jego obrębie w XVIII w. powstała także stacja pocztowa na trasie z Warszawy do Mitawy.

Po trzecim rozbiorze Polski Brańsk znalazł się w powiecie supraskim w Prusach. Następnie w 1807 r. po traktacie w Tylży należał do obszaru Rosji wraz z obwodem białostockim. Staropolski ośrodek administracyjny, pod władzą rosyjskiego zaborcy, zdegradowany został do roli miasta nadetatowego, nieposiadającego już urzędów o ponadlokalnym znaczeniu. W 1830 i 1863 r. wielu mieszkańców zesłano na Syberię w odwecie za udział w zrywach narodowościowych. Jeden z większych, stłumionych buntów miał miejsce w 1826 r., kiedy to żołnierze batalionu saperów Samodzielnego Korpusu Litewskiego odmówili złożenia przysięgi wierności carowi. Mieszkańcy Brańska aktywnie uczestniczyli również w wielu innych walkach w obronie Narodu. W XIX wieku na terenie miasta osiedlili się liczni Żydzi, których imigracja spowodowała znaczny wzrost liczby mieszkańców oraz intensywny rozwój demograficzny.

W czasie I wojny światowej w obrębie Brańska dokonano wielu zniszczeń. Większość ludności ewakuowano w głąb Rosji. Później miasto pozostawało pod okupacją niemiecką aż do 1919 roku. Po wojnie odzyskało rangę ośrodka handlowego, gdzie ponownie odbywały się poniedziałkowe targi. Na

jego terenie funkcjonowało wiele organizacji społecznych i zakładów rzemieślniczych, istniały także połączenia autobusowe z Warszawą i Białymstokiem. W 1938 r. w Brańsku mieszkały 4594 osoby (dominowali Żydzi).

We wrześniu 1939 r. w okolicach Brańska, pod Domanowem i Hodyszewem, walczyła wycofująca się tędy przed wojskami hitlerowskimi Suwalska i Podlaska Brygada Kawalerii – dowodzona przez generała Zygmunta Podhorskiego. 7 września podczas niemieckiego nalotu zniszczone zostało centrum miasta. 24 września 1939 r. jego obszar zajęli Sowieci i włączyli do Republiki Białoruskiej. W czerwcu 1941 r. Brańsk opanowali Niemcy. Jesienią 1941 roku Niemcy utworzyli w Brańsku getto składające się z dwóch części. Według szacunków, w getcie łącznie stłoczono od 2400 do 3200 osób pochodzenia żydowskiego. Likwidacja getta miała miejsce w listopadzie 1942 r. W końcu lipca 1944 r., podczas wycofywania wojsk okupacyjnych, miasto z okolicznymi wsiami zostało zniszczone w 35%. Spalono między innymi kościół, most i elektrownię miejską. W 1946 roku w Brańsku mieszkały jedynie 2542 osoby. Miasto aż do początków lat pięćdziesiątych stanowiło silny ośrodek oporu przeciwko nowej władzy „ludowej". Z tego powodu dopiero w latach 70 – tych XX wieku rozpoczął się jego stopniowy rozwój i odbudowa. W 1992 r. dokonano podziału administracyjnego gminy na trzy odrębne jednostki: Miasto Brańsk, Gminę Brańsk i Gminę Rudka.

Obecnie Brańsk jest gminą miejską, która stanowi ponadlokalne centrum administracyjne, kulturalne, edukacyjne oraz miejsce koncentracji instytucji i obiektów użyteczności publicznej. Zgodnie z miejscowym przesłaniem, o mieście często mówi się, że „w Brańsku żyje się po pańsku", a osoby je odwiedzające cenią sobie ład, porządek i przyjazną atmosferę tworzoną przez gościnnych mieszkańców i liczne tradycje.[1]

3. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z DOKUMENTÓW SZCZEBLA PONADLOKALNEGO I LOKALNEGO

Miasto jako wspólnota samorządowa ma bardzo szerokie możliwości w kreowaniu własnej polityki przestrzennej oraz kształtowaniu rozwoju przestrzennego, gospodarczego i społecznego na swoim obszarze. Jednakże działania te muszą być spójne zarówno wewnętrznie jak i z dokumentami wyższego rzędu. Do tych drugich zalicza się m.in. Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju i Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa.

3.1. PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Studium sporządza się z uwzględnieniem ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Ten z kolei powinien być zgodny z Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. Obowiązujący Plan

[1] Na podstawie: *bransk.podlaskie.pl/index.php/miasto-bransk/historia*

Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego został przyjęty Uchwałą nr XXXVI/330/17 z dnia 22 maja 2017 r. Sejmiku Województwa Podlaskiego. Jego integralnymi częściami są część tekstowa, część graficzna, wykaz ponadlokalnych inwestycji celu publicznego oraz Plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Białegostoku, w którego obszarze nie znajduje się miasto Brańsk.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego wskazuje kilka zagadnień bezpośrednio dotyczących obszaru miasta Brańsk.

Przede wszystkim miasto należy do **wiejskich obszarów funkcjonalnych,** dla których w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin należy uwzględnić m.in. ochronę oraz poprawę jakości i struktury rolniczej przestrzeni produkcyjnej, organizację struktury osadniczej obszarów wiejskich oraz poprawę i rozwój zagospodarowania małych miast, infrastruktury turystycznej i wypoczynkowej, racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej wraz z poprawą struktury i jakości przestrzeni produkcyjnej. Wspierane powinny być także: rozwój i modernizacja przemysłu rolno-spożywczego oraz poprawa warunków życia w małych miastach.

Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinna polegać m.in. na zaniechaniu przeznaczenia na cele nierolnicze terenów o uregulowanych stosunkach wodnych, ograniczaniu do niezbędnego minimum przeznaczania na cele nierolnicze gruntów rolnych o wysokiej waloryzacji przestrzeni produkcyjnej, strategicznych dla produkcji żywności, ograniczaniu przeznaczania na cele nierolnicze zwartych kompleksów gruntów z przewagą III i IV klasy bonitacyjnej oraz zatorfień i zabagnień stanowiących elementy lokalnej sieci ekologicznej, a także zakazie likwidacji zalesień i zadrzewień śródpolnych. Poprawie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej ma sprzyjać między innymi: dostosowywanie programu rozwoju małej retencji w województwie do potrzeb przeciwdziałania deficytom wody w obszarach rolniczych i zjawiskom powodziowym, wzbogacanie walorów sieci ekologicznej oraz wypoczynku i turystyki, z priorytetem inwestycyjnym zbiorników zabezpieczających równocześnie możliwie największą ilość tych potrzeb.

Miasto Brańsk znajduje się również w **obszarze przygranicznym,** cechującym się m.in.: niekorzystną sytuacją społeczno-gospodarczą, zaburzoną strukturą demograficzną, niskim poziomem urbanizacji i słabością małych ośrodków miejskich.

Miasto mieści się także w obszarze deficytu wód podziemnych, dlatego wskazana jest racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód, w tym zapobieganie występowaniu deficytów wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego; ochrona w studiach gmin zasobów wód podziemnych oraz rozpoznanych i eksploatowanych wód mineralnych. Ponadto obszary deficytu wód podziemnych wymagają wyłączenia z możliwości lokalizacji użytkowników o dużym zapotrzebowaniu wody i zrzucie ścieków, a także powinno zaniechać się wyznaczania terenów wodochłonnej zabudowy przemysłowej lub terenów eksploatacji powierzchniowej surowców mineralnych o dużym zasięgu odwadniania terenów.

Niewielki, południowy fragment miasta Brańsk (w rejonie doliny Nurca) znajduje się w głównym korytarzu ekologicznym: Puszcza Biała – Puszcza Mielnicka (GKPnC-2A). Obejmuje on elementy przyrody i środowiska naturalnego, w tym między innymi fragmenty rzeki Nurzec.

Plan wskazuje zasady organizacji **struktury funkcjonalnej sieci osadniczej** obszarów wiejskich, które określają organizację funkcjonalną sieci osadniczej obszarów wiejskich województwa w podziale na: jednostki gminne miejskie, wiejskie i wsie, z rozwojową infrastrukturą funkcji ponadlokalnych (ponadstandardowych) oraz pozostałe wsie. Miasto Brańsk jako jednostkę skupiającą funkcje administracyjne gminy wiejskiej, zakwalifikowano do małych miast i wsi pozostałych z infrastrukturą standardowych funkcji publicznych oraz funkcjami mieszkalnictwa i gospodarczymi, w których, w wyniku działań inwestycyjnych wykorzystujących walory położenia oraz korzystne uwarunkowania środowiskowe (np. zbiorniki retencyjne), istnieją warunki do rozwoju funkcji rekreacji i obsługi turystyki o znaczeniu ponadlokalnym. Dla miasta Brańsk ważne są również zapisy dotyczące zwiększenia atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej zabytkowych zespołów urbanistycznych i przestrzeni publicznych oraz uaktywnienia mniej odwiedzanych, a atrakcyjnych turystycznie i rekreacyjnie, obszarów województwa (w szczególności Doliny Nurca). Brańsk wyróżniony został w Planie jako: miasto pełniące ważną funkcję o ponadlokalnym zasięgu oddziaływania pod względem opieki społecznej, obszar koncentracji obiektów archeologicznych, jedno z najlepiej skanalizowanych miast w województwie, obszar (jedynie na południu – w rejonie doliny Nurca) szczególnego zagrożenia powodzią, dla którego mapy zagrożenia powodziowego zostaną opracowane przez Dyrektora RZGW w Warszawie w następnych cyklach planistycznych.

W **zakresie uzbrojenia terenu** plan przewiduje dostosowanie infrastruktury systemu elektroenergetycznego na napięciu WN 110kV do obecnych i przyszłych potrzeb zagospodarowania województwa, z zachowaniem normatywnych standardów ilościowych i jakościowych, poprzez:

1) zakończenie realizacji inwestycji polegającej na budowie rozdzielni RS 15/15kV w mieście Brańsk, Augustowie i Czarnej Białostockiej (inwestycja już zrealizowana),

2) budowę stacji WN/SN: „Przemysłowa" gm. Juchnowiec Kościelny, Suchowola, miasto Brańsk (w oparciu o powstałą rozdzielnię sieciową 15/15kV),

3) budowę linii WN 110kV: Mońki – Suchowola – Dąbrowa Białostocka, Ciechanowiec – Brańsk – Bielsk Podlaski (war. I), Ciechanowiec – Siemiatycze (war. II), Adamowo – Hołowczyce, Kolno – Łyse (woj, mazowieckie), „wcięcie" do linii Dąbrowa Białostocka – Augustów do stacji Augustów II,

4) budowę linii elektroenergetycznej SN 15 kV Brańsk – Ciechanowiec m i gm. Brańsk, gm. Rudka, m i gm. Ciechanowiec, m i gm. Bielsk Podlaski jw. w zależności od wyboru wariantu przebiegu linii WN 110kV.

Ponadto zgodnie z planem województwa podlaskiego na terenie miasta Brańsk planuje się:

1) rozbudowę łączności teleinformatycznej dla potrzeb administracji publicznej wszystkich szczebli, pod kątem zapewnienia łączności, gromadzenia i udostępniania informacji oraz usprawnienia komunikacji pomiędzy obywatelem a administracją publiczną, w tym realizację projektu „Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej" (lokalizacja projektowanego węzła dystrybucyjnego oraz przebieg sieci dystrybucyjnej).

Przez miasto przebiega także linia radiowa SLR Topczewo – SLR Makarki wraz z pasem ochronnym o szerokości 60 m.

3.2. PLAN ODNOWY MIASTA BRAŃSK, PROGRAM REWITALIZACJI DLA MIASTA BRAŃSK

Plan Odnowy Miasta Brańsk

Plan Odnowy Miasta Brańsk na lata 2016-2020 został przyjęty na podstawie uchwały nr XIII/61/16 Rady Miasta Brańsk z dnia 26 lutego 2016 r. W dokumencie tym, w oparciu o przeprowadzone analizy, wskazano wizję rozwoju oraz priorytety, dla których wyznaczono poszczególne cele i projekty służące ich realizacji.

Zgodnie z wizją określoną w Planie, rozwój miasta powinien zostać jednocześnie skierowany w dwóch kierunkach, określonych jako priorytety:

- **Priorytet I** – Poprawa warunków życia oraz integracja mieszkańców, kultywowanie lokalnych tradycji oraz rozwój turystyki.
- **Priorytet II** – Zrównoważony rozwój rolnictwa oraz wspieranie pozarolniczych działalności mieszkańców.

Głównym celem jest więc poprawa warunków życia mieszkańców miasta realizowana poprzez: rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej, kulturalnej i sportowej, a także modernizację i rozbudowę gospodarstw rolnych, nowe metody upraw i hodowli, wsparcie działalności gospodarczej związanej pośrednio z rolnictwem (agroturystyka) i rozwój w kierunku wytwarzania produktów ekologicznych. Mieszkańcy powinni mieć również możliwość otwierania działalności związanej z usługami czy handlem.

W ramach Priorytetu I wskazano dwa główne cele w brzmieniu:

1. Rozwój infrastruktury technicznej.
2. Promocja miasta oraz lokalnej twórczości. Rozwój aktywności społeczności lokalnej, pobudzenie świadomości historycznej i kulturalnej mieszkańców.

Priorytet II miał zostać zrealizowany poprzez jeden cel - pomoc finansowa w rozwijaniu pozarolniczych działalności.

Dokument opracowano na okres od 2016 do 2020 roku, zatem stracił już swoją aktualność, a wyznaczone zadania były systematycznie realizowane. Uwzględniając zmiany gospodarcze, społeczne, ekonomiczne oraz środowiskowe jak również przestrzenne, jakie miały miejsce w rzeczywistości, można ocenić, czy pokryły się z prognozami i czy zamierzone cele zostały osiągnięte (również w jakim stopniu). Następnie będzie możliwe wyznaczenie nowych celów strategicznych i operacyjnych dla tych samych bądź nowych obszarów strategicznego działania.

Program Rewitalizacji dla Miasta Brańsk

Program Rewitalizacji dla Miasta Brańsk został zaktualizowany w 2018 r. i obecnie funkcjonuje w oparciu o uchwałę nr XXXII/166/18 Rady Miasta Brańsk z dnia 11 czerwca 2018 r. Zgodnie z jego zapisami, głównym efektem działań rewitalizacyjnych będzie ograniczenie negatywnych zjawisk kryzysowych w różnych sferach: społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz wzmocnienie potencjału wewnętrznego obszaru

rewitalizacji w celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju całego miasta. Rezultatem mają być: dogodne warunki życia dla mieszkańców, prowadzenia działalności gospodarczej oraz poszerzenie oferty turystycznej. Na podstawie pogłębionych analiz wyznaczono obszar rewitalizacji, zlokalizowany w południowej części miasta, obejmujący 33,99 ha oraz 440 mieszkańców. W jego granicach zlokalizowane są również instytucje użytku publicznego, tj.: Urząd Miasta Brańsk, Urząd Gminy Brańsk, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna oraz Przedszkole im. Sióstr Sercanek.

Dokument definiuje wizję przeobrażeń miasta w brzmieniu: „Obszar rewitalizacji po przeprowadzeniu kompleksowego procesu rewitalizacji staje się terenem przyjaznym mieszkańcom, gwarantującym bezpieczną i przyjazną przestrzeń publiczną oraz wysokiej jakości ofertę społeczną, kulturalną oraz związaną ze spędzaniem czasu wolnego. Zrewitalizowany obszar wyróżnia się dobrym stanem środowiska naturalnego oraz nowoczesnym zagospodarowaniem odpowiadającym potrzebom mieszkańców". Realizacji wizji mają służyć następujące cele strategiczne i kierunki działań (dla których w dokumencie przewidziano poszczególne przedsięwzięcia do wykonania):

Cel rewitalizacji 1. Działania na rzecz integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji.

- Działanie 1.1 Integracja społeczna w oparciu o zasoby i potencjały obszaru rewitalizacji.
- Działanie 1.2 Rozwijanie funkcji społecznych.
- Działanie 1.3 Rozwijanie funkcji kulturalnych.
- Działanie 1.4 Rozwijanie funkcji edukacyjnych i oświatowych związanych z budową postaw proekologicznych oraz profilaktyki.
- Działanie 1.5 Organizacja cyklicznych imprez integrujących mieszkańców.
- Działanie 1.6 Ożywienie obszaru zdegradowanego poprzez wzmocnienie jego funkcji symbolicznych.

Cel rewitalizacji 2. Poprawa infrastruktury, zagospodarowania i estetyki przestrzeni zdegradowanej.

- Działanie 2.1 Zbudowanie atrakcyjnych i przyjaznych przestrzeni publicznych.
- Działanie 2.2 Efektywne wykorzystanie zasobów środowiskowych i kulturowych.
- Działanie 2.3 Tworzenie miejsc wypoczynku i integracji mieszkańców.
- Działanie 2.4 Modernizacja budynków użyteczności publicznej.
- Działanie 2.5 Poprawa dostępności obszaru rewitalizacji.
- Działanie 2.6. Dostosowanie zdegradowanej infrastruktury do potrzeb użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Dokument nie przewiduje ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, nie wskazuje także na konieczność wprowadzenia zmian w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Brańsk, ani zmian lub uchwalania nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

4.1. STRUKTURA PRZESTRZENNA GMINY

Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta Brańsk w głównej mierze wynika z położenia geograficznego na szlaku handlowym z Rosji i Litwy jak również z uwarunkowań środowiska naturalnego i wydarzeń historycznych, które także miały wpływ na układ przestrzenny obszaru miasta oraz sąsiednich miejscowości.

Brańsk jest niewielkim miasteczkiem posiadającym cechy gminy wiejskiej. Elementy miejskie bardzo często mieszają się z wiejskim charakterem miasta, w sąsiedztwie otwartych terenów rolnych występują np. duże sklepy (sieciowe markety), ogródki działkowe oraz osiedla wielorodzinne (również bloki mieszkalne). Użytki rolne zajmują ponad 60% powierzchni jednostki administracyjnej, a działalność związana z rolnictwem prowadzona jest wyłącznie w gospodarstwach indywidualnych. Brańsk pełni funkcję o charakterze ponadlokalnym w dziedzinie usług zdrowia oraz opieki socjalnej, lokalnie rozwijają się w nim usługi z zakresu handlu, administracji czy kultury.

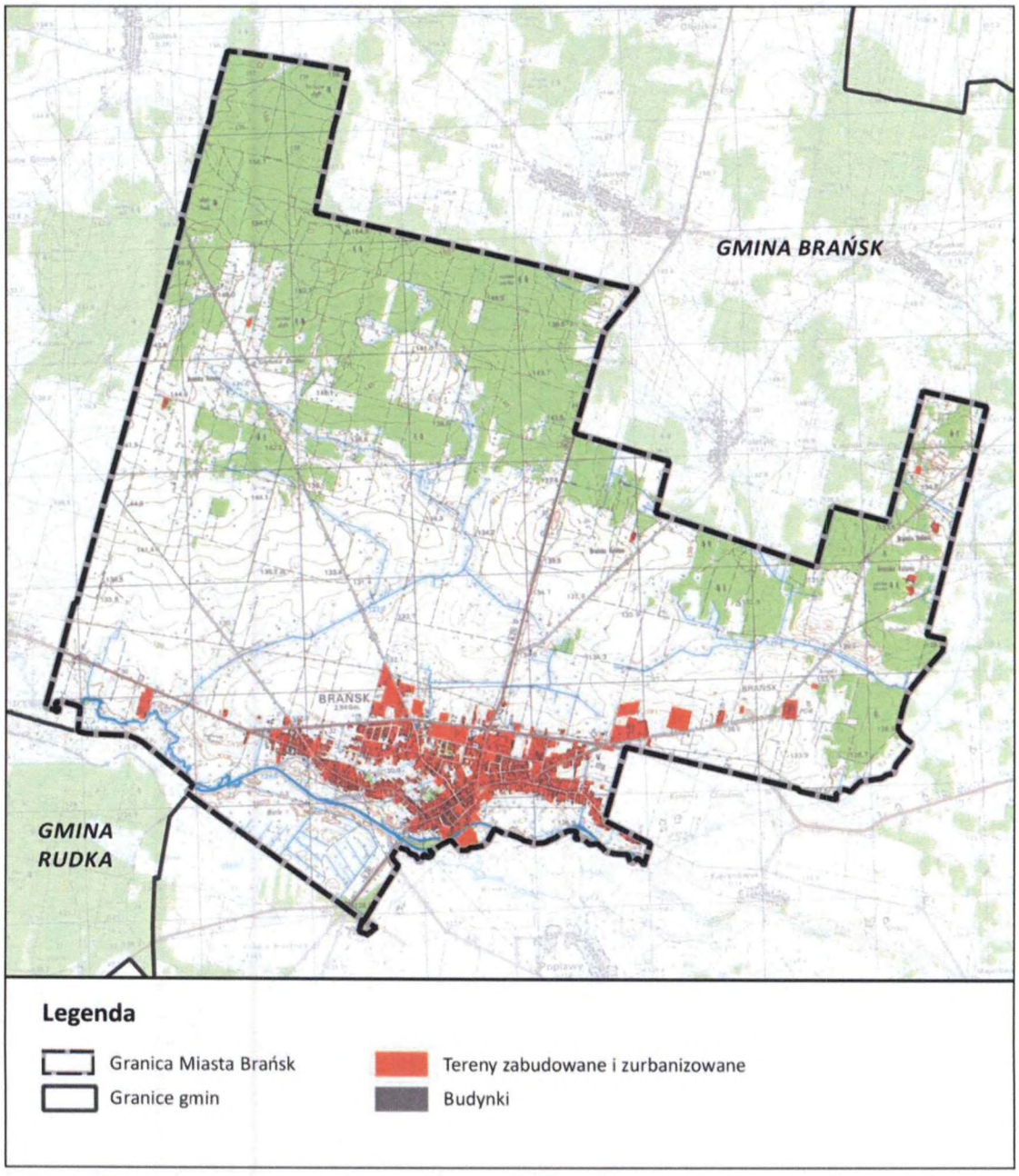
Zlokalizowane są tutaj również większe zakłady, takie jak: Zakład Mięsny KLINICCY Wiesław Klinicki; Mag-Bud. Materiały budowlane, farby, cement, styropian; Falkowski Grzegorz. Hurtownia przemysłowa; Rolmax. Maksymiuk W.; Podlaskie Zakłady Zbożowe S.A.; Producent opakowań Wald-Gold sp. z o. o.; Radziszewski Piotr. Zakład Produkcyjno Handlowo Usługowy.

Pierwsze wzmianki o mieście związane są z grodziskiem zbudowanym w widłach rzek Nurzec i Bronka w X/XI w., dzisiaj zwanym „zamczyskiem". Z czasem osada stała się ważnym punktem na szlaku handlowym z Rusi i Litwy do Polski. W 1493 r. ks. Aleksander nadał Brańskowi prawa miejskie. W XVI w. pełnił on rolę ośrodka gospodarczego, posiadał rynek oraz 10 ulic. Rynek obecnie stanowi najważniejszą przestrzeń publiczną miasta, a w jego pobliżu zachowało się wiele reliktów starego drewnianego budownictwa zagrodowego oraz znaczna liczba budynków o różnym przeznaczeniu podlegających ochronie konserwatorskiej. Miasto wraz z rynkiem wciąż posiada cechy typowe dla osad pełniących w średniowieczu funkcje targowe i handlowe. Wokół centrum miejscowości (rynku) występuje bardziej zwarta zabudowa mieszkaniowa i usługowa. Na terenie całego miasta mieści się liczna zabudowa zagrodowa, którą stopniowo wypiera zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Budynki mieszkalne charakteryzują się prostą bryłą o stosunkowo niewielkiej powierzchni, wysokości budynków są do siebie zbliżone i oscylują w granicach 6-7 m. Połacie dachowe oparte są na układzie dwuspadowym o kącie pochylenia 30-45 stopni. Ponadto w mieście występują budynki zarówno z końca ubiegłego wieku jak i budynki nowoczesne, wybudowane w ostatnich latach, które mieszają się z zabudowaniami z poprzednich dekad. W Brańsku znajdują się także domy wielorodzinne oraz zabudowa blokowa. Niemal wszystkie tereny zainwestowane skupiają się pomiędzy drogą krajową nr 66, a rzeką Nurzec. Miasto Brańsk tworzy jednolitą strukturę funkcjonalno-przestrzenną, zabudowa rozproszona praktycznie nie występuje. Takie zagospodarowanie przestrzeni miasta jako obszaru funkcjonalnego przez dekady pozytywnie wpływało na rozwój sieci drogowej oraz sieci infrastruktury technicznej. Na północ rozciągają się pola uprawne, a następnie zwarte kompleksy leśne. Ich obszar przecinają główne drogi prowadzone w układzie pierścieniowym z centrum miasta.

Miasteczko wykazuje pewne cechy założenia urbanistycznego autorstwa E. Howarda – „Miasta ogrodu". Idea polegała na kształtowaniu zabudowy wokół centralnego terenu zieleni w systemie pierścieniowym. Najbliżej sytuowane były budynki użyteczności publicznej oraz usługowe.

Następnie, zwarte systemy zabudowy mieszkaniowej oraz położone najdalej od centrum obiekty przemysłowe miały być otoczone rozległymi gruntami ornymi. W Brańsku zabudowa rozmieszczona jest wokół systemu przyrodniczego rzeki Nurzec (oraz nowego zbiornika wodnego), a od północy graniczy z polami uprawnymi. W centrum, z którego promieniście rozchodzą się drogi, zlokalizowane są najważniejsze instytucje publiczne oraz obiekty usługowo-handlowe, natomiast na peryferiach rozwijają się większe zakłady produkcyjne i magazynowe. Do głównych zalet tak formowanego układu urbanistycznego, często nazywanego również „miastem-wsią", należą: bliskość przyrody, dostępność komunikacyjna, samowystarczalność, możliwość rozwoju przedsiębiorstw, szanse dla zaistnienia życia towarzyskiego, zaopatrzenie w infrastrukturę techniczną, swoboda życia.

Rysunek 3. Lokalizacja zabudowy w mieście Brańsk.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SWDE pozyskanych z PODGiK.

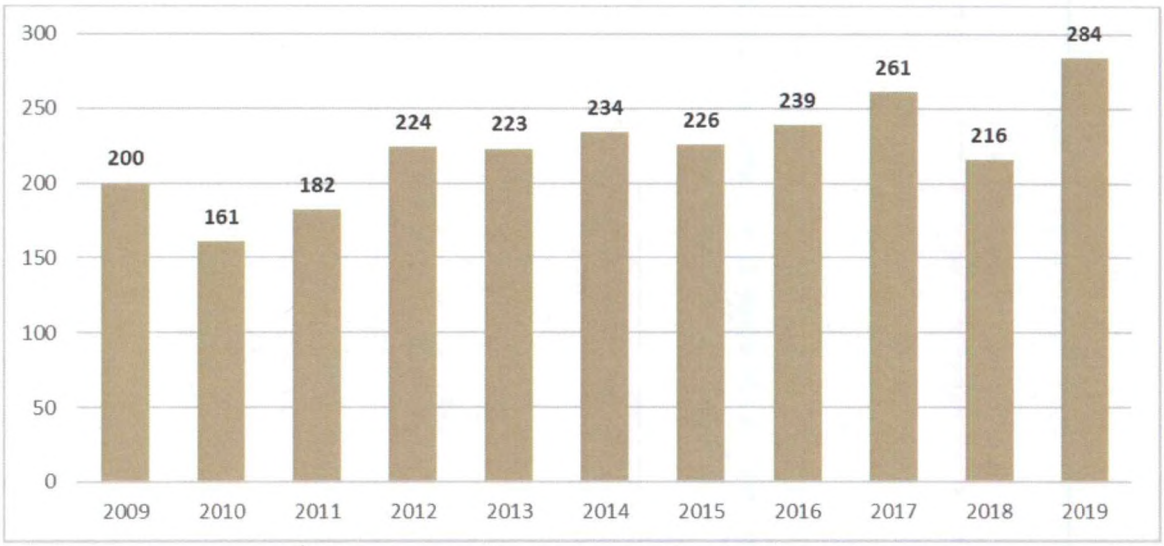
4.2. CHARAKTERYSTYKA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

Rynek pracy

W mieście Brańsk liczba pracujących przypadających na 1000 ludności w roku 2019 wynosiła 284 osoby. Wynik w porównaniu do roku 2018 jest wyższy aż o 68, jednocześnie osiągając maksymalny wynik od niemal dekady. W latach poprzednich liczba osób pracujących na 1000 ludności podlegała wahaniom, jednak częściej obserwowano przyrost niż regresję. Spadek odnotowany został w roku 2018, 2015, 2013 oraz 2010. Sumarycznie w porównaniu z rokiem 2009 liczba pracujących na 1000 ludności wzrosła o 84 osoby.

Liczba osób pracujących na 1000 ludności w mieście Brańsk jest wyższa niż średnia w 2019 r. dla powiatu bielskiego, województwa podlaskiego, a także dla kraju, gdzie wskaźnik ten wynosił odpowiednio 208, 201 i 255 osób pracujących na 1000 ludności. Jest to związane z miejskim charakterem jednostki terytorialnej, gdzie w zurbanizowanej przestrzeni koncentruje się więcej miejsc pracy niż w dominujących w województwie i powiecie obszarach wiejskich. W roku 2019 udział pracujących mężczyzn w stosunku do ogólnej liczby osób pracujących nieznacznie przewyższał udział kobiet i wynosił ok. 50,4%.

Wykres 1. Liczba pracujących na 1000 osób w gminie miejskiej Brańsk w latach 2009 – 2019 (Liczba pracujących na 1000 osób ujmowana jest bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W strukturze zatrudnienia w powiecie bielskim dominuje sektor rolniczy, w którym pracuje niemal 45% aktywnych zawodowo osób. Drugim z kolei, pod względem liczby zatrudnionych sektorem jest przemysł i budownictwo – ok. 29%. W usługach zatrudnionych jest ok. 25%, a w sektorze finansów 1,4% pracujących. W tabeli poniżej przedstawiono dla porównania strukturę zatrudnienia dla województwa podlaskiego. Należy jednak zaznaczyć, że struktura zatrudnienia w mieście Brańsk może kształtować się inaczej, ze względu na koncentrację wielu usług w centrum

miejscowości. Niemniej jednak pola uprawne zajmują większą część obszaru miasta, a rolnictwo stanowi źródło utrzymania wielu jej mieszkańców.

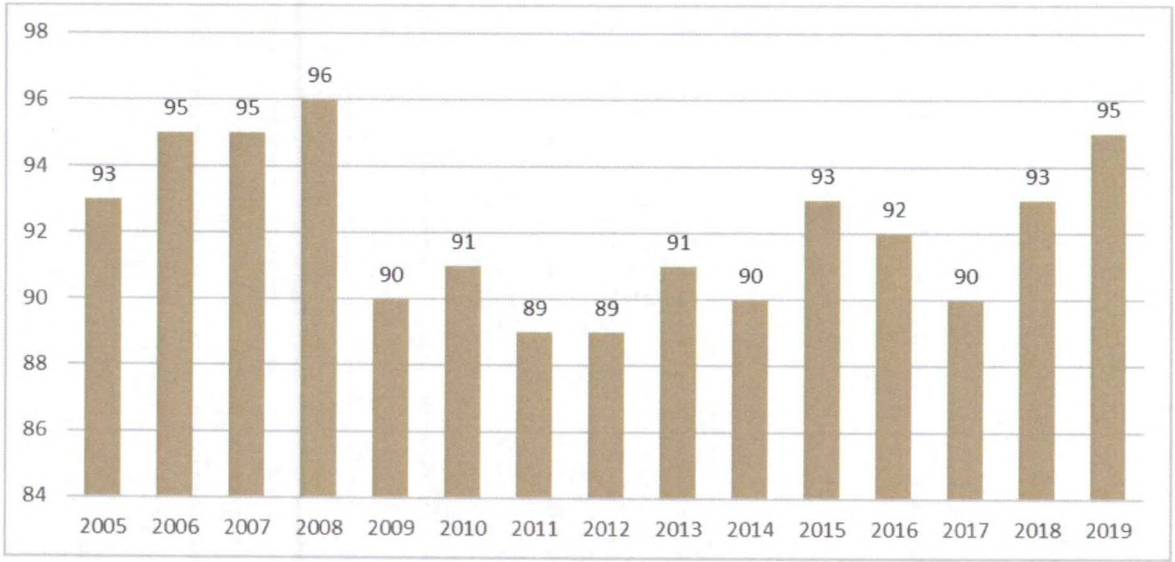
Tabela 1. Porównanie udziału zatrudnionych w poszczególnych sektorach (rolniczym, przemysłowym i budownictwie, usługowym, finansowym) w roku 2018 w województwie podlaskim oraz powiecie bielskim. (Zgodnie z GUS wskaźnik liczony bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, duchownych i pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane łącznie z rolnictwem indywidualnym i pracującymi w organizacjach, fundacjach, związkach (SOF), według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności).

	pow. bielski	woj. podlaskie
rolniczy (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo)	44,68%	35,04%
usługowy (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja i inne)	24,67%	41,89%
przemysł i budownictwo	29,24%	20,91%
finansowy (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości)	1,41%	2,16%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie bielskim wynosi 5295,45 zł, co odpowiada 102,2% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce (dane na 2019 r.). Jest ono wyższe niż średnie zarobki brutto w województwie (4575,88 zł).

Wykres 2. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 osób w gminie miejskiej Brańsk w latach 2005-2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W mieście Brańsk liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w latach 2005 – 2008 systematycznie rosła. Po roku 2008 wskaźnik ulegał wahaniom, jednak różnica nie była znaczna. Od roku 2018 obserwuje się przyrost podmiotów gospodarczych. Ich

liczba w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosiła 95, czyli tyle samo co w roku 2006 oraz 2007. Najwyższą wartość odnotowano w roku 2008 – 96 podmiotów. W ich ogólnej liczbie nieprzerwanie przeważają mikro-przedsiębiorstwa, zatrudniające 0 - 9 pracowników (stanowią ok. 93 - 94% we wszystkich badanych latach).

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2019 r. wyniosła 155,2, co jest wartością wyższą niż wskaźnik dla powiatu bielskiego, który wyniósł 129 podmiotów, oraz dla województwa – 146,8 podmiotów.

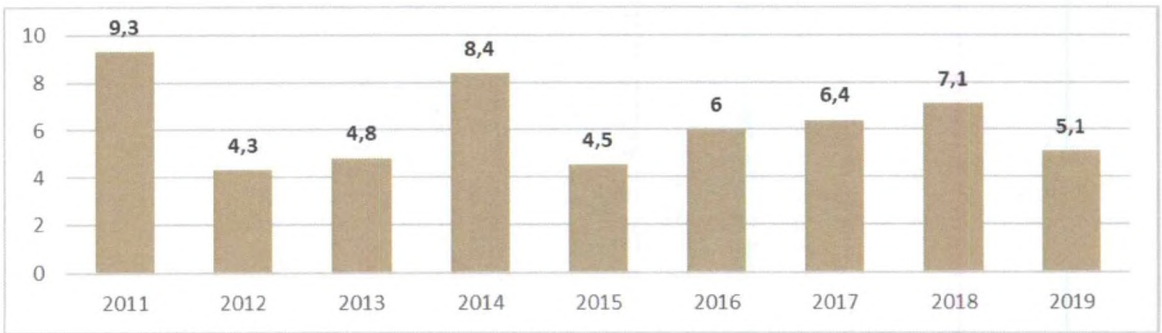
Należy zaznaczyć, że na niskim poziomie utrzymuje się liczba podmiotów wyrejestrowywanych, zatem prowadzona działalność gospodarcza przeważnie z powodzeniem utrzymuje się na rynku. W 2019 r. badana wartość wynosiła 5,1% w stosunku do ogólnej liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON. W 2011 r. osiągnęła ona swoje maksimum (9,3%), a rok później minimum (4,3%). W latach 2016 – 2018 wskaźnik stopniowo się zwiększał, jednak w ostatnim roku analizy znów uległ spadkowi. Należy także zauważyć, że w roku 2019 powstały nowe podmioty sektora kreatywnego oraz medycznego, wskazujące na bardziej dynamiczny rozwój funkcji poza rolniczych.

Tabela 2. Procentowy udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON oraz procentowy udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektorów: medycznego, kreatywnego, przetwórstwa rolno-spożywczego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów w gminie miejskiej Brańsk w latach 2011 - 2019.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON [%]	9,3	4,3	4,8	8,4	4,5	6,0	6,4	7,1	5,1
udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora medycznego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem [%]	3,45	0,00	0,00	0,00	4,00	15,00	0,00	2,63	7,41
udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem [%]	3,45	6,25	4,00	3,33	4,00	0,00	13,04	2,63	7,41
udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora przetwórstwa rolno-spożywczego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem [%]	0,00	6,25	8,00	0,00	0,00	0,00	4,35	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 3. Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2011-2019 [%].

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

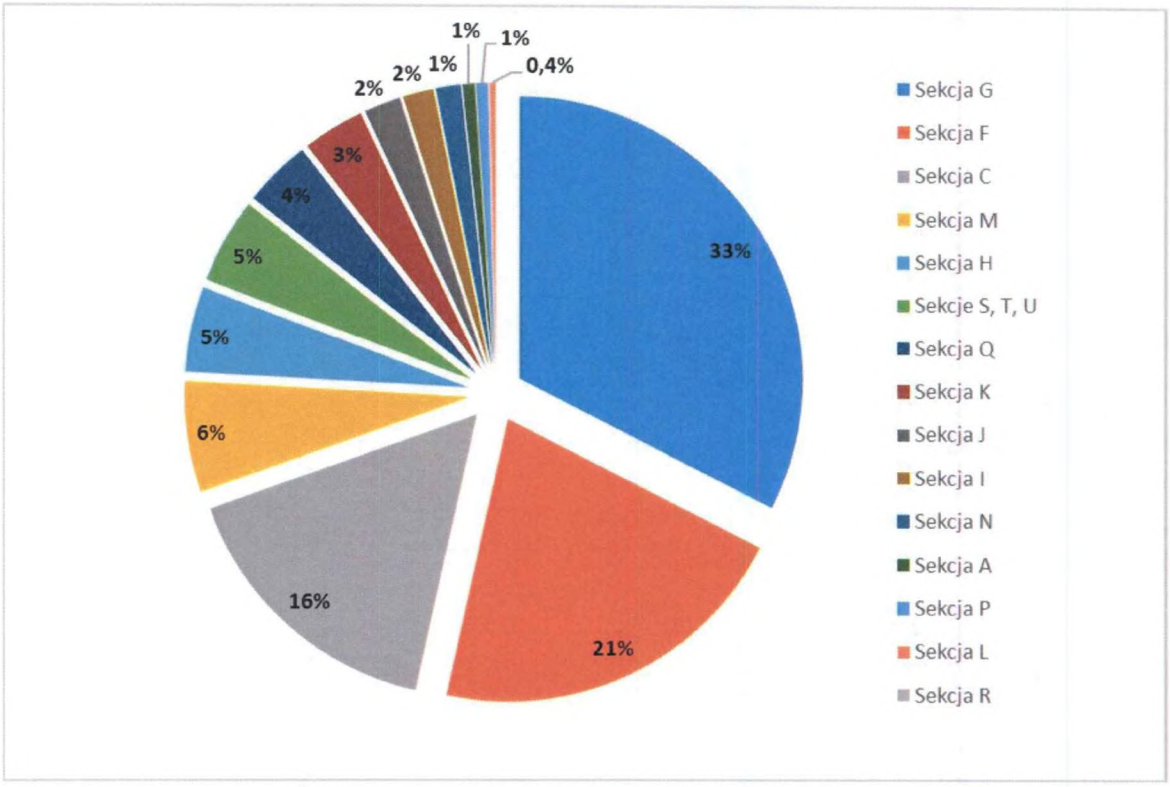
Przez osoby fizyczne prowadzona jest głównie działalność gospodarcza z zakresu sekcji G i F według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), czyli z zakresu handlu hurtowego, detalicznego i naprawy pojazdów oraz budownictwa. Łącznie obejmuje ona 54% wszystkich prowadzonych przez osoby fizyczne działalności gospodarczych w mieście Brańsk (dane na 2019 r.). Liczba osób prowadzących działalność z zakresu handlu i naprawy pojazdów w ostatnim roku analizy uległa wzrostowi (o 7 podmiotów), jednak wcześniej odznaczała się stałą tendencją spadkową. Natomiast działalność z zakresu budownictwa od roku 2018 wzrasta, a w latach poprzednich utrzymywała się na zbliżonym poziomie (ok. 47). Znaczący udział ma również sekcja C (przetwórstwo przemysłowe). Liczba zakładów zajmujących się taką działalnością odnotowuje jednak w ostatnim badanym roku znaczący spadek. Pozytywnym zjawiskiem jest zwiększający się udział działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz pozostałej działalności usługowej. Wśród sekcji wyróżnia się także transport i gospodarka magazynowa, jednak ich znaczenie w ostatnich latach maleje. Udział osób fizycznych prowadzących działalność z zakresu pozostałych sekcji odznacza się zdecydowanie niższym poziomem, wynoszącym poniżej 4% (mniej niż 12 osób).

Tabela 3. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD 2007 w gminie miejskiej Brańsk w latach 2014 – 2019.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ogółem	279	286	279	271	280	286
Sekcja G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych)	111	102	100	92	86	93
Sekcja F (budownictwo)	41	47	48	47	58	60
Sekcja C (przetwórstwo przemysłowe)	54	56	54	51	52	46
Sekcja M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna)	10	11	10	12	16	18
Sekcja H (transport i gospodarka magazynowa)	14	17	17	16	14	14
Sekcje S, T, U (pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; organizacje i zespoły eksterytorialne)	11	11	12	14	13	14
Sekcja Q (opieka zdrowotna i pomoc społeczna)	8	9	9	8	9	11
Sekcja K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa)	7	7	7	9	9	10
Sekcja J (informacja i komunikacja)	6	7	7	7	7	6
Sekcja I (działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi)	3	4	4	4	4	5
Sekcja N (działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca)	1	3	3	3	4	4
Sekcja A (rolnictwo, leśnictwo, rybactwo i łowiectwo)	6	6	3	3	3	2
Sekcja P (edukacja)	4	3	2	2	2	2
Sekcja L (działalność związana z obsługą rynku nieruchomości)	0	0	1	1	1	1
Sekcja R (działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją)	3	3	2	2	2	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 4. Struktura rynku działalności gospodarczej prowadzonej przez osoby fizycznej, według sekcji PKD 2007 w gminie miejskiej Brańsk w roku 2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Pozytywnym aspektem jest to, że ogólna liczba firm w analizowanym obszarze, prowadzonych przez osoby fizyczne, rośnie i w stosunku do roku 2014 zwiększyła się o 7 podmiotów. W porównaniu do roku 2017 przybyło aż 15 jednostek. Ogólna liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych w rejestrze REGON w 2019 r. osiągnęła poziom 286 osób.

Brańsk jest niewielkim miasteczkiem posiadającym cechy gminy wiejskiej. Użytki rolne zajmują ponad 60% powierzchni jednostki administracyjnej, a działalność związana z rolnictwem prowadzona jest wyłącznie w gospodarstwach indywidualnych. Brańsk pełni funkcję o charakterze ponadlokalnym w dziedzinie usług zdrowia oraz opieki socjalnej, lokalnie rozwijają się w nim usługi z zakresu handlu, administracji czy kultury.

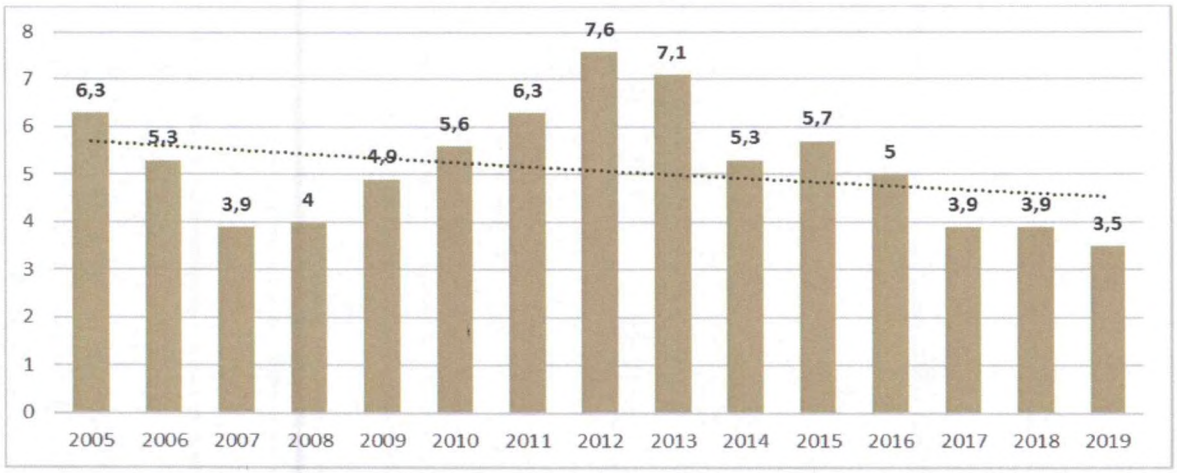
Zlokalizowane są tutaj większe zakłady, takie jak: Zakład Mięsny KLINICCY Wiesław Klinicki; Mag-Bud. Materiały budowlane, farby, cement, styropian; Falkowski Grzegorz. Hurtownia przemysłowa; Rolmax. Maksymiuk W.; Podlaskie Zakłady Zbożowe S.A.; Producent opakowań Wald-Gold sp. z o. o.; Radziszewski Piotr. Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy; Interlight Stefan Walędziak; Firma Handlowa „KANDEL" Andrzej Zajączkowski.

Bezrobocie

Sytuację na rynku pracy obrazuje również stopa bezrobocia oraz liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych. Stopa bezrobocia, rozumiana jako stosunek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych do liczby ludności w wieku produkcyjnym, w 2019 r. dla miasta Brańsk wyniosła

3,5%. Co istotne, od 2013 r. (z wyjątkiem roku 2015) wskaźnik ten nie ulega już wzrostowi – w stosunku do roku 2012 bezrobocie zmniejszyło się aż o ok. 4%, co jest bardzo pozytywnym zjawiskiem. Wykładnicza linia trendu sugeruje jego dalszy spadek na przestrzeni kolejnych 20 lat do wartości ok. 3%. Stopa bezrobocia w mieście Brańsk utrzymuje się na zbliżonym poziomie do średniej dla powiatu (3,6%), natomiast w stosunku do średniej dla województwa jest niższa (wskaźnik dla województwa podlaskiego w 2019 r. wynosił 4,6%). Stopa bezrobocia w Brańsku jest również niższa niż średnia dla kraju – 3,8%.

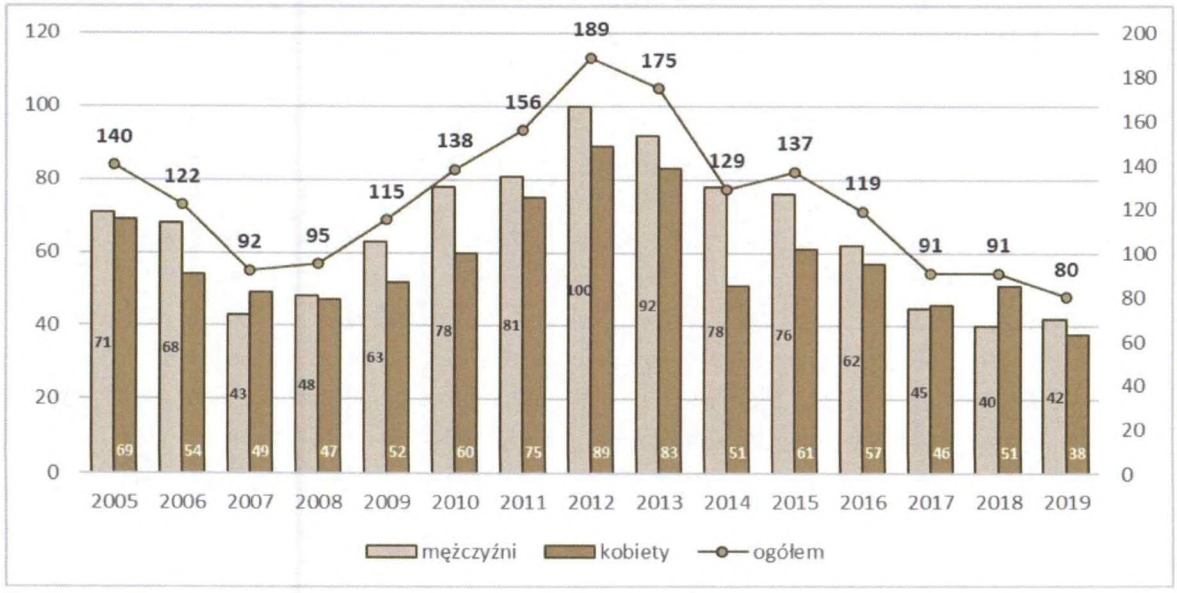
Wykres 5. Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie miejskiej Brańsk w latach 2005 – 2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W analogiczny sposób jak stopa bezrobocia na przestrzeni lat kształtowała się liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych. W 2019 r. były to 80 osób, w tym 42 mężczyzn (52,5%) oraz 38 kobiet (47,5%). W 2003 roku ich liczba była niemal dwukrotnie większa (140 zarejestrowanych bezrobotnych – 71 mężczyzn oraz 69 kobiet).

Wykres 6. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie miejskiej Brańsk w latach 2005 – 2019.

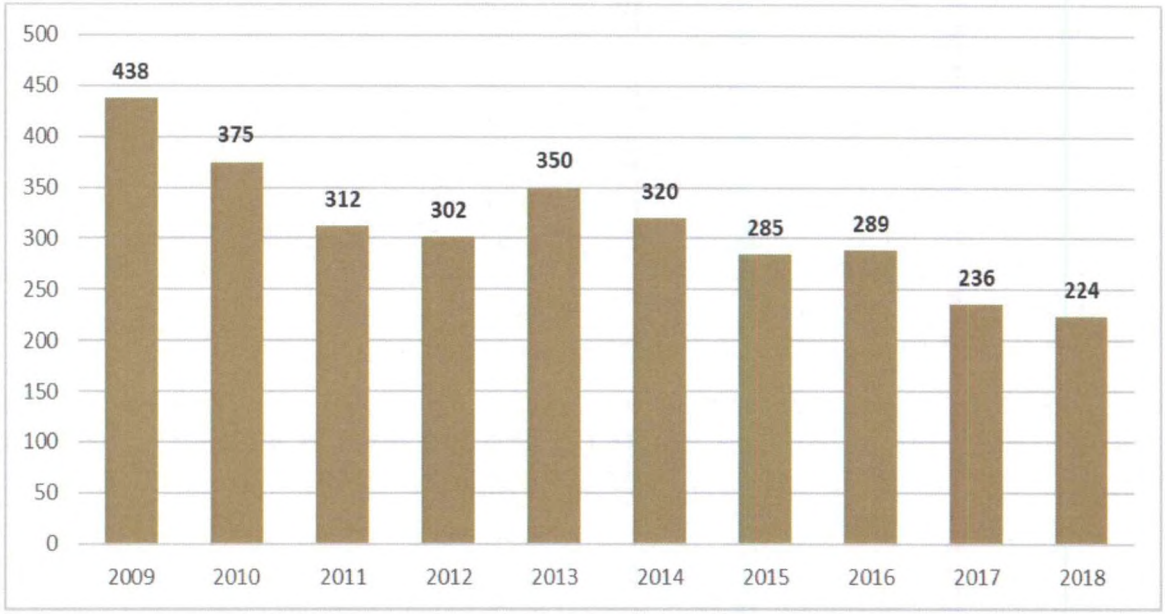

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Opieka społeczna

Na terenie miasta funkcjonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2018 r. z pomocy ośrodka skorzystało 114 gospodarstw domowych (224 osoby). Zatem udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2018 r. wyniósł 5,9%. Na przestrzeni ostatnich lat wskaźnik ten odznaczał się zasadniczo spadkiem i w stosunku do roku 2009 liczba osób korzystających z pomocy społecznej spadła o ok. 49%. Ponadto w mieście zlokalizowana jest Placówka Caritasu Diecezji Drohiczyńskiej oraz Dom Pomocy Społecznej w Brańsku. W 2018 roku przeciętna miesięczna liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze z programu 500+ wynosiła 252. Z pomocy korzystało 423 dzieci.

Wykres 7. Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie miejskiej Brańsk w latach 2009 – 2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Edukacja

Na obszarze miasta Brańsk mieści się Zespół Szkół im. Armii Krajowej. W jego struktury wchodzą: Szkoła Podstawowa, Liceum Ogólnokształcące i Branżowa Szkoła Pierwszego Stopnia. Zespół Szkół w Brańsku stanowi kompleks połączonych ze sobą trzech budynków: tzw. starej szkoły, nowej szkoły oraz hali sportowej. Placówka otoczona jest zielenią z pełnowymiarowym stadionem lekkoatletycznym. Na terenie miasta funkcjonuje także Przedszkole im. Sióstr Sercanek.

Zgodnie z danymi GUS współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w 2018 r. wyniósł w mieście 96,39%, zaś dla szkół gimnazjalnych 103,13%. Są to wskaźniki wyższe od średniej dla powiatu bielskiego (szkoły podstawowe – 90,96%, gimnazja – 90,83%) oraz województwa podlaskiego (szkoły podstawowe – 93,75%, gimnazja – 95,91%).

W roku szkolnym 2018/2019 z placówek wychowania przedszkolnego korzystało 98 dzieci (72,6% dzieci w wieku przedszkolnym), do szkół podstawowych oraz gimnazjum uczęszczało odpowiednio 294 oraz 33 uczniów.

Kultura

Na terenie miasta funkcjonuje Miejski Ośrodek Kultury w Brańsku, w którym zlokalizowany jest także Punkt Informacji Turystycznej. MOK prowadzi działalność związaną z rozwojem oraz upowszechnianiem regionalnej, narodowej i światowej kultury wśród mieszkańców miasta. Zgodnie z jego Statutem do podstawowych zadań MOK-u należą:

- rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań oraz potrzeb kulturalnych,
- wychowanie przez sztukę – edukacja kulturalna,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- tworzenie warunków dla funkcjonowania amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania sztuką,
- tworzenie warunków dla rozwoju ruchu regionalnego,
- wspieranie profesjonalnej i amatorskiej działalności artystycznej,
- upowszechnianie wiedzy o sztuce,
- organizowanie działalności środowiskowej w zespołach, kołach i klubach zainteresowań,
- kultywowanie tradycji i tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego,
- wspieranie wszelkich form działalności kulturalnej na terenie całego miasta,
- zapewnienie oprawy artystycznej i obsługi technicznej w czasie organizowanych imprez.

Najważniejszym wydarzeniem kulturalnym organizowanym na terenie miasta Brańsk jest Międzynarodowy Festiwal Folkloru „Podlaskie Spotkania". Jego pierwsza edycja odbyła się w 2006 roku, a głównymi pomysłodawcami był Ludowy Zespół Pieśni i Tańca „SKOWRONKI" oraz Stowarzyszenie Artystyczne „SKOWRONKI" z Brańska. Głównymi organizatorami są również Marszałek Województwa Podlaskiego, Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej w Wasilkowie oraz Miejski Ośrodek Kultury w Brańsku. Podczas corocznych spotkań zespoły z różnych stron świata prezentują kulturę własnego kraju, regionu, poprzez taniec, śpiew, muzykę, gry i zabawy. Celem festiwalu jest ocalenie od zapomnienia tradycji ludowych, poznanie folkloru innych narodów oraz przede wszystkim promocja tradycji, folkloru i piękna Podlasia. W ubiegłych latach w wydarzeniu brały udział zespoły z: Republiki Czeskiej, Słowacji, Francji, Szwecji, Ukrainy, Grecji, Bułgarii, Turcji, Białorusi, Cypru/część turecka/, Łotwy, Węgier, Słowenii, Belgii, Holandii, Gruzji, Rosji, Bośni i Hercegowiny, Serbii, Uzbekistanu, Włoch (Sardynia i Sycylia), Hiszpanii, Estonii, Meksyku, Brazylii, Rumunii, Tajwanu, Peru, USA, Macedonii, Martyniki, Chile, Boliwii, Kuby, Indii, a także z wielu regionów Polski.

Innym ważnym wydarzeniem dla mieszkańców miasta są coroczne Brańskie Dni Kultury. Organizatorzy zapewniają szereg różnorodnych atrakcji, między innymi: korowód przebierańców, występ Orkiestry Dętej oraz Ludowego Zespołu Pieśni i Tańca „Skowronki", koncerty, turnieje, dyskoteki i inne. Dodatkowo miasto organizuje również mniejsze wydarzenia, którym towarzyszą koncerty weekendowe, dyskoteki na świeżym powietrzu, „Kino pod gwiazdami", konkursy, gry terenowe czy turnieje paintballa dla najmłodszych.

Na terenie miasta działa także Miejska Biblioteka Publiczna w Brańsku. Jej działania służą rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych i informacyjnych, upowszechnianiu wiedzy i nauki, rozwojowi kultury. Do głównych zadań biblioteki należą m. in.: gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i udostępnianie materiałów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu, popularyzacja książki i czytelnictwa.

Kult religijny

Zdecydowana większość mieszkańców miasta Brańsk jest wyznania rzymskokatolickiego. Miasto należy do diecezji drohiczyńskiej. Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny założona została w połowie XV w. Poza miastem należą do niej inne miejscowości, tj.: Bronka, Brzeźnica, Glinnik, Kalnica, Kiersnówek, Majerowizna, Oleksin, Otapy, Patoki, Popławy, Świrydy, Załuskie Koronne, Załuskie Kościelne. Oprócz kościoła parafialnego w mieście znajduje się także Kaplica w Domu Zakonnym Córek Najczystszego Serca NMP w Brańsku. Miejscami kultu są także: kapliczka z figurą Św. Piotra przy ul. Binduga-Kilińskiego oraz kaplica przy ul. Piłsudskiego.

Na terenie gminy miejskiej mieści się prawosławna cerkiew filialna pod wezwaniem św. Symeona Słupnika należąca do parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Maleszach, w dekanacie Bielsk Podlaski diecezji warszawsko-bielskiej Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego. Murowana świątynia wzniesiona została w latach 1997-2005 w sąsiedztwie drewnianej cerkwi, która została rozebrana w 2011 r. W Brańsku mieści się także cmentarz prawosławny.

Działalność społeczna Parafii obejmuje funkcjonowanie wspólnot parafialnych, tj.: Akcja Katolicka, Apostolstwo Dobrej Śmierci, Apostolat Maryjny, Apostolat Modlitwy za Kapłanów „Margaretka", Jasnogórska Armia św. Michała Archanioła, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Krucjata Różańcowa za Ojczyznę, Odnowa w Duchu Świętym, Parafialny Zespół Caritas, Stowarzyszenie Żywego Różańca, Różaniec Rodziców za Dzieci, Wspólnota Żywej Drogi Krzyżowej.

Zdrowie

Usługi medyczne zapewniane są przede wszystkim przez następujące jednostki:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Widźgowie – Przychodnia Rodzinna w Brańsku;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim – Brańsk, Gabinet Lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Filia Brańsk;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medirena – Brańsk;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Midmed – Brańsk.

W kierunku północno-zachodnim znajduje się Szpital Ogólny w Wysokiem Mazowieckiem oddalony o ok. 30 km, w kierunku południowym Szpital Powiatowy w Siemiatyczach (ok. 40 km), w kierunku wschodnim Szpital Powiatowy ZOZ im. Rafała Czerwiakowskiego w Bielsku Podlaskim (ok.25 km).

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej w 2019 r. w gminie miejskiej Brańsk udzielono ok. 12,5 porad lekarskich na jednego mieszkańca (47 510 ogółem). Dostęp do usług medycznych mieszkańców większości obszaru analizy nie jest utrudniony, funkcjonują tutaj dwie przychodnie podległe samorządowi terytorialnemu oraz inne placówki prywatne. Ponadto w mieście zlokalizowane są 4 apteki.

Sport i rekreacja

Infrastrukturę rekreacyjno-sportową na terenie miasta stanowi hala sportowa oraz pełnowymiarowy stadion lekkoatletyczny przy Zespole Szkół im. Armii Krajowej. W jej obrębie znajdują się m.in.: bieżnia, rzutnia do oszczepu i kuli, skocznie w dal i wzwyż, boisko piłkarskie, boisko asfaltowe do gry w koszykówkę. W Brańsku przy ul. Mickiewicza zlokalizowane jest prywatne

Centrum Rekreacji – siłownia wyposażona w maszyny i przyrządy do ćwiczeń oraz urządzenia do fitnessu i biegania. Funkcjonują tutaj także place zabaw – przy ul. Binduga oraz przy zejściu do rzeki Nurzec. Pierwszy z nich został wyposażony w orbitrek – przyrząd do siłowni plenerowej, która będzie stopniowo rozbudowywana. Drugi zlokalizowany został w sąsiedztwie zbiornika retencyjnego, który w przyszłości ma pełnić funkcje turystyczno-rekreacyjne. Miasto niestety w niewielkim stopniu wyposażone jest w popularne w ostatnich latach ścieżki rowerowe oraz ciągi spacerowe.

Na terenie miasta działa jeden uczniowski klub sportowy Pionier Brańsk utworzony w 1994 r., zrzeszający 84 członków ćwiczących, w tym 44 mężczyzn oraz 40 kobiet. Młodzież tworzy 4 sekcje sportowe prowadzone przez 1 trenera oraz 4 instruktorów sportowych (dane za 2018 r.).

Administracja, instytucje i stowarzyszenia

Urząd Miasta Brańsk zlokalizowany jest w centrum miejscowości, w sąsiedztwie Urzędu Gminy Brańsk, Poczty Polskiej oraz Posterunku Policji. W mieście koncentrują się także inne instytucje infrastruktury społecznej, takie jak: Zespół Szkół im. Armii Krajowej, Przedszkole im. Sióstr Sercanek, Miejski Ośrodek Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Za bezpieczeństwo mieszkańców odpowiada Ochotnicza Straż Pożarna w Brańsku.

Ponadto na terenie miasta działają takie stowarzyszenia jak: Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Drohiczyńskiej – Oddział w Brańsku, Stowarzyszenie Artystyczne "Skowronki", Podlaskie Stowarzyszenie Kobiet Aktywnych "Pestka", Towarzystwo Przyjaciół Brańska, Zrzeszenie Przedsiębiorców Ziemi Brańskiej, Uczniowski Klub Sportowy "Pionier", Stowarzyszenie Przewoźników Podlasia - Oddział Terenowy, Koło Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych Miasta Brańsk.

Bezpieczeństwo

Komisariat Policji właściwy dla miasta Brańsk znajduje się przy ul. Rynek 17 oraz podlega Komendzie Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim. Analizując poziom przestępczości w mieście należy zaznaczyć, że Główny Urząd Statystyczny udostępnia statystyki przestępstw jedynie dla powiatów, dlatego dane dla miasta Brańsk są wartościami szacunkowymi bazującymi na ilości mieszkańców powiatu oraz mieszkańców miasta. Zgodnie z tymi danymi w 2019 roku w Brańsku stwierdzono szacunkowo 60 przestępstw, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wskaźnik 15,92 przestępstw. Jest to wartość większa od wartości dla województwa podlaskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w mieście Brańsk wynosi 85,30% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa podlaskiego oraz dla całego kraju.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców miasta Brańsk najwięcej stwierdzono przestępstw przeciwko mieniu – 8,50 (wykrywalność 77%), a także o charakterze kryminalnym – 6,83 (wykrywalność 72%). Odnotowano również przestępstwa o charakterze gospodarczym – 6,19 (92%), drogowe – 2,34 (100%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,49 (92%).

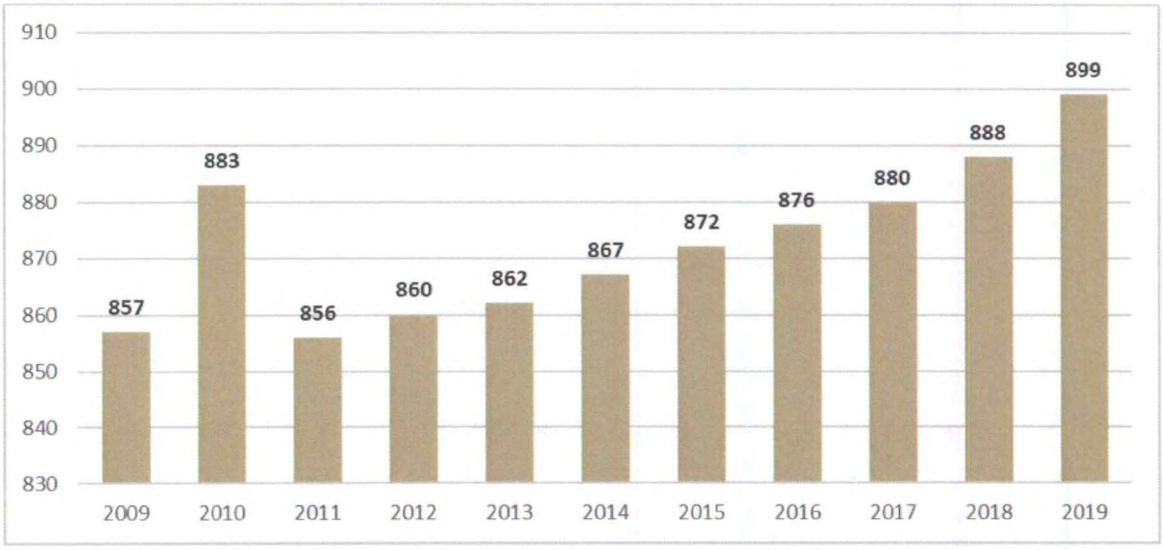
Dane: http://www.polskawliczbach.pl

Zasoby mieszkaniowe

Miasto Brańsk od roku 2012 charakteryzuje się systematycznym rozwojem zabudowy mieszkaniowej. Zgodnie z danymi GUS w 2019 roku na terenie miasta zlokalizowanych było 899 budynków mieszkalnych, w których mieściły się 1 254 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej 114 278 m^2. Liczba budynków mieszkalnych w stosunku do roku 2009 zwiększyła się o 42 obiekty, przy czym należy zauważyć, że w roku 2011 nastąpił znaczny spadek analizowanego wskaźnika. W okresie 2011 - 2019 liczba budynków wzrosła o 43 obiekty.

W przypadku liczby mieszkań, izb oraz ogólnej powierzchni użytkowej mieszkań w okresie 2009 - 2018 zauważalna jest stała tendencja wzrostowa. Liczba mieszkań zwiększała się średnio o 8 mieszkań na rok.

Wykres 8. Liczba budynków mieszkalnych lub mieszkalno-usługowych w gminie miejskiej Brańsk w latach 2009 – 2019.

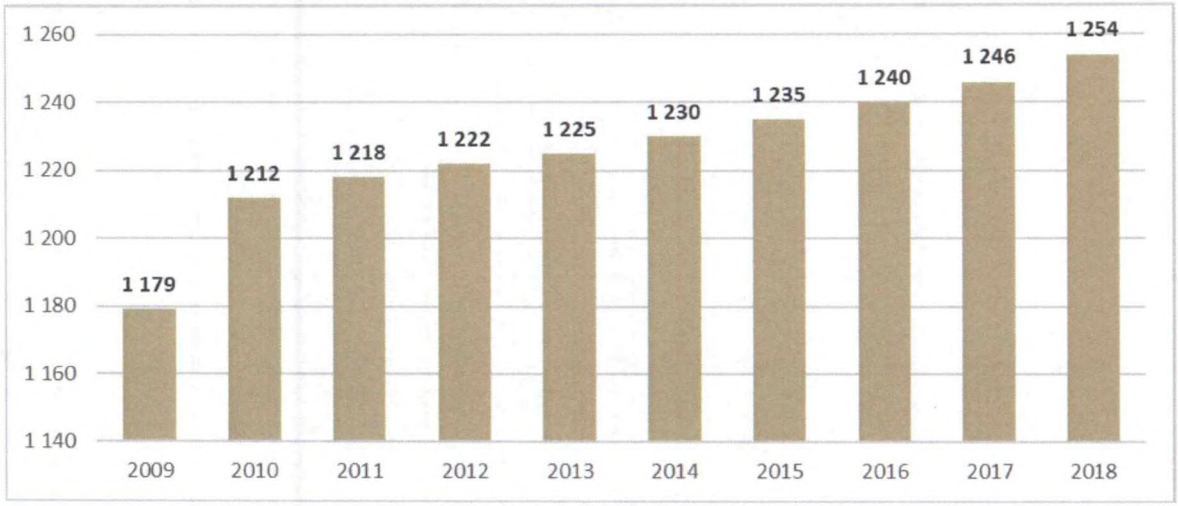
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 4. Liczba mieszkań, izb oraz powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie miejskiej Brańsk w latach 2009 – 2018.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
mieszkania	1 179	1 212	1 218	1 222	1 225	1 230	1 235	1 240	1 246	1 254
izby	5 245	5 614	5 653	5 682	5 710	5 738	5 769	5 797	5 831	5 878
powierzchnia użytkowa mieszkań	98 024	105659	106694	107285	108792	109643	110420	111261	112416	114278

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 9. Liczba mieszkań w gminie miejskiej Brańsk w latach 2009 – 2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania, przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę, mieszkania na 1000 mieszkańców (z wyjątkiem 2010 r.) oraz przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu w mieście Brańsk stale rosną. Wskaźniki te osiągnęły w 2018 roku poziom odpowiednio 91,1 m^2, 30,3 m^2, 332,3 oraz 4,69. Pierwszy oraz ostatni z nich osiągnęły wartości znacząco wyższe niż średnia dla powiatu (78,5 m^2 i 4,15 izby). W przypadku województwa i kraju wskaźniki w Brańsku były wyższe z wyjątkiem jedynie liczby mieszkań na 1000 mieszkańców. Wynika to częściowo z faktu występowania na terenie miasta przeważnie zabudowy w formie jednorodzinnej/zagrodowej, ale i tak są to bardzo optymistyczne wskaźniki i trendy. Przeciętna liczba osób na jedno mieszkanie oraz na 1 izbę na przestrzeni badanych lat również uległa poprawie – wartości prawie w każdym roku malały. W ostatnim okresie analizy wyniosły odpowiednio 3,01 oraz 0,64. W przypadku mieszkań sytuacja w powiecie, województwie oraz kraju kształtuje się na lepszym poziomie, z kolei przeciętna liczba osób na 1 izbę w Brańsku jest większa jedynie od średniej dla powiatu bielskiego. Na przestrzeni ostatnich lat przeciętna liczba osób przypadających na 1 mieszkanie spadła o 0,21, zaś liczba osób przypadających na 1 izbę spadła o 0,08. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 5. Wskaźniki dotyczące mieszkalnictwa dla gminy miejskiej Brańsk w latach 2009 – 2018 oraz dla powiatu bielskiego, województwa podlaskiego i Polski w 2018 roku.

											powiat	województwo	Polska
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018	2018	2018
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	83,1	87,2	87,6	87,8	88,8	89,1	89,4	89,7	90,2	91,1	78,5	76,9	74,2
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	25,9	27,1	27,5	27,7	28,1	28,4	29,0	29,3	29,7	30,3	34,2	29,6	28,2
mieszkania na 1000	311,8	310,5	313,5	315,3	316,8	319,1	324,5	326,7	329,2	332,3	435,7	384,8	380,5

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	powiat 2018	województwo 2018	Polska 2018
mieszkańców													
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,45	4,63	4,64	4,65	4,66	4,67	4,67	4,68	4,68	4,69	4,15	4,02	3,82
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,21	3,22	3,19	3,17	3,16	3,13	3,08	3,06	3,04	3,01	2,30	2,60	2,63
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,72	0,70	0,69	0,68	0,68	0,67	0,66	0,65	0,65	0,64	0,55	0,65	0,69

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując powyższe dane, należy stwierdzić, że w ostatnich latach warunki mieszkaniowe ulegają systematycznej poprawie. Tendencja wzrostowa średniej powierzchni użytkowej mieszkania na osobę jest tendencją ogólnopolską, wynikającą z rozwoju społecznego i dążenia do poprawy jakości życia mieszkańców. Przy zachowaniu tendencji z ostatnich lat szacuje się, że przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w gminie miejskiej Brańsk w przeliczeniu na jedną osobę w roku 2048 wynosić będzie ok. 44,96 m^2.

W zasobie mieszkaniowym (komunalnym) miasta w roku 2018 znajdowało się 67 mieszkań, o łącznej powierzchni użytkowej 2 793 m^2. W ostatnich latach zasób ten zwiększył się o 1 mieszkanie, tj. o 40 m^2.

Tabela 6. Liczba mieszkań w zasobie komunalnym gminy miejskiej Brańsk oraz ich łączna powierzchnia użytkowa w latach 2009 – 2018.

Rok	mieszkania ogółem	powierzchnia użytkowa mieszkań (m^2)
2009	123	5 558
2013	130	5 793
2015	99	4 331
2016	68	2 833
2018	67	2 793

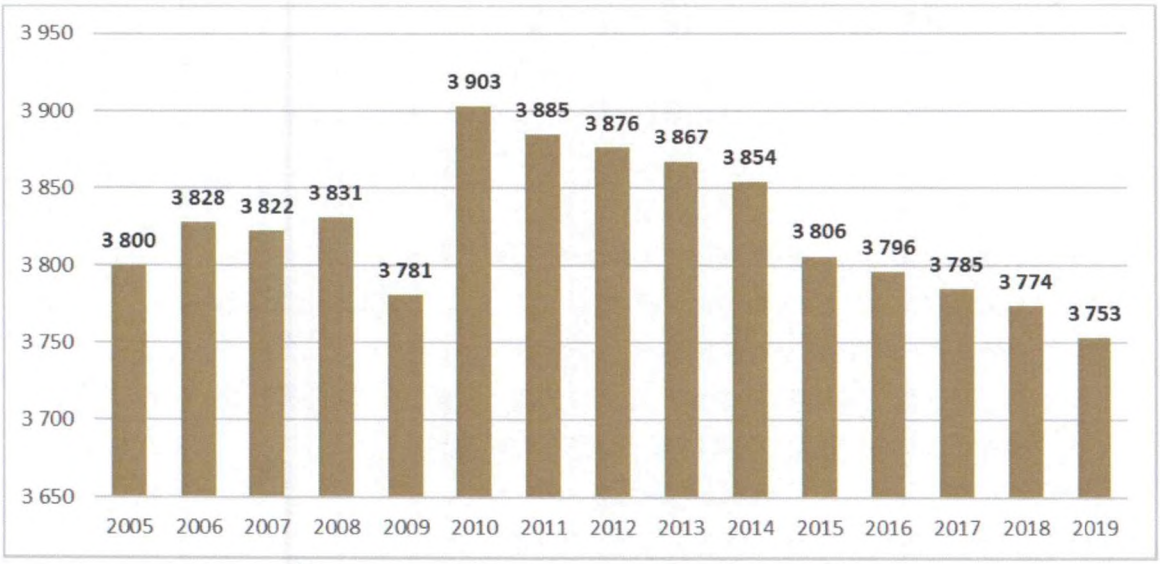
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Demografia

Zgodnie z danymi GUS w gminie miejskiej Brańsk stan ludności na 31.XII.2019 r. wynosił 3753 osoby. Co istotne, od 2011 roku notowano systematyczny spadek liczby ludności. Wcześniej okresy wzrostu następowały przemiennie z okresami spadku. W roku 2010 liczba ludności zwiększyła się aż o 122 osoby. Jednak sumarycznie na przestrzeni ostatnich 15 lat liczba ludności zmniejszyła się o 47 osób, co stanowi spadek o 1,24%. W powiecie bielskim liczba ludności w latach 2005-2019 zmniejszyła się o 10,62%, w województwie podlaskim o ok. 1,78%, zaś w kraju zwiększyła o zaledwie 0,59%. Wynik w mieście jest więc wyższy niż wskaźnik powiatu bielskiego, jednak znajduje się na zbliżonym poziomie do województwa podlaskiego oraz jest niższy od wartości w skali całego kraju. W Brańsku liczba mężczyzn i kobiet jest wyrównana. Współczynnik feminizacji w mieście wynosił w 2019 r. 98 i był niższy od wskaźnika dla powiatu (102), województwa (105) oraz Polski (107).

Gęstość zaludnienia analizowanego obszaru w 2019 r. wynosiła 116 osób/km^2 i była znacznie wyższa od wskaźnika dla powiatu bielskiego – 39 osób/km^2 oraz województwa podlaskiego (58 osób/km^2). Pod względem gęstości zaludnienia Brańsk w 2018 r. był 2 gminą w powiecie, zaś 15 w województwie. Dodatkowo gęstość zaludnienia powierzchni faktycznie zabudowanej i zurbanizowanej wynosiła 1 540 osób/km^2.

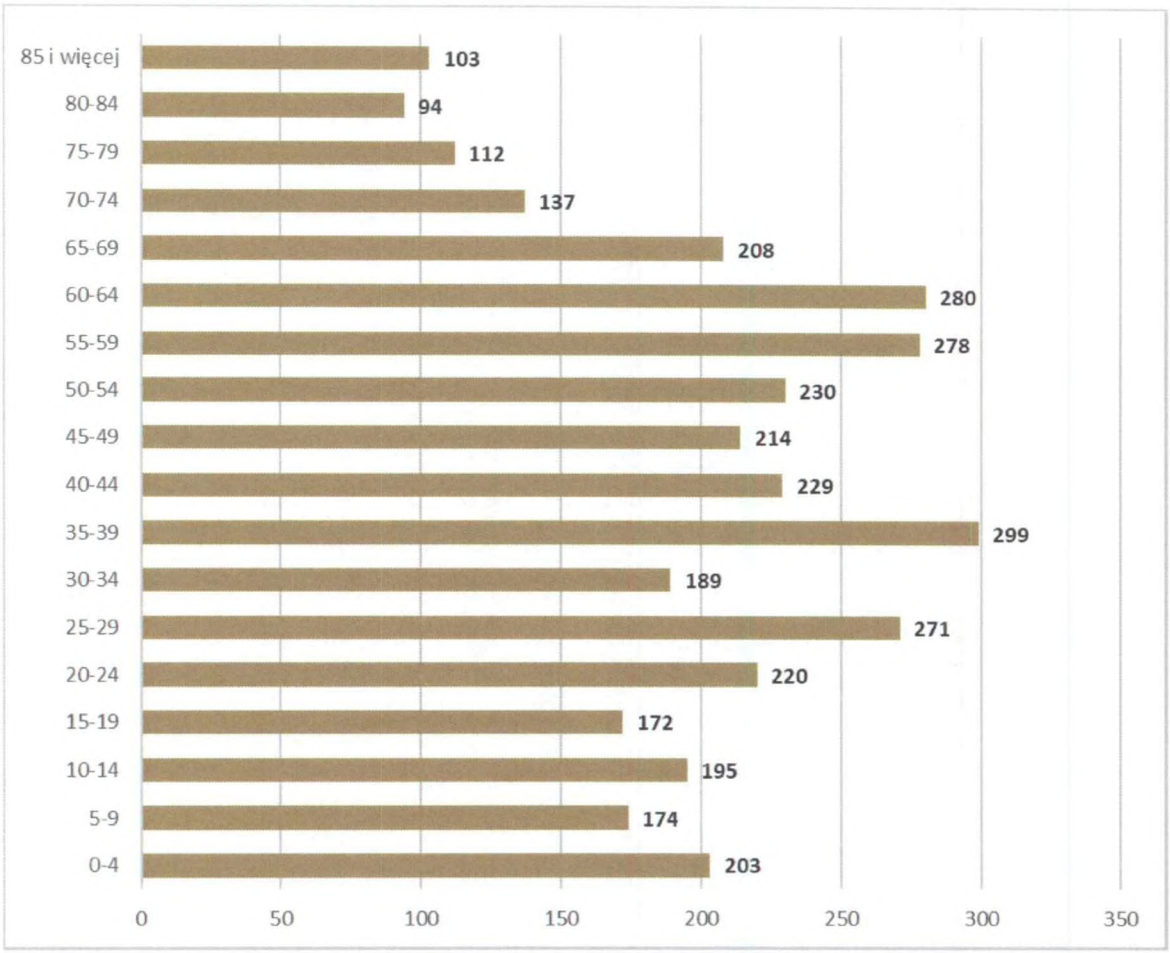
Wykres 10. Liczba ludności w gminie miejskiej Brańsk w latach 2005 – 2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiono strukturę wieku mieszkańców miasta Brańsk w 2019 r., określoną na podstawie danych GUS. Najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 35-39 lat (299 osób), a następnie w wieku 60-64 lata (280 osób), 55-59 lat (278 osób), 25-29 lat (271 osób). Na kolejnych miejscach plasują się osoby w wieku 65-69 lat (208 osób) oraz grupy osób w wieku średnim (między 40 a 54 rokiem życia). Pozytywnym zjawiskiem jest to, że liczebność grup ludności w wieku do 24 roku życia przewyższa liczebność grup w wieku od 65 lat i więcej. W ostatnim roku analizy stosunkowo wysoki wynik (208 osób) osiągnęła najmłodsza z badanych grup w wieku od 0 do 4 lat. Piramida wieku wskazuje jednak na stopniowe starzenie się społeczeństwa miasta, ma więc charakter regresywny.

Wykres 11. Liczba ludności według wieku w 2019 roku w gminie miejskiej Brańsk.

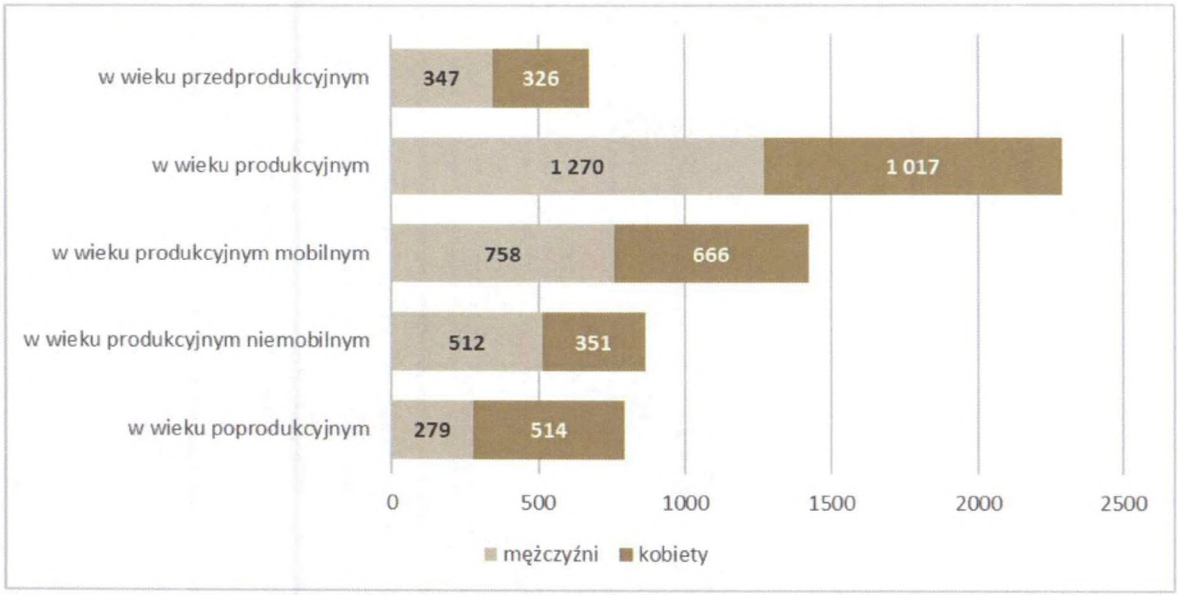
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Współczynnik obciążenia demograficznego dla miasta Brańsk, rozumianego jako stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosi 64,1 (dane na 2019 r.). Jest to wielkość niższa niż średnia dla powiatu, która wynosi 71,0 oraz nieznacznie wyższa niż średnia dla województwa podlaskiego (63,8). Przez ostatnie 15 lat wskaźnik ten dla miasta uległ zmniejszeniu o 6,7.

Zgodnie z danymi GUS liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej) odznaczała się tendencją spadkową w okresie od 2005 do 2009 roku. W roku 2010 wskaźnik nieznacznie wzrósł, następnie znowu malał do 2013 r. Od roku 2014 utrzymuje się względnie na stałym poziomie. Udział w ogólnej liczbie ludności zmniejszył się na przestrzeni ostatnich 15 lat o 6,1%. Jest to negatywne zjawisko, jednak występujące powszechnie w Polsce. Należy przy tym zwrócić uwagę także na poprawiającą się sytuację na przestrzeni ostatnich kilku lat (wzrost o 0,1% w 2019 r.). Negatywnym zjawiskiem jest także stałe zwiększanie się zarówno ogólnej liczby ludności w wieku poprodukcyjnym jak i ich udziału w ogólnej liczbie mieszkańców Brańska. W stosunku do roku 2005 liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 131 osób, co stanowi wzrost udziału tej grupy w ogólnej strukturze o 3,7%. Największy przyrost liczby ludności nastąpił w grupie osób w wieku produkcyjnym.

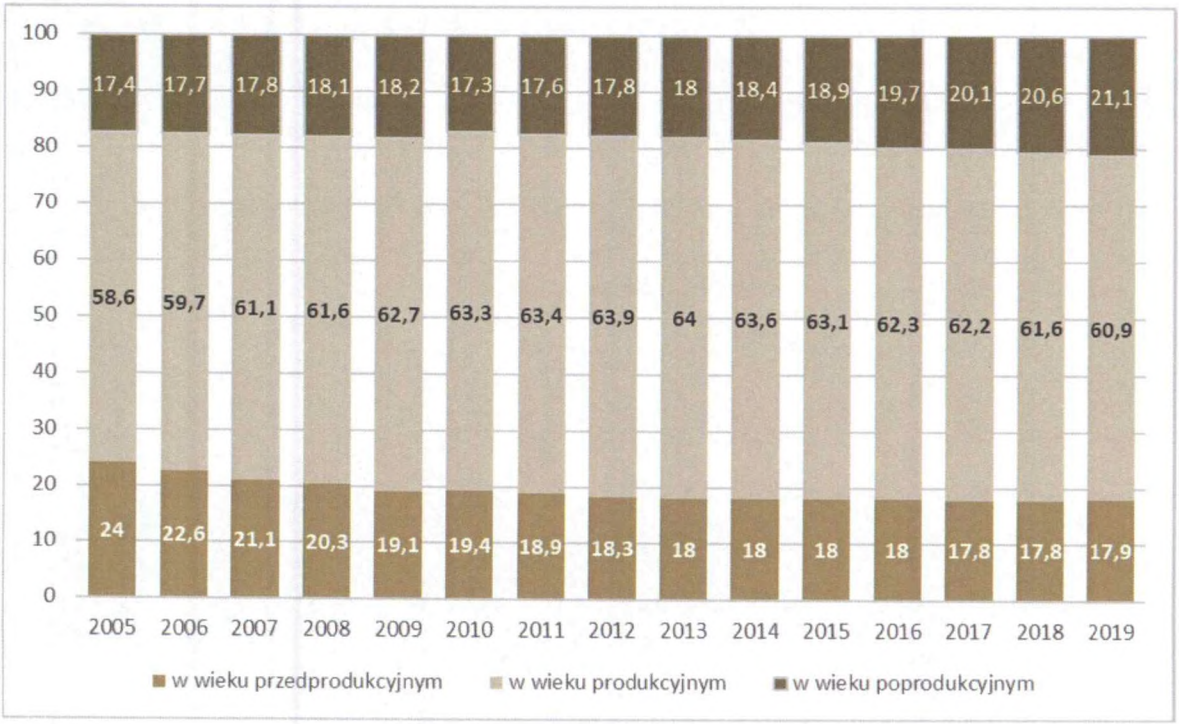
W ciągu ostatnich 15 lat liczebność tej grupy zwiększyła się o 62 osoby. Jednak od roku 2014 obserwuje się spadek udziału tej grupy wiekowej w ogólnej strukturze ludności (o 3,1%).

Wykres 12. Liczba ludności według wieku w 2019 roku w gminie miejskiej Brańsk.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

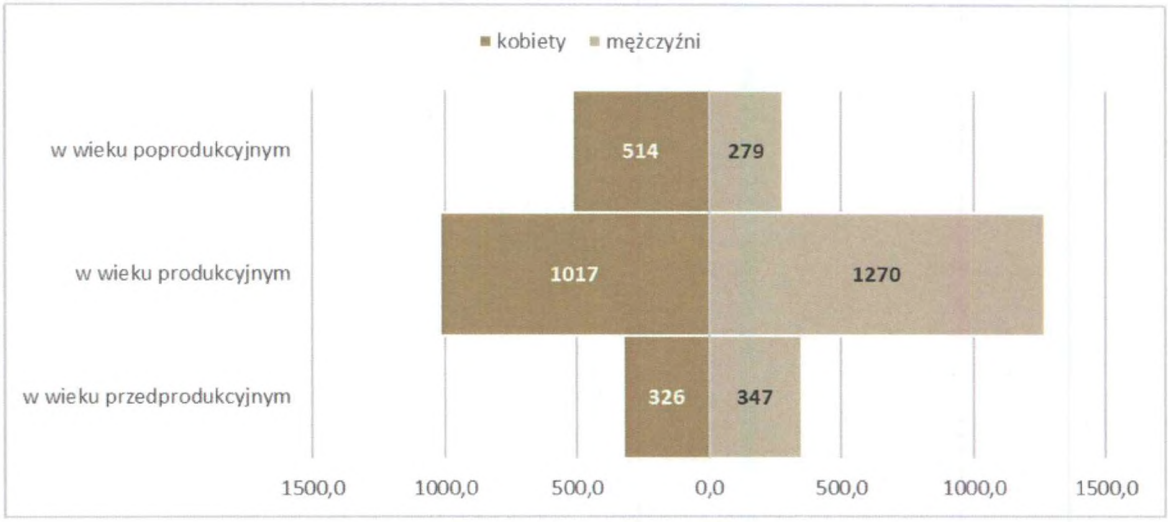
Wykres 13. Procentowy udział liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie miejskiej Brańsk w latach 2005 – 2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W strukturze płci i wieku zauważalna jest istotna przewaga kobiet nad mężczyznami w wieku poprodukcyjnym (różnica 235 osób), co jest zjawiskiem powszechnym w całej Polsce. Natomiast w grupie ludności w wieku produkcyjnym znacznie przeważają mężczyźni (różnica 253 osób). Podobna sytuacja jest w przypadku ludności w wieku przedprodukcyjnym, choć tutaj już ta przewaga nie jest znacząca (21 osób). Społeczeństwo Brańska klasyfikuje się jako populacja ustabilizowana, zmierzająca w kierunku regresywnym.

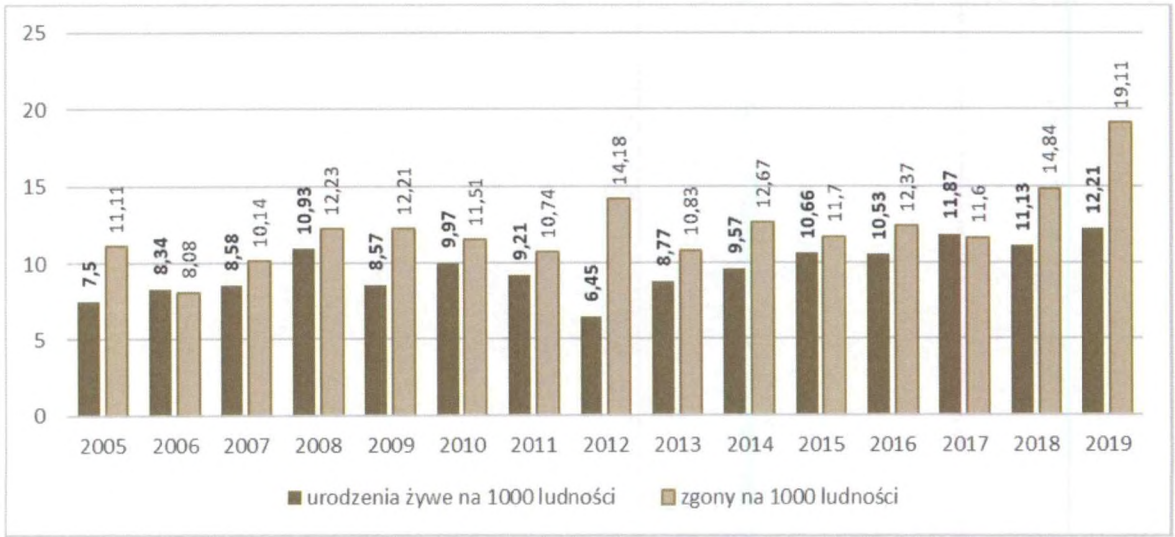
Wykres 14. Liczba ludności gminy miejskiej Brańsk wg. wieku i płci w 2019 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Szczególnie istotne znaczenie dla liczebności społeczeństwa ma również przyrost naturalny. Uwarunkowany jest on liczbą urodzeń i zgonów w gminie. W analizowanym okresie liczba urodzeń na 1000 ludności przewyższyła liczbę zgonów na 1000 ludności jedynie w roku 2006 oraz 2017. Na przestrzeni 15 lat wzrosła zarówno liczba zgonów jak i urodzeń, oba wskaźniki w 2019 roku osiągnęły najwyższą wartość (odpowiednio: 19,11 oraz 12,21).

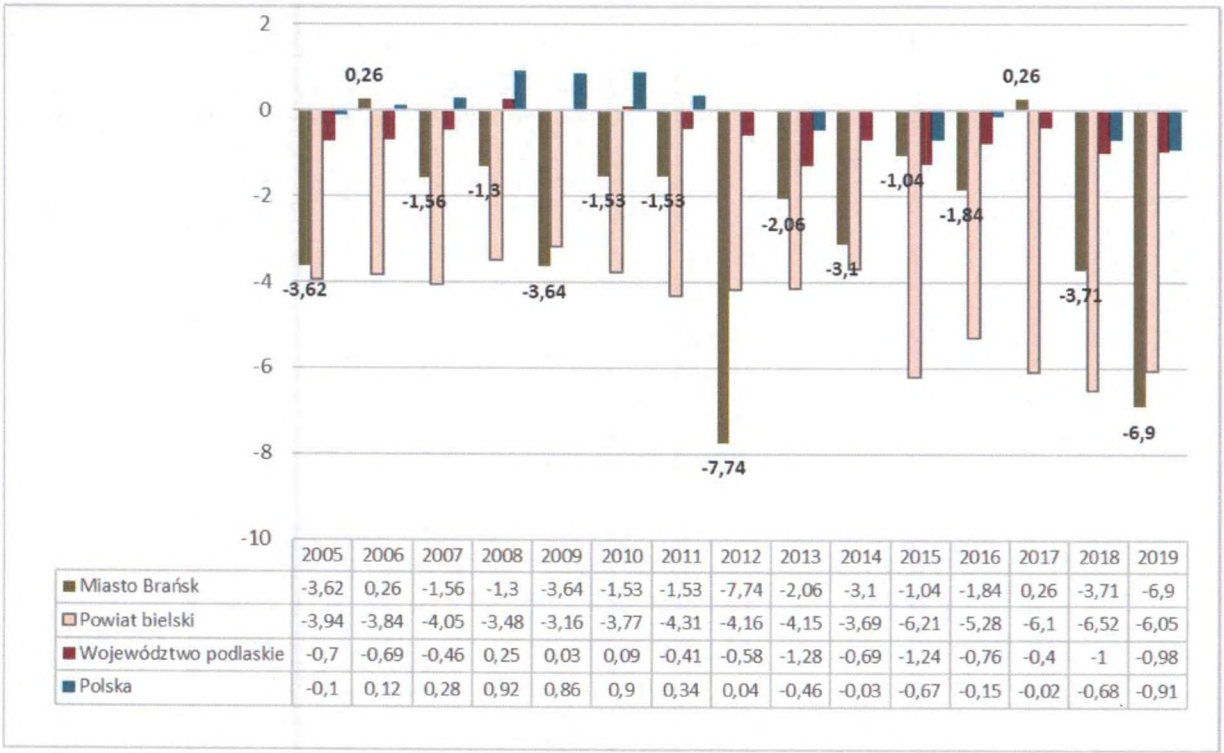
Wykres 15. Urodzenia żywe/zgony na 1000 ludności w gminie miejskiej Brańsk w latach 2005 – 2019.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W latach 2005-2019 na analizowanym obszarze występowały dosyć duże wahania przyrostu naturalnego, jednak przeważnie utrzymywał się on na poziomie ujemnym osiągając w roku 2012 najniższą wartość wynoszącą -7,74. Najwyższa wartość wskaźnika (0,26) wystąpiła w 2006 oraz 2017 roku. W 2019 roku przyrost naturalny w mieście Brańsk wynosił -6,9, podczas gdy jego wartości dla powiatu, województwa i Polski osiągały odpowiednio: -6,05, -0,98 oraz -0,91. Świadczy to o mało korzystnej sytuacji miasta na tle wyższych jednostek samorządu terytorialnego oraz całego kraju. Należy jednak zaznaczyć, że na przestrzeni ostatnich 15 lat przyrost naturalny w Brańsku był przeważnie znacznie wyższy niż wskaźnik dla powiatu bielskiego, niższą wartość osiągnął jedynie w latach: 2009, 2012 oraz 2019.

Wykres 16. Przyrost naturalny w gminie miejskiej Brańsk w latach 2005 – 2019, na tle powiatu, województwa i kraju.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Miasto Brańsk	-3,62	0,26	-1,56	-1,3	-3,64	-1,53	-1,53	-7,74	-2,06	-3,1	-1,04	-1,84	0,26	-3,71	-6,9
Powiat bielski	-3,94	-3,84	-4,05	-3,48	-3,16	-3,77	-4,31	-4,16	-4,15	-3,69	-6,21	-5,28	-6,1	-6,52	-6,05
Województwo podlaskie	-0,7	-0,69	-0,46	0,25	0,03	0,09	-0,41	-0,58	-1,28	-0,69	-1,24	-0,76	-0,4	-1	-0,98
Polska	-0,1	0,12	0,28	0,92	0,86	0,9	0,34	0,04	-0,46	-0,03	-0,67	-0,15	-0,02	-0,68	-0,91

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tabela 7. Urodzenia żywe na 1000 ludności, zgony na 1000 ludności i przyrost naturalny w gminie miejskiej Brańsk w latach 2005 – 2019.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
urodzenia żywe na 1000 ludności	7,5	8,34	8,58	10,93	8,57	9,97	9,21	6,45	8,77	9,57	10,66	10,53	11,87	11,13	12,21
Zgony na 1000 ludności	11,11	8,08	10,14	12,23	12,21	11,51	10,74	14,18	10,83	12,67	11,7	12,37	11,6	14,84	19,11
przyrost naturalny	-3,62	0,26	-1,56	-1,3	-3,64	-1,53	-1,53	-7,74	-2,06	-3,1	-1,04	-1,84	0,26	-3,71	-6,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W kształtowaniu sytuacji demograficznej istotne znaczenie mają migracje. Analiza liczby zameldowań i wymeldowań w mieście Brańsk wskazuje, że od 2005 do 2019 r. rocznie liczba osób

meldujących się wynosiła średnio 46, zaś wymeldowujących się 49 osób. Zameldowania w podziale na ze wsi i z miasta kształtowały się różnorodnie w kolejnych latach analizy. Przeważała liczba osób meldujących się ze wsi, natomiast w przypadku wymeldowań, znacznie przeważała liczba osób przeprowadzających się do miast. Migracje zagraniczne każdego roku stanowią znikomą część ruchu migracyjnego. W okresie ostatnich 15 lat w mieście Brańsk łącznie z zagranicy zameldowało się 20 osób, a wymeldowało się 15 mieszkańców. Zgodnie z danymi GUS ogółem saldo migracji w roku 2019 wynosiło 8, zatem nastąpił przypływ ludności do miasta. W okresie analizy saldo podlegało znacznym wahaniom, jednak w przeważającej części znajdowało się na ujemnym poziomie. Saldo migracji w przeliczeniu na 1000 osób w 2019 r. wynosiło 2,1. W 2018 r. pod kątem tego wskaźnika miasto w powiecie znajdowało się na 3, zaś w województwie na 20 miejscu.

Tabela 8. Saldo migracji w gminie miejskiej Brańsk w latach 2009 – 2019.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
zameldowania ogółem	25	61	62	43	59	34	36	62	34	47	-	59	50	57	63
wymeldowania ogółem	40	59	61	44	54	58	48	37	49	51	-	63	64	54	55
saldo migracji	-15	2	1	-1	5	-24	-12	25	-15	-4	-	-4	-14	3	8
saldo migracji na 1000 osób	-3,9	0,5	0,3	-0,3	1,3	-6,1	-3,1	6,4	-3,9	-1,0	-	-1,1	-3,7	0,8	2,1
saldo migracji zagranicznych na 1000 osób	1,30	-1,05	0,78	0,26	1,04	-1,28	0,51	0,00	0,00	-0,78	-	0,00	0,00	0,53	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

4.3. POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE MIASTA

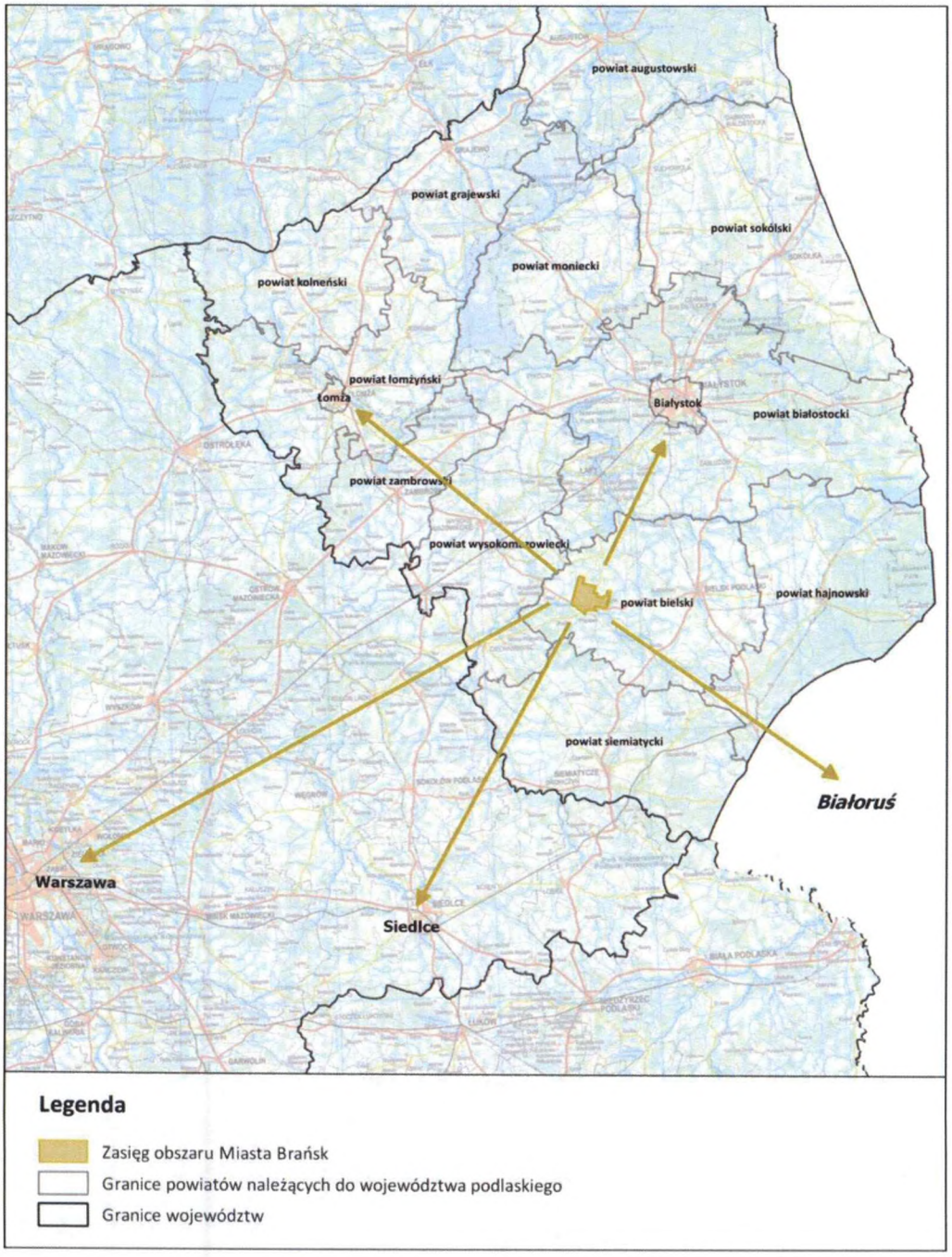
Położenie miasta Brańsk w odległości około 60 km od granicy z Białorusią daje duże możliwości do współpracy gospodarczej z chłonnym rynkiem wschodnim. Ponadto miasto jest częścią „Zielonych Płuc Polski". Obszar ten swym zasięgiem obejmuje województwo podlaskie oraz fragmenty województw: warmińsko-mazurskiego, mazowieckiego, pomorskiego i kujawsko-pomorskiego. Miasto Brańsk powiązane jest z tym obszarem poprzez jedne z najcenniejszych w kraju i Europie systemy ekologiczne, które stanowiły o wyznaczeniu granic obszaru „Zielonych Płuc Polski". Powiązania ekologiczne w skali ponadlokalnej zapewnia krajowy korytarz północno-centralny Dolina górnego Nurca KPnC-1B przebiegający przez południową część miasta.

Tereny przygraniczne w sąsiednich miejscowościach zagospodarowane są w podobny sposób jak przeważający obszar miasta Brańsk. Są to tereny głównie rolnicze bądź leśne. Zabudowa w tych obszarach zlokalizowana jest w znacznej większości przy ciągach komunikacyjnych łączących sąsiadujące ze sobą gminy, jednak w odróżnieniu od Brańska – rzadziej jest to zabudowa zwarta, częściej rozproszona.

Miasto Brańsk powiązane jest z obszarami sąsiednimi poprzez sieć drogową, gdzie połączeniami najwyższej kategorii są: droga krajowa nr 66 relacji Zambrów – Wysokie Mazowieckie – Brańsk – Bielsk Podlaski – Kleszczele – Czeremcha – granica państwa oraz droga wojewódzka nr 681 relacji Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec. Co prawda nie ma bezpośredniej drogi łączącej miejscowość ze stolicą województwa podlaskiego, jednak do Białegostoku z Brańska

w linii prostej jest jedynie ok. 45 km. Takie położenie daje możliwość mieszkania w Brańsku i pracowania w najbliżej położonych miastach, nawet jeśli wymaga to codziennych dojazdów. Co więcej pobliskie miasta oraz miejscowości, w tym Białystok, Bielsk Podlaski, Zambrów, Ostrów Mazowiecka, Łomża, Wysokie Mazowieckie, Siemiatycze czy nawet Siedlce i Warszawa, stanowią zaplecze kulturalno-oświatowe jak również obszary zaopatrzenia, ale także zbytu dla produktów spożywczych wytwarzanych w mieście oraz usług. Odległość w linii prostej do stolicy Polski wynosi ok. 130 km.

Rysunek 4. Powiązania zewnętrzne miasta Brańsk.

Źródło: opracowanie własne

4.4. OBOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Dnia 9 października 2002 r. podjęto Uchwałę nr XXXI/147/02 Rady Miejskiej w Brańsku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk, sporządzonego w skali 1:2000 dla rejonu centrum miasta oraz w skali 1:5000 dla terenów pozostałych (głównie rolnych i leśnych). Plan objął swoim zasięgiem obszar miasta w jego granicach administracyjnych, z wyłączeniem terenu oznaczonego symbolem 3W na południu Brańska. Plan został opracowany na podstawie nieobowiązujących już przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Jego przyjęcie wiązało się z utraceniem mocy prawnej uchwały Nr XXIV/123/88 Rady Narodowej Miasta i Gminy Brańsk z dnia 25 kwietnia 1988 r. w sprawie planu ogólnego zagospodarowana przestrzennego miasta Brańsk oraz uchwały Nr III/84/ Rady Narodowej Miasta i Gminy Brańsk z dnia 12 grudnia 1984 r. w sprawie planu szczegółowego zagospodarowana przestrzennego budownictwa jednorodzinnego ul. Błonie, Sportowa, Szosa do Bielska, ul. Mickiewicza. Nowy dokument określił spójną politykę zagospodarowania niemal całego miasta w oparciu o następujące przeznaczenia terenów:

- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolem **MW**,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług i rzemiosła o charakterze nieuciążliwym, oznaczone na rysunku planu symbolem **MNUR**,
- tereny zabudowy mieszkaniowej zagrodowej, przemieszanej z zabudową jednorodzinną, oznaczone na rysunku planu symbolem **MRj**,
- tereny zabudowy mieszkaniowej zagrodowej, oznaczone na rysunku planu symbolem **MR**,
- tereny zabudowy usługowej przeznaczone dla realizacji celów publicznych i innych, oznaczone na rysunku planu symbolem **U**,
- tereny przemysłu, składów, budownictwa, oznaczone na rysunku planu symbolem **P**,
- tereny zieleni publicznej, oznaczone na rysunku planu symbolem **Z**,
- tereny wód, regulacji stosunków wodnych i urządzeń zaopatrzenia w wodę, oznaczone na rysunku planu symbolem **W**,
- tereny odprowadzania ścieków i usuwania nieczystości, oznaczone na rysunku planu symbolem **N**,
- tereny urządzeń i tras komunikacyjnych, oznaczone na rysunku planu symbolem **K**,
- tereny urządzeń i tras urządzeń energetycznych, oznaczone na rysunku planu symbolem **E**,
- tereny urządzeń i tras łączności, oznaczone na rysunku planu symbolem **Ł**,
- tereny rolne, oznaczone na rysunku planu symbolem **RP**, **RZ**,
- tereny leśne, oznaczone na rysunku planu symbolem **RL**,
- tereny z zakazem zabudowy, oznaczone na rysunku planu symbolem **ZZ**.

W dniu 31 lipca 2003 roku przyjęto uchwałę nr VIII/41/03 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk, sporządzonego w skali 1:2000,

obejmującego teren w jego południowej części, oznaczony w poprzedniej uchwale symbolem **3W**. Zgodnie z zapisami planu obszar przeznaczono pod projektowany zbiornik wodny jako inwestycję celu publicznego, z otaczającymi terenami pod urządzenia rekreacyjno-sportowe. Odtąd miasto zyskało pełne pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W kolejnych latach ww. dokumenty były zmieniane na niewielkich obszarach. Zmiany planu miejscowego zostały wprowadzone na podstawie uchwał nr:

- XI/53/03 Rady Miasta Brańsk z dnia 28 listopada 2003 roku – wyznaczenie terenu pod działalność przemysłową (zakład przetwórstwa mięsnego i ubojnia);
- IX/37/07 Rady Miasta Brańsk z dnia 29 sierpnia 2007 r. – wyznaczenie na 21 załącznikach terenów:
  - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **MNUR**,
  - zabudowy zagrodowej, z dopuszczeniem realizacji urządzeń inwentarskich służących rolnictwu, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **RM**,
  - zabudowy usługowo-mieszkaniowej, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **UM**,
  - zabudowy przemysłowej, składowej, magazynowej, rzemieślniczej i usługowej, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **P**,
  - urządzeń i tras komunikacyjnych, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **KDW,**
  - leśnych, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **ZL;**
- XIV/104/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 27 czerwca 2012 r. – wyznaczenie terenu urządzeń melioracji wodnych, szczegółowych (staw wodny wraz z urządzeniami towarzyszącymi) oznaczonego na rysunku zmiany planu symbolem **WS;**
- XVII/119/12 Rady Miasta Brańsk z dnia 30 października 2012r. – wyznaczenie na 38 załącznikach terenów:
  - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **MNUR**,
  - zabudowy usługowo-mieszkaniowej, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **UM**,
  - zabudowy przemysłowej, składowej, magazynowej, rzemieślniczej i usługowej, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **P**,
  - wód powierzchniowych śródlądowych, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **WS**,
  - urządzeń i tras komunikacyjnych, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **KD, KDW;**
- XVI/81/16 Rady Miasta Brańsk z dnia 30 czerwca 2016 r. – wyznaczenie na 13 załącznikach terenów:
  - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług i rzemiosła nieuciążliwego, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **MNUR**,

- zabudowy przemysłowej, składowej, magazynowej, rzemieślniczej i usługowej, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **P**,
- zabudowy przemysłowej, składowej, magazynowej, rzemieślniczej i usługowej z dopuszczeniem lokalizacji elektrowni fotowoltaicznych, w tym o mocy powyżej 100 kW, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **PE**,
- urządzeń i tras komunikacyjnych, oznaczonych na rysunku zmiany planu symbolem **KDW.**

Plany uchwalone po roku 2002 zostały opracowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Należy zwrócić uwagę, iż plany zatytułowane jako zmiana miejscowego planu w praktyce pełnią rolę samodzielnych uchwał – sporządzonych jako nowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w pełnym zakresie, co w granicach ich opracowania spowodowało uchylenie dotychczas obowiązującego dokumentu. Powyższe potwierdza również brak opracowanego tekstu jednolitego, mimo kilkukrotnych zmian dokumentu planu miejscowego. Ogólnie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Brańska spełniają swoją rolę w zakresie kształtowania polityki przestrzennej miasta. Dokumenty te ustalają przeznaczenie terenów przy uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju. Dzięki pełnemu pokryciu powierzchni miasta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego możliwe jest prawidłowe, holistyczne kształtowanie jego struktury. Kolejne zmiany wprowadzane do dokumentu wynikają z naturalnego rozwoju miasta, gdzie pojawiają się nowe uwarunkowania, a także potrzeby mieszkańców i inwestorów.

Tabela 9. Wykaz obowiązujących planów miejscowych wraz z numerem uchwały.

Nr uchwały	Data uchwały	Uchwała w sprawie	Obowiązuje
XXXI/147/02	9 października 2002 r.	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk	tak
VIII/41/03	31 lipca 2003 r.	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk	tak
XI/53/03	28 listopada 2003 r.	miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk	tak (zmiana)
IX/37/07	29 sierpnia 2007 r.	zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk	tak (zmiana)
XIV/104/12	27 czerwca 2012 r.	zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk	tak (zmiana)
XVII/119/12	30 października 2012 r.	zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk	tak (zmiana)
XVI/81/16	30 czerwca 2016 r.	zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obszaru miasta Brańsk	tak (zmiana)

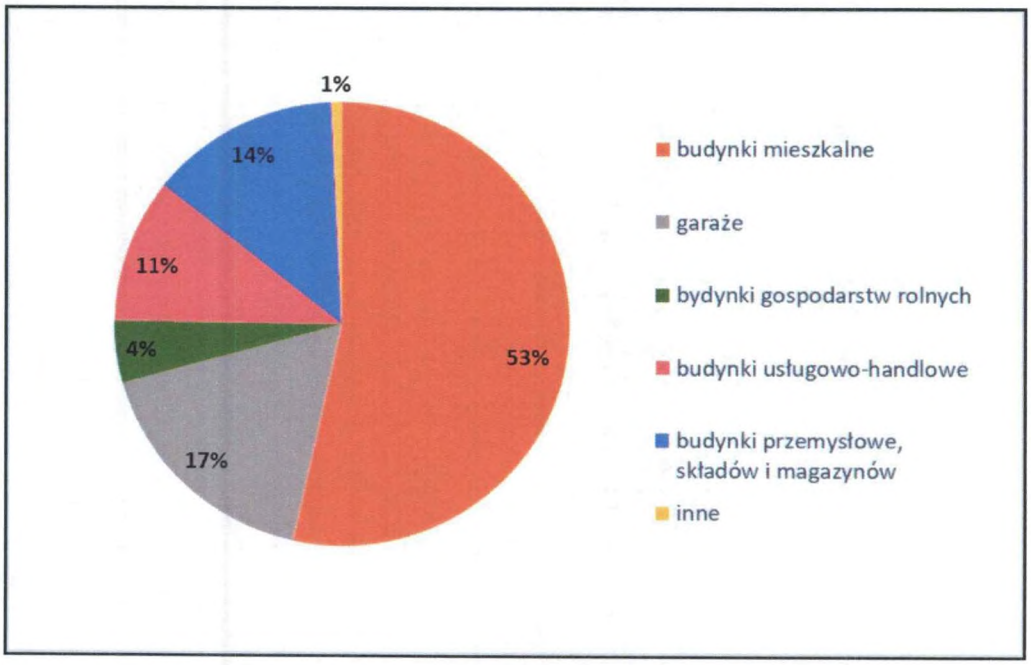
Źródło: Opracowanie własne

4.5. POZWOLENIA NA UŻYTKOWANIE BUDYNKÓW WYDANE W LATACH 2009-2019

Do oceny dynamiki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym niezbędne jest również przeanalizowanie liczby oddawanych do użytkowania budynków w podziale na funkcje zabudowy.

W latach 2009 – 2019 w mieście Brańsk zostało oddanych do użytkowania 71 nowych budynków mieszkalnych, co daje średnią 6,5 budynku mieszkalnego na rok. Najwięcej budynków mieszkalnych powstało w 2011 r. (11), natomiast najmniej w latach 2015 oraz 2016 (po 4 obiekty). W pozostałych okresach wskaźnik wahał się w przedziale od 5 do 8 nowych budynków na rok. Wartość ta potwierdza stosunkowo niski popyt w mieście na budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Liczba oddanych do użytkowania budynków mieszkalnych wynika wprost z danych demograficznych (ujemny przyrost naturalny, zmniejszająca się liczba mieszkańców).

Wykres 17. Udział procentowy wydanych pozwoleń na użytkowanie z podziałem na rodzaj budynku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL stan na 09.2020.

Dane przedstawione w poniższej tabeli obrazują sytuację kształtującą się w latach 2009 – 2019. Z tabeli jednoznacznie wynika, iż w mieście dominuje przyrost budynków mieszkalnych (53%) oraz garażowych (pełniących głównie funkcję uzupełniającą dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 17%). Ponadto duży udział mają budynki przemysłowe, składów i magazynów (14%) oraz usługowo-handlowe (11%). Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, iż grupa budynków przemysłowych składów i magazynów obejmuje również silosy, które często wiążą się z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych. Dodatkowo w badanym okresie powstawały nowe budynki gospodarstw rolnych, co wskazuje na to, że w mieście wciąż rozwija się również rolnictwo. Przypuszczać należy, że w większości przypadków miasto zaspokaja potrzeby handlowo – usługowe mieszkańców z okolicznych miejscowości należących do gminy wiejskiej Brańsk. Miasto tworzy

centrum usługowo-administracyjne będące jednocześnie odrębną jednostką administracyjną. Brak nowych budynków zamieszkania zbiorowego oraz hoteli i zakwaterowania turystycznego może świadczyć o tym, że miejsca noclegowe w mieście powstają w zasadzie tylko w ramach usług agroturystycznych lokalizowanych w istniejących budynkach związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego lub odpowiednie zaplecze noclegowe powstało już wcześniej i zaspokaja niewielkie potrzeby turystyczne miasta.

Podsumowując analizę danych dotyczących liczby budynków oddanych do użytkowania należy wskazać, że w mieście następuje rozwój zabudowy związanej z mieszkalnictwem, usługami i przemysłem, a także prowadzeniem gospodarstw rolnych i ich obsługą, jednakże rozwój ten jest mało dynamiczny.

Tabela 10. Liczba wydanych pozwoleń na użytkowanie z podziałem na rodzaj budynku.

Rodzaj budynku	Liczba budynków oddana do użytkowania
budynki mieszkalne	71
budynki biurowe	1
budynki handlowo-usługowe	12
garaże	23
budynki gospodarstw rolnych	6
przemysłowe	5
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	13
budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	1
pozostałe	1
Razem	**133**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL stan na 09.2020.

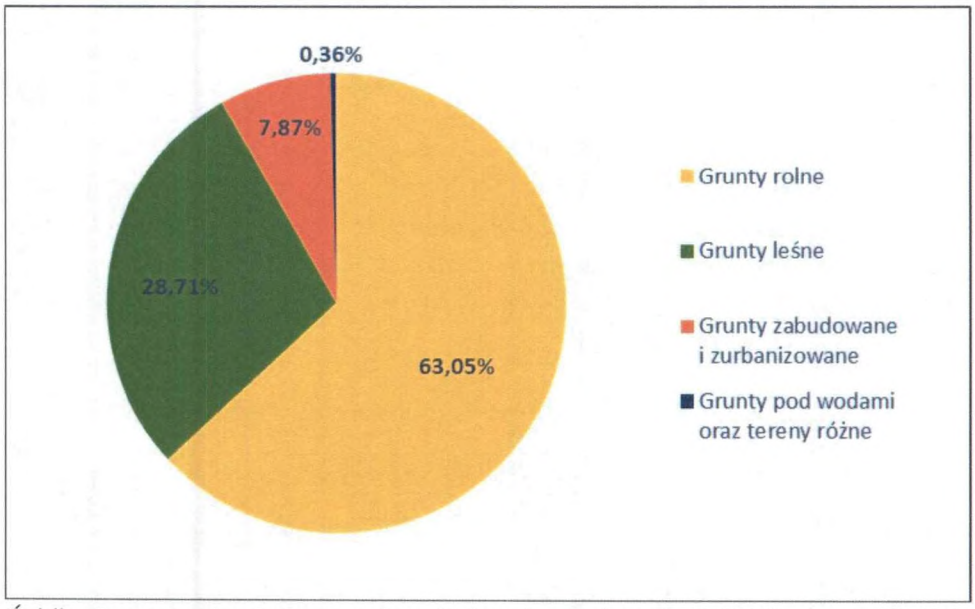
4.6. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Miasto Brańsk wg aktualnej ewidencji gruntów i budynków (stan na 12.2019 rok, dane pozyskane z PODGiK w Bielsku Białej) zajmuje powierzchnię ok. 3 242,58 ha. Struktura użytkowania gruntów wskazuje na rolniczy charakter gminy, ponieważ grunty rolne, czyli przede wszystkim: grunty orne, sady, łąki i pastwiska, zajmują łącznie ok. 63,0% jej powierzchni. Największą część użytków rolnych stanowią grunty orne, a następnie pastwiska, dalej łąki i sady. Poziom lesistości jest zadowalający i wynosi ok. 28,4% powierzchni miasta, co stanowi współczynnik zbliżony do średniej lesistości kraju (29,6%).

Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią prawie 8% powierzchni miasta, z czego znaczną część stanowią grunty rolne zabudowane (blisko 3%) – co świadczy o znacznym udziale

zabudowy o charakterze zagrodowym. W centrum miasta występuje również zabudowa wielorodzinna, a głównie na jego obrzeżach – przemysłowa. W mieście występują także grunty pod wodami. Obszar opracowania odwadniany jest przez rzekę Nurzec. Podział na poszczególne użytki wraz z ich powierzchnią przedstawia poniższa tabela.

Wykres 18. Struktura użytkowania w mieście Brańsk według kategorii gruntów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z PODGiK, stan na 12.2019.

Tabela 11. Struktura użytkowania gruntów w mieście Brańsk.

Struktura użytkowania gruntów w mieście Brańsk		
Rodzaj użytku	**powierzchnia [ha]**	**powierzchnia [%]**
B – tereny zabudowane	30,08	0,93
Ba – tereny przemysłowe	8,07	0,25
Bi – inne tereny zabudowane	13,75	0,42
Bp – zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	2,22	0,07
Br – grunty rolne zabudowane	88,72	2,74
Bz – tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	3,13	0,10
K – użytki kopalne	1,45	0,04
dr – drogi	107,16	3,30
R – grunty orne	1233,79	38,05
S – sady	0,47	0,01
Ł – łąki trwałe	377,86	11,65
Ps – pastwiska trwałe	392,34	12,10
Ls – lasy	920,79	28,40
Lz – grunty zadrzewione i zakrzewione	10,29	0,32
Lzr – grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	0,20	0,01
W – grunty pod rowami	23,83	0,73

Struktura użytkowania gruntów w mieście Brańsk		
Wp – grunty pod wodami płynącymi	9,82	0,30
Wsr – grunty pod stawami	0,76	0,02
N – nieużytki	15,29	0,47
Tp – grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	0,47	0,01
Tr – tereny różne	2,10	0,06
Suma	**3242,58**	**100,00%**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z PODGiK, stan na 12.2019.

Według ostatniego powszechnego spisu rolnego (2010 rok) w mieście Brańsk odnotowano 329 gospodarstw utrzymujących się z działalności rolniczej o średniej powierzchni w skali miasta wynoszącej 7,19 ha. Największą grupę stanowią gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha (44,38%), wysokie miejsce zajmują również te o powierzchni 5-10 ha (26,14%). Ponadto w mieście odnotowano 16 gospodarstw, których powierzchnia przekracza 15 ha. Dokładną liczbę gospodarstw w stosunku do grup powierzchniowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Struktura powierzchniowa gospodarstw w mieście Brańsk.

Liczba gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w stosunku do powierzchni					
Powierzchnia:	do 1 ha	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 15 ha	15 ha i więcej
Liczba gospodarstw [szt.]:	54	146	86	27	16
[%]	16,41	44,38	26,14	8,21	4,86
Suma: 329 gospodarstw					

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z BDL (http://bdl.stat.gov.pl).

Na obszarze miasta Brańsk nie występują gleby klasy I i II. Dominujące gleby to grunty orne klasy IIIb (20,46%) i IVa (15,37%), które łącznie zajmują ok. 36% powierzchni gruntów rolnych. Ponadto stanowią one aż 57% samych gruntów ornych w mieście. Należy podkreślić, iż znaczną powierzchnię zajmują również grunty klasy IIIa (ok. 6,31% powierzchni gruntów rolnych w mieście). Powyższe wskaźniki stwarzają korzystne warunki do rozwoju produkcji roślinnej. Strukturę gruntów rolnych wg klasoużytków w mieście Brańsk przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Struktura gruntów rolnych w mieście Brańsk w podziale na klasoużytki.

Struktura gruntów rolnych w mieście Brańsk		
rodzaj klasoużytku	**powierzchnia [ha]**	**powierzchnia [%]**
PsIII	85,63	4,09
PsIV	161,35	7,70
PsV	139,57	6,66
PsVI	13,64	0,65
RIIIa	132,28	6,31
RIIIb	428,79	20,46
RIVa	322,04	15,37
RIVb	117,18	5,59
RV	241,98	11,55
RVI	74,60	3,56

Struktura gruntów rolnych w mieście Brańsk		
rodzaj klasoużytku	**powierzchnia [ha]**	**powierzchnia [%]**
ŁIII	69,58	3,32
ŁIV	183,99	8,78
ŁV	119,15	5,69
ŁVI	5,60	0,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z PODGiK, stan na 12.2019.

Strukturę gruntów rolnych w rozbiciu na klasy gruntu przedstawia poniższa tabela.

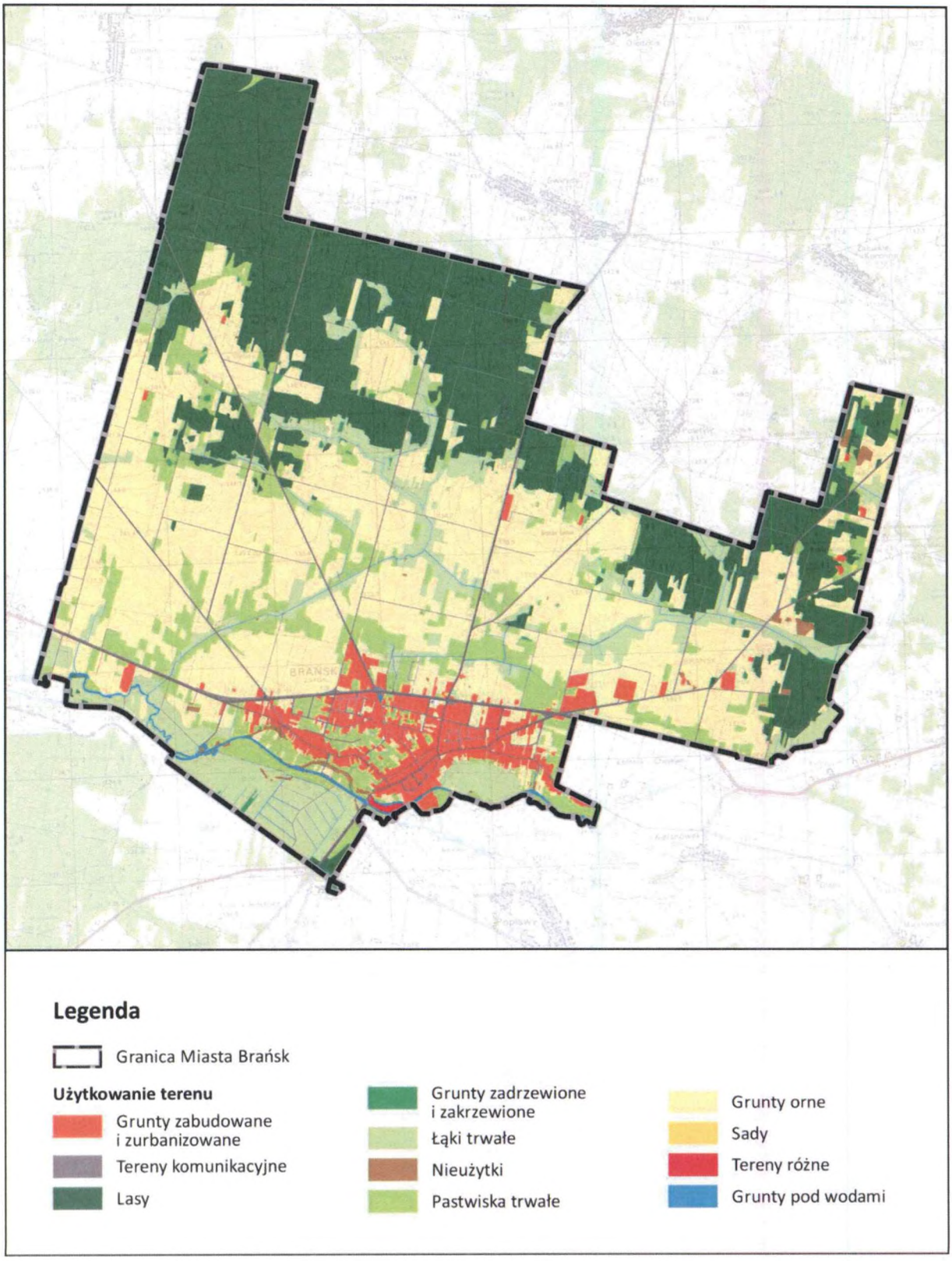
Tabela 14. Struktura gruntów rolnych w mieście Brańsk w podziale na klasy gleb.

Struktura gruntów rolnych w mieście Brańsk		
klasa gruntu	**powierzchnia [ha]**	**powierzchnia [%]**
III	155,21	7,41
IIIa	132,28	6,31
IIIb	428,79	20,46
IV	345,35	16,48
IVa	322,04	15,37
IVb	117,18	5,59
V	500,71	23,90
VI	93,85	4,48
Suma	**2095,40**	**100,00%**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z PODGiK, stan na 12.2019.

Grunty rolne w większości występują w środkowej części miasta, lasy zlokalizowane są na północy oraz wschodzie, natomiast zabudowa koncentruje się na południu opracowania. Struktura użytkowania gruntów w obszarze miasta Brańsk przedstawiona została na poniższej mapie.

Rysunek 5. Struktura użytkowania gruntów w mieście Brańsk.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z PODGiK.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO, ORAZ WYMOGÓW ICH OCHRONY

5.1. CHARAKTERYSTYKA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Uwarunkowania geologiczne i geomorfologiczne

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Kondrackiego cały obszar miasta Brańsk położony jest w granicy mezoregionu Równina Bielska (843.37), która jest częścią makroregionu Nizina Północnopodlaska.

Rysunek 6. Miasto Brańsk na tle mezoregionów wg Kondrackiego.

Źródło: opracowanie własne

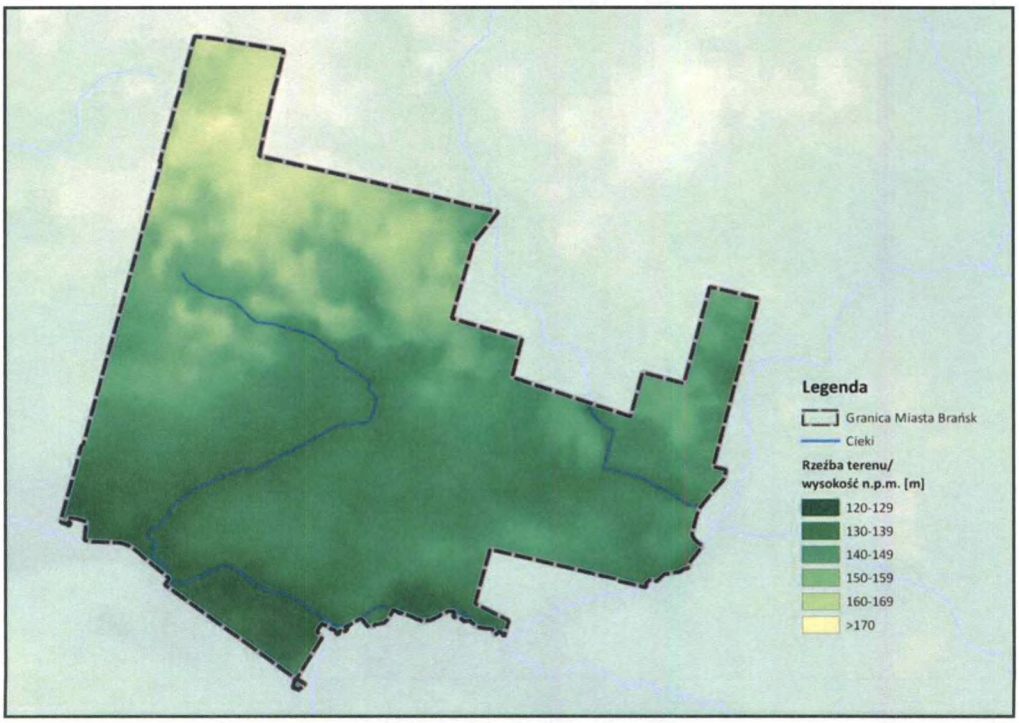
Równina Bielska zajmuje cały teren miasta Brańsk. Tworzy ją wysoczyzna polodowcowa z licznymi i rozległymi obniżeniami wytopiskowymi, które częściowo zostały przekształcone w doliny rzeczne. Powierzchnia równiny nachylona jest ku zachodowi i północnemu-zachodowi. Na tle wysoczyzn sąsiednich mezoregionów, Równina Bielska odznacza się mniejszymi wysokościami bezwzględnymi i słabszym urzeźbieniem. Monotonną powierzchnię urozmaicają tu wzgórza kemowe związane z recesją zlodowacenia warciańskiego. Przez równinę przebiega dział wód Narwi (Narewki i Orlanki) oraz Bugu (Leśnej i Nurca).

W granicach opracowania rzędne terenu sięgają 122–160 m n.p.m. Na południu powierzchnię obszaru rozcina szeroka (700–2 000 m) dolina Nurca, wykorzystująca, podobnie jak jej mniejsze dopływy, ciąg obniżeń wytopiskowych. Płaskie dno doliny znajduje się na wysokości 122,0–127,0 m n.p.m. Dolina charakteryzuje się występowaniem rozległych równin torfowych, tarasu zalewowego – holoceńskiego wyniesionego 2–3 m nad dno doliny. Dolina Nurca dzieli równinę na dwie części – północną i południową. Na ich obszarze dominują formy lodowcowe i wodnolodowcowe. W części północnej, w granicach której mieści się niemal cała powierzchnia miasta, przeważają wysoczyzny morenowe płaskie i faliste. Występują tu także równiny sandrowe, które kumulują się wzdłuż dolin mniejszych cieków wodnych (na wschodzie opracowania).

W części zlokalizowanej na południe od Nurca, w mieście Brańsk występują wspomniane wcześniej równiny torfowe. W sąsiedztwie dopływu spod Kol. Patoki występują także strefy agradacji (formy denudacyjne). Miejscowo można także spotkać kemy.

Charakterystycznym elementem krajobrazu wysoczyzny są liczne głazy narzutowe, występujące najczęściej w skupiskach wzdłuż dróg i miedz.

Rysunek 7. Rzeźba terenu miasta Brańsk.

Źródło: opracowanie własne

Pod względem geologicznym Miasto Brańsk położone jest w obrębie regionalnej jednostki tektonicznej Polski zwanej obniżeniem podlaskim. Jest to depresyjna forma prekambryjska, wypełniona utworami osadowymi prekambru, kambru, ordowiku i syluru oraz niezgodnie zalegającymi na nich osadami karbonu górnego, lokalnie czerwonego spągowca, cechsztynu i triasu. Cały obszar miasta pokryty jest grubym kompleksem utworów czwartorzędowych, o miąższości przekraczającej miejscami 200 m.

Najstarsze stwierdzone osady to margliste iłowce, wapienie oraz piaskowce kwarcowe ordowiku. Nad nimi występują iłowce, piaskowce i zlepieńce triasu dolnego o miąższości około 150 m. Wyżej zalegają jurajskie wapienie margliste z krzemieniami i czertami o podobnej miąższości. Bezpośrednio nad osadami jury stwierdzono mułki, piaski glaukonitowe oraz kredę piszącą o miąższości około 250 m, zaliczane do kredy górnej. Nad nimi znajduje się kilkudziesięciometrowej miąższości seria określana ogólnie jako paleogeńsko-neogeńska, złożona z piasków i mułków glaukonitowych oraz młodszych mioceńskich iłów, mułków i brunatnych piasków z fragmentami zwęglonego drewna.

Dla obszaru analizy największe znaczenie mają utwory pochodzące ze zlodowacenia środkowopolskiego – Warty. Znaczną powierzchnię zajmują występujące powszechnie gliny zwałowe, które są jednocześnie najstarszymi osadami odsłaniającymi się w obrębie miasta. Tworzą pokrywę o miąższości dochodzącej do 19,6 m. Występują tu również piaski, żwiry i głazy lodowcowe o miąższości do 6 m, w postaci niewielkiego płatu na powierzchni wysoczyzn, w południowo-wschodniej części Brańska. Powyższe utwory należą do osadów lodowcowych (morenowych i glacjalnych). Na wschodzie oraz miejscowo na północy opracowania mieszczą się piaski i żwiry wodnolodowcowe (również te wytworzone na glinach zwałowych), które należą do osadów fluwioglacjalnych, rzeczno-lodowcowych lub sandrowych. Są to zazwyczaj piaski drobno- i średnioziarniste z nielicznymi przewarstwieniami materiału grubszego w postaci płatów. Kolejnymi utworami Zlodowacenia Warty są osady zastoiskowe – piaski i mułki, miejscami z glinami, wytopiskowe (także te na glinach zwałowych) zlokalizowane na południowym wschodzie miasta (dwie niewielkie powierzchnie w okolicy rzeki Nurzec). W ich profilu można wyróżnić poziomo warstwowane piaski drobnoziarniste oraz pyłowate. Niecki wytopiskowe wypełniane były w schyłkowym stadium zlodowacenia Warty, kiedy następowało ostateczne wytapianie brył martwego lodu. Piaski, mułki i żwiry kemów budują różnej wielkości formy morfologiczne rozrzucone we wschodniej części miasta. W danym rejonie występuje także płat, który tworzą piaski, żwiry i gliny zwałowe akumulacji szczelinowej.

W mieście Brańsk istotne są również utwory związane z ciekami wodnymi. Należą do nich piaski i mułki (mady) tarasów zalewowych 1,0-3,0 m n.p. rzeki (fluwialne i aluwialne osady rzeczne) oraz torfy na piaskach i mułkach (madach) tarasów zalewowych 1,0-3,0 m n.p. rzeki. Ich obrzeżom towarzyszą namuły piaszczyste oraz torfiaste. Powyższe osady są utworami pochodzącymi z holocenu. Namuły piaszczyste jak i torfiaste powszechne są w trwale podmokłych obniżeniach terenu i wąskich dolinkach okresowych cieków. Do dziś trwa akumulacja torfów, szczególnie w dolinie Nurca. Utwory holoceńskie występują na południu oraz w środkowej części miasta – wzdłuż głównych cieków wodnych.

Do czwartorzędu nierozdzielonego zaliczane są piaski, żwiry i gliny deluwialne na glinach zwałowych stanowiące osady deluwialne (zmywów powierzchniowych) w dolinie Nurca oraz Dopływu

spod Kol. Patoki, a także niewielki płat piasków zwietrzelinowych pochodzenia eluwialnego w północno-zachodniej części miasta.

Surowce mineralne

Na terenie miasta Brańsk w przeszłości mieściło się jedno udokumentowane złoże kruszywa naturalnego – piasku ze żwirem. Zostało ono jednak skreślone z bilansu zasobów i obecnie w granicach opracowania nie występują inne złoża surowców mineralnych. Najbliższe znajdują się na północ od Brańska, w miejscowości Świrydy.

Na obszarze miasta istnieją niewielkie możliwości udokumentowania nowych złóż. W jego granicach nie wyznaczono obszarów perspektywicznych ani prognostycznych występowania kopalin naturalnych.

Gleby

Miasto Brańsk cechuje się dobrymi glebami do uprawy rolniczej. Pokrywa glebowa regionu wykształciła się z miąższych utworów czwartorzędowych pochodzenia lodowcowego. Około 60% gleb wytworzyło się na glinach. Podłożem dla pozostałych są piaski, lokalnie pyły, a w dolinach cieków namuły, torfy i piaski rzeczne.

Północne, północno – zachodnie oraz zachodnie tereny rolnicze miasta Brańsk pokrywają gleby o dobrej i średniej przydatności rolniczej. Są to: gleby brunatne właściwe, gleby pseudobielicowe oraz czarne ziemie. Rozległe połacie gleb brunatnych najczęściej zaliczane są do 2 kompleksu przydatności rolniczej (pszennego dobrego). Południowa część miasta pokrywa się z doliną Nurca, gdzie znajdują się głównie mady, natomiast część północną i wschodnią zdominowały gleby piaskowe (bielice) o niskiej przydatności rolniczej. Prawie całą dolinę Nurca oraz jego dopływów zajmują użytki zielone w 2 kompleksie (użytki zielone średnie). Znaczna część użytków zielonych została zmeliorowana.

Grunty orne należą głównie do IIIb i IVa klasy bonitacyjnej (łącznie 57% zasobów glebowych), natomiast najwięcej użytków zielonych występuje na glebach klasy IV (około 44% powierzchni).

Wody powierzchniowe

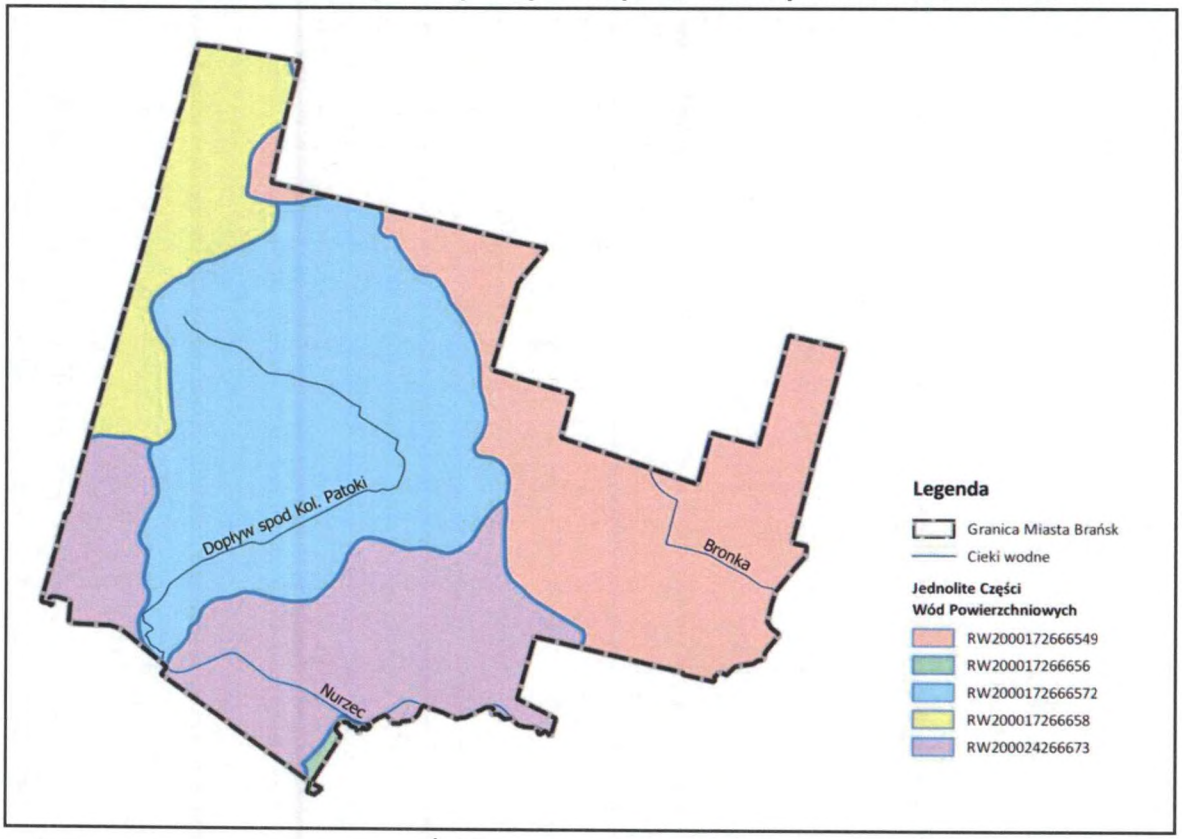
Wody powierzchniowe w granicach miasta należą do zlewni trzeciego rzędu rzeki Bug. Główny układ sieci hydrograficznej obszaru związany jest z rzeźbą polodowcową, a tworzy go rzeka Nurzec wraz z dopływem spod Kol. Patoki oraz rzeką Bronką. Nurzec jest rzeką typowo nizinną, przepływającą przez tereny bagienne i podmokłe. Mierzy ok. 100 km długości. Jego źródła znajdują się w pobliżu miejscowości Stawiszcze, tuż przy granicy z Białorusią, na południowy wschód od Czeremchy na wysokości około 180 m n.p.m. Do Bugu uchodzi w okolicy wsi Wojtkowice-Dady, około 10 km na południowy zachód od Ciechanowca na wysokości 105,4 m n.p.m. Charakterystyczną cechą koryta w tej części biegu jest wyraźne wcięcie w dno doliny, spowodowane procesami erozyjnymi zaistniałymi w wyniku nieprawidłowo przeprowadzonych melioracji w górnych odcinkach cieku. Zmeliorowane są doliny Nurca. Ciągłość Nurca przerwana jest wskutek zlokalizowania 3 małych elektrowni wodnych: Ciechanowiec, Kuczyn, Kostry-Podsędkowięta. Zbudowano również progi piętrzące o wysokości ok. 2,2–2,4 m. Przy braku przepławek, obiekty te uniemożliwiają wędrówkę ryb.

Na obszarze miasta Brańsk wyróżniono 5 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Dopływ z Domanowa - RW200017266658,
- Nurzec od Nurczyka do Siennicy - RW200024266673,
- Bronka - RW2000172666549,
- Dopływ spod Kol. Patoki - RW200172666572,
- Siennica - PLRW200017266656.

Największą powierzchnię zajmują: Dopływ spod Kol. Patoki (centralna część miasta), Nurzec od Nurczyka do Siennicy (południowa część miasta), Bronka (wschodnia część miasta) oraz Dopływ z Domanowa (zachodnia część miasta). JCWP Siennica zlokalizowana jest fragmentarycznie na południu Brańska i posiada marginalne znaczenie dla miasta. Rozmieszczenie jednolitych części przedstawia poniższa rycina.

Rysunek 8. Rozmieszczenie jednolitych części wód powierzchniowych na terenie miasta Brańsk.

Źródło: opracowanie własne

Wody podziemne

Zagadnienie zostało opisane w rozdziale 14.3. Zasoby wód podziemnych.

Klimat

Według regionalizacji klimatycznej Gumińskiego, miasto Brańsk położone jest w obrębie dzielnicy Wschodniej. Obszar ten cechuje się wpływem klimatu kontynentalnego, z dużymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza (ostrą i długą zimą, krótkim przedwiośniem i ciepłym latem) oraz przewagą opadów letnich nad zimowymi. Okres wegetacyjny rozpoczyna się wraz z początkiem prac

polowych w okolicach 25 marca i trwa od 190 do 205 dni. Liczba dni mroźnych wynosi od 110 do 135 i jest jedną z najwyższych w całej Polsce. Pokrywa śnieżna zalega na tym obszarze przez około 70–80 dni. Najniższą średnią temperaturę powietrza notuje się w styczniu i wynosi ona -4,3 °C. Najwyższe średnie temperatury przypadają na miesiąc lipiec i osiągają 17,7–18,3 °C. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 7,2 °C. Liczba dni pogodnych waha się w granicach 39–51 dni, a średnie roczne zachmurzenie wynosi ok. 6,4% pokrycia nieba. Wilgotność względna powietrza utrzymuje się między 80 a 81%. Roczna suma opadów jest niewielka – średnio 550 mm. Maksimum opadów przypada na miesiące letnie od czerwca do sierpnia, a minimum na miesiące zimowe – od stycznia do marca. Z uwagi na wyrównany teren o niewielkich deniwelacjach spływ wody opadowej jest nieznaczny, stąd też niedobory wody w glebie występują lokalnie i wiążą się z głębiej zalegającym poziomem wody gruntowej. Na obszarze miasta dominują wiatry zachodnie o niewielkich prędkościach.

Krajobraz

Na obszarze miasta dominuje rolniczy krajobraz otwarty oraz lasy i grunty leśne. Ponadto wyróżnić można krajobraz o cechach przyrodniczych, obejmujący dolinę Nurca wraz z dopływami, gdzie przeważają użytki zielone. W mieście przeważa zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, można jednak spotkać domy wielorodzinne, blokowiska oraz większe zakłady przemysłowe.

Użytki rolne zajmują ok. 63,05 % powierzchni miasta. Są to otwarte, płaskie powierzchnie o dużych areałach. Na zróżnicowanie krajobrazu rolniczego wpływają śródpolne niewielkie zadrzewienia i zakrzewienia, a także bezpośrednie przyleganie pól do lasów lub dolin rzecznych.

Obszary leśne stanowią 28,4 % powierzchni miasta. Największy kompleks zlokalizowany jest na północnym-zachodzie. W północno-wschodniej części obszaru tereny leśne i zadrzewione tworzą niewielkie zwarte powierzchnie.

Krajobraz dolinny związany jest z rzeką Nurzec i jej dopływami. Doliny tych cieków są słabo zaznaczone w terenie, niemniej jednak stanowią ważny wyróżnik w krajobrazie miasta.

Krajobraz kulturowy stanowi przede wszystkim zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, która w wielu miejscach nawiązuje do tradycyjnych form wiejskich. Zlokalizowana jest ona w pobliżu południowej granicy miasta. Ważnym elementem w jego przestrzeni jest zachowany historyczny układ urbanistyczny z niewielkim rynkiem. Struktura miasta charakteryzuje się zwartą zabudową otoczoną rozległymi użytkami rolnymi, które z kolei przylegają do kompleksów leśnych. Z centrum Brańska promieniście rozchodzą się główne powiązania komunikacyjne z sąsiednimi miejscowościami.

Do swoistych wyróżników w krajobrazie miasta zaliczają się obiekty zabytkowe. Należą do nich przede wszystkim budynki mieszkalne. Znajdują się tu również: cmentarz żydowski, rzymskokatolicki i prawosławny, cerkiew prawosławna, kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP oraz znajdująca się przy nim dzwonnica. Ponadto ciekawymi akcentami są kapliczki przydrożne. Negatywnymi elementami krajobrazu są między innymi obiekty należące do zakładów przemysłowych oraz napowietrzne linie sieci uzbrojenia terenu.

Szata roślinna

Miasto Brańsk, zgodnie z podziałem na regiony przyrodniczo-leśne, zaliczane jest do Krainy Mazowiecko-Podlaskiej charakteryzującej się występowaniem grądów i lasów – borów świeżych. Na

opisywanym obszarze dominuje las mieszany (LM). W składzie gatunkowym drzewostanu wyróżniają się sosna, dąb, brzoza, olsza i inne. Lasy Skarbu Państwa zaliczane są do kategorii lasów ochronnych. Stosunkowo zwarte kompleksy leśne koncentrują się w północnej i północno-wschodniej części obszaru miasta.

Flora terenów miasta należy do zróżnicowanych. Znajdują się tu zespoły roślinne bagienne i torfowiskowe, związane głównie z doliną rzeki Nurzec i jej dopływami. Dominującymi zbiorowiskami na obszarze miasta są jednak fitocenozy związane z polami uprawnymi (zbiorowiska segetalne) i użytkami zielonymi. W pobliżu zabudowań stwierdzono natomiast obecność zbiorowisk ruderalnych.

Użytki zielone zajęte są głównie przez łąki i pastwiska. Występują tu łąki ziołoroślowe *Filipendulion ulmariae* z udziałem *Geranium palustre, Filipendula ulmaria*, czasami ze znacznym udziałem gatunków klasy *Artemisietea,* występujące w kompleksie ze zbiorowiskami związku *Calthion* lub jako okrajki lasów łęgowych i zarośli wierzbowych. Zwykle nie są użytkowane, ale mają duże walory estetyczne, szczególnie w lipcu, gdy kwitnie wiązówka błotna. Łąki mokre ze śmiałkiem darniowym *Deschampsietum caespitosae* rozwijają się na średnio wilgotnych i zaniedbanych siedliskach, towarzyszą często pastwiskom. Natomiast łąki mokre trzęślicowe *Junco-Molinietum* to stosunkowo ubogie florystycznie zbiorowisko łąk trzęślicowych z udziałem różnych gatunków situ, występujące na mało zasobnych glebach. Pojawia się ono w miejscach położonych nieco wyżej od łąk silnie wilgotnych.

Inna grupa to łąki wilgotne nierozdzielone *Molinion* i *Calthion.* Są to zbiorowiska meliorowanych i dobrze nawożonych łąk kośnych. Ich siedliska stanowią żyzne i wilgotne gleby organiczne i mineralnoorganiczne, głównie mursze i mady. Natomiast pastwisko wilgotne *Epilobio-Juncetum effusi* to zbiorowisko łąkowo-pastwiskowe ze znaczącym udziałem situ rozpierzchłego (*Juncus effusus*). Występuje na zaniedbanych, wilgotnych pastwiskach, powstałych na skutek silnego wypasania mokrych łąk. Obszary te użytkowane są jako łąki jednokośne, po wykoszeniu zwykle spasane.

Łąki świeże ze Związku *Arrhenatherion elatioris* zajmują najczęściej obrzeża dolin rzecznych. Są one bogate florystycznie. Występują w miejscach suchszych oraz na zmeliorowanych torfowiskach.

W dolinie Nurca na niewielkich powierzchniach występują także niżowe nadrzeczne łęgi wierzbowo-topolowe w strefie zalewów periodycznych (kompleks dynamiczny: *Salici-Populetum. Salicetum triandroviminalis* i inne), a w dolinach innych cieków niżowe łęgi olszowe i jesionowo-olszowe siedlisk wodnogruntowych, okresowo lekko zabagnionych (*Circaeo-Alnetum*). Ponadto spotykane są murawy zalewowe *Agropyro-Rumicion crispi.* Są to zbiorowiska traw rozłogowych i płożących się roślin na miejscach okresowo zalewanych. Do tego typu zbiorowisk zaliczono agregacje *Agropyron repens-Urtica dioica*. Agregacje te zdominowane są przez pokrzywę *Urtica dioica,* zajmującą niekiedy rozległe powierzchnie na siedliskach zdegradowanych. Wraz z postępującym osuszaniem i mineralizacją utworów organicznych, zbiorowisko to wypiera szuwary trzcinowe, zastępuje wilgotne łąki typu *Calthion* oraz łąki z *Festuca rubra, Poa pratensis* i *Alopecurus pratensis*. Zbiorowisko *Agropyro-Urticetum* rozprzestrzenia się bardzo ekspansywnie wzdłuż koryt cieków lub tworzy szerokie okrajki wokół zubożałych form łęgu *Circaeo-Alnetum.*

Roślinność omawianego obszaru ukształtowała się pod wpływem dotychczasowego użytkowania. W wyniku uprawy ziemi nastąpiła zmiana i zubożenie składu gatunkowego w stosunku do potencjalnej roślinności naturalnej. Na terenach użytkowanych rolniczo przeważają zbiorowiska trawiaste łąk i pastwisk, o różnej żyzności i wilgotności lub monokultury upraw polowych. Na terenach ogrodów przydomowych występują rośliny ozdobne i użytkowe. Zbiorowiska roślinności ruderalnej z wtórną sukcesją zajmują tereny odłogowane na przydrożach i nieużytki. Dominują tam gatunki chwastów łąkowych, polnych i ogrodowych.

Fauna

Świat zwierzęcy na terenie miasta Brańsk związany jest w dużym stopniu z rolniczą działalnością człowieka oraz ekosystemami doliny Nurca. Na wilgotnych, podmokłych łąkach występują pospolite gatunki płazów i gadów, a także gatunki związane z terenami łąk, pól i lasów. Duże przestrzenie terenów niezabudowanych tworzące mozaikę łąk, pastwisk, pól ornych i lasów stwarzają dogodne obszary do bytowania ptaków drapieżnych oraz innych gatunków. Kompleksy leśne i zadrzewienia śródpolne stanowią schronienie dla większych ssaków związanych ze środowiskiem rolno-leśnym.

Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Na terenie objętym opracowaniem nie występują obszarowe formy ochrony ani pomniki przyrody. W odległości ok. 8,8 km na północ od terenu opracowania zlokalizowany jest rezerwat przyrody Koryciny, a w odległości ok. 10,7 km na północ, obszary Natura 2000: PLH200010 – Ostoja w Dolinie Górnej Narwi oraz PLB200007 – Dolina Górnej Narwi.

Projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurca

Dolina Nurca, przebiegająca równoleżnikowo przez południowy obszar miasta, wskazywana jest do objęcia ochroną prawną jako Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurca. Projektowany obszar jest wielkoprzestrzennym elementem o wysokich walorach przyrodniczych w skali regionu wschodniej Polski. Tworzy ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i regionalnym. Pełni funkcje: ekologiczną, krajobrazową, bioklimatyczną oraz rekreacyjną. Objęta ochroną ma zostać cała dolina rzeczna – dno, terasy i zbocza, a także występujące w jej bezpośrednim sąsiedztwie lasy i łąki.

Korytarze ekologiczne

Najważniejszą funkcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków i ukierunkowania przepływu materii i informacji biologicznej w krajobrazie. Zachowanie drożności korytarzy uznaje się za jedno z działań priorytetowych w zakresie ochrony przyrody.

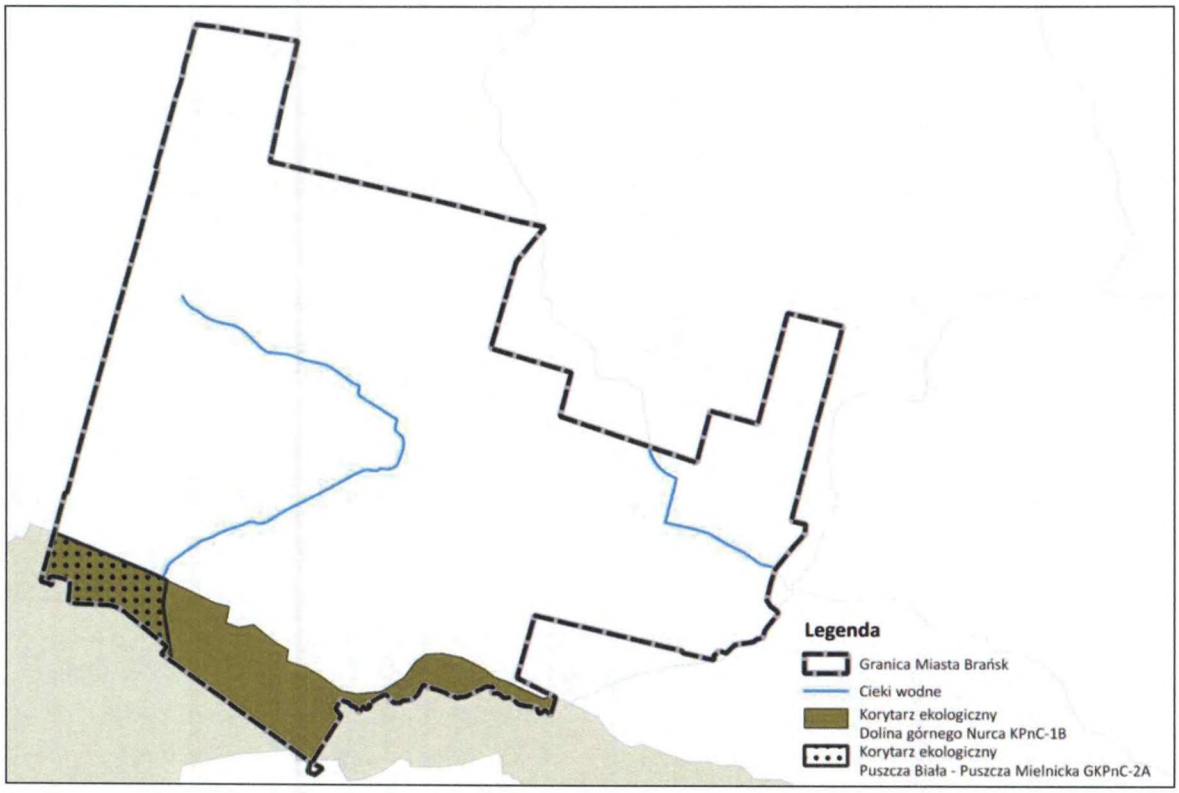
Przez obszar miasta przebiega korytarz ekologiczny o randze krajowej, wyznaczony w ramach koncepcji z 2012 r. opracowanej przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. W. Jędrzejewskiego.:

- krajowy korytarz północno-centralny Dolina górnego Nurca KPnC-1B (obejmuje południowy obszar miasta – dolinę Nurca oraz obszary zlokalizowane na południe od niej).

Ponadto przez teren miasta, zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, przebiega główny korytarz ekologiczny należący do sieci ekologicznej województwa, pn. Puszcza Biała – Puszcza Mielnicka GKPnC-2A. Korytarz swoim zasięgiem obejmuje

część Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Bugu i Nurca" oraz tereny rolno-leśne, w tym część doliny rzeki Nurzec i rezerwat przyrody „Koryciny". Jego fragment przebiega przez południowo-zachodnią część miasta w rejonie doliny Nurca. Korytarz stanowi powiązanie pomiędzy obszarami węzłowymi sieci ekologicznych na pograniczu województw, a jego utworzenie ma służyć zapewnieniu ciągłości sieci obszarów objętych ochroną prawną oraz unifikacji statusów i zasad ich ochrony.

Rysunek 9. Korytarze ekologiczne o randze krajowej i międzynarodowej.

Źródło: opracowanie własne

Na terenie miasta Brańsk wyróżnić można także lokalne korytarze ekologiczne – dolinę rzeczną Bronki oraz Dopływu spod Kol. Patoki. Są to drogi migracyjne mniejszej skali, niemniej jednak są równie ważne w prawidłowym funkcjonowaniu ekosystemu. Pełnią one rolę łącznika między oddalonymi siedliskami zwierząt wewnątrz miasta Brańsk, a także między sąsiednimi gminami. Podobną funkcję mają także zwarte lasy, zadrzewienia i zakrzewienia oraz pasma łąk i pastwisk.

Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, przez teren miasta nie przebiega korytarz ekologiczny należący do sieci ekologicznej województwa.

Przyrodniczy System Miasta (PSM)

Przyrodniczy System Miasta ma na celu powiązanie ze sobą oraz ochronę najcenniejszych zasobów naturalnych obszaru. Jego sprawne funkcjonowanie zapewnia prawidłowy rozwój poszczególnych ekosystemów, wymianę genetyczną oraz możliwość migracji roślin i zwierząt. Podstawowe elementy PSM to doliny rzeczne wraz z torfowiskami i terenami bagiennymi, pełniące rolę łączników pomiędzy obszarami węzłowymi, zlokalizowanymi głównie w kompleksach leśnych

i leśno-łąkowych. Ponadto wyróżnić można tzw. sięgacze ekologiczne, czyli obszary stanowiące krótkie odcinki łącznikowe pomiędzy poszczególnymi elementami systemu.

Strukturami wspomagającymi prawidłowe funkcjonowanie PSM są:

- drobnoprzestrzenne ekosystemy leśne, zagajniki i zakrzewienia śródpolne,
- lokalne i okresowe podmokłości (mokradła),
- tereny rolnicze, łąki i pastwiska.

Obszary węzłowe:

A. kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową przy północno-zachodniej granicy miasta;
B. kompleks leśny wraz ze strefą ekotonową w północno-wschodniej części miasta;
C. kompleks leśny położony na wschód od ulicy Bielskiej, przy wschodniej granicy miasta.

Obszary łącznikowe:

- dolina Nurca, łącząca cenne tereny przyrodnicze znajdujące się poza granicami miasta;
- dolina Dopływu spod Kol. Patoki, łącząca obszar węzłowy „A" z doliną Nurca;
- dolina Bronki, łącząca dolinę Nurca i obszary węzłowe „B" i „C".

Sięgacze ekologiczne:

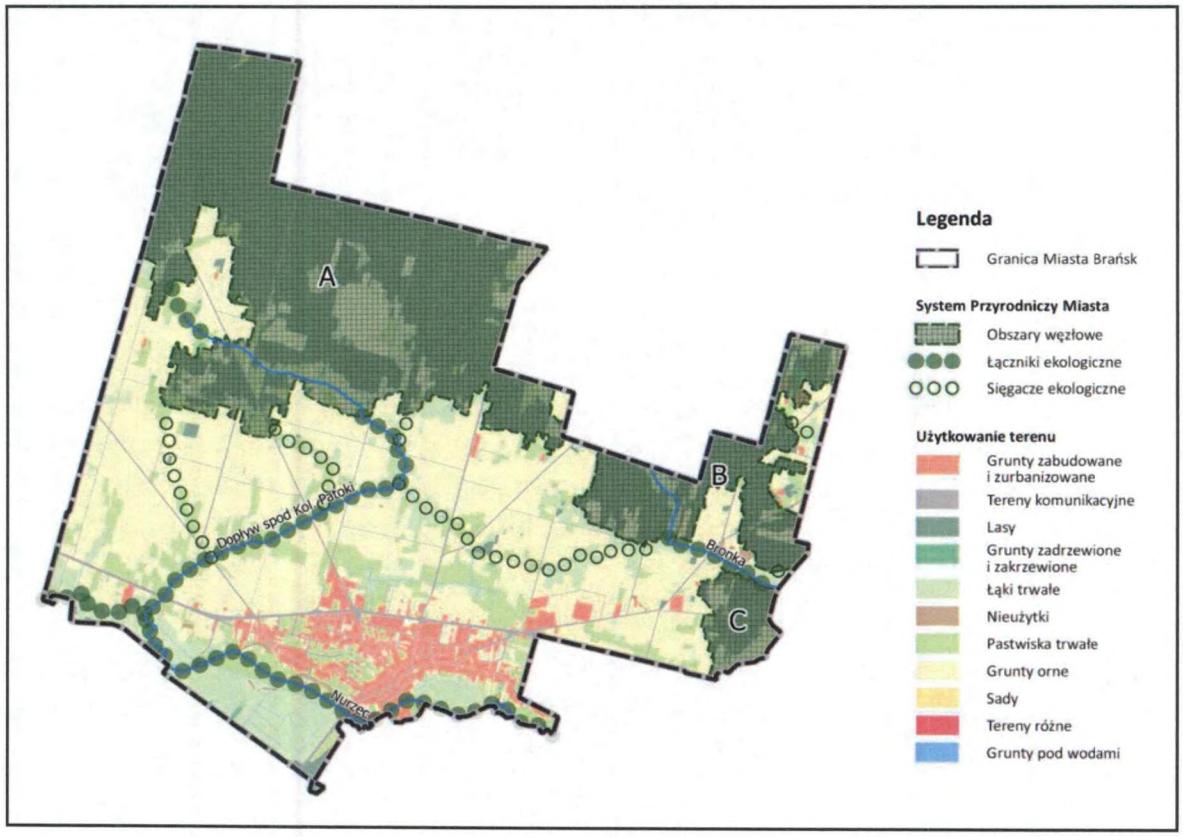
Obejmują pasma zagajników, łąk, zarośli, mniejszych terenów zalesionych, zadrzewień, rowów melioracyjnych.

Najcenniejsze obszary przyrodnicze gminy tworzą mozaikę zróżnicowanych ekosystemów, zlokalizowanych w różnych częściach miasta Brańsk. Dotychczasowe użytkowanie przestrzeni przyrodniczej spowodowało, że w niektórych terenach obserwuje się wyraźne zgrupowania walorów, podczas, gdy znaczne połacie miasta są ich pozbawione. Jest to podstawowa przesłanka do utworzenia w mieście Brańsk przyrodniczego systemu, który na skalę lokalną będzie obejmował wszystkie tereny decydujące o jakości środowiska, wyróżniające się pod względem bogactwa przyrodniczego.

Kształtowanie przestrzeni na obszarach systemu powinno uwzględniać:

1. ochronę przed uszczuplaniem powierzchni obszarów węzłowych oraz korytarzy ekologicznych,
2. ochronę przed zmianą przeznaczenia w obrębie obszarów węzłowych i łącznikowych na użytkowanie zagrażające ich prawidłowemu funkcjonowaniu,
3. działania prowadzące do ochrony rzadkich gatunków roślin i zwierząt, a także wzbogacania składu gatunkowego flory i fauny.

Rysunek 10. Przyrodniczy System Miasta Brańsk.

Źródło: opracowanie własne

5.2. STAN ŚRODOWISKA

Stan wód powierzchniowych

Stan czystości wód powierzchniowych na obszarze miasta kontroluje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, zgodnie z rozporządzeniami wykonawczymi do ustawy Prawo Wodne. Prowadzony monitoring ma na celu pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągania celów środowiskowych.

Wody powierzchniowe w rejonie miasta Brańsk podlegają badaniom jakościowym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Ocena jakości wód powierzchniowych na lata 2017-2018 została przeprowadzona dla dwóch jednolitych części wód zlokalizowanych na terenie miasta. Potencjał ekologiczny określany został jako umiarkowany, a klasa elementów biologicznych i fizykochemicznych – 2. Ogólny stan JCWP oceniony został jako zły.

Tabela 15. Ocena jakości wód powierzchniowych w latach 2017-2018.

Rzeka	Nazwa reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfolo-gicznych	Klasa elementów fizykoche-micznych	Stan/potencjał ekologiczny	Stan JCW
Dopływ z Domanowa	Dopływ z Domanowa - ujście do Nurca	2	-	>2	umiarkowany	zły
Siennica	Siennica – ujście do Nurca	2	-	>2	umiarkowany	zły

źródło: GIOŚ, 2020

We wszystkich 5 jednolitych częściach wód powierzchniowych na obszarze miasta, stan określany jest jako zły. Dwie części – Nurzec od Nurczyka do Siennicy oraz Dopływ spod Kol. Patoki nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan/potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny). Dla pozostałych cieków zastosowano odstępstwa ze względu na brak możliwości osiągnięcia celów do 2015 roku.

Tabela 16. Cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP rzecznych.

Lp.	Jednolita część wód powierzchniowych	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cel środowiskowy	Typ odstępstwa	Termin osiągnięcia dobrego stanu
1.	Dopływ spod Kol. Patoki (PLRW2000172666572)	niezagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	-	-
2.	Dopływ z Domanowa (PLRW200017266658)	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: -brak możliwości technicznych -dysproporcjonalne koszty	2021
3.	Siennica (PLRW200017266656)	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: -brak możliwości technicznych -dysproporcjonalne koszty	2021
4.	Bronka (PLRW2000172666549)	zagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	przedłużenie terminu osiągnięcia celu: -brak możliwości technicznych -dysproporcjonalne koszty	2021
5.	Nurzec od Nurczyka do Siennicy (PLRW200024266673)	niezagrożona	dobry stan ekologiczny i chemiczny	-	-

źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016

Stan wód podziemnych

W 2019 roku na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, Państwowy Instytut Geologiczny przeprowadził badania

diagnostyczne stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Najbliżej miasta Brańsk, w granicach JCWPd nr 55, znalazły się dwa punkty pomiarowe – w gminie Wysokie Mazowieckie oraz Mielnik. Stan ich wód został zakwalifikowany do II klasy, czyli wód dobrej jakości pod względem elementów fizykochemicznych. Zgodnie z *Planem gospodarki wodami w dorzeczu Wisły (2016)* Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) nr 55 (PLGW200055) cechuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym. Nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Stan powietrza atmosferycznego

W raporcie za 2019 rok Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku Departamentu Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo podlaskie zostało podzielone na 2 strefy: aglomerację białostocką (obejmującą miasto Białystok) oraz strefę podlaską (obejmującą pozostały obszar województwa podlaskiego, w tym miasto Brańsk). Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie podlaskiej oceniono, że badane substancje nie przekroczyły wyznaczonych norm i zaliczono je do klasy A. W odniesieniu do poziomu celu długoterminowego (do osiągnięcia w 2020 r.), dla którego opracowano dodatkową klasyfikację, strefa podlaska zaliczona została do klasy D2 w przypadku zanieczyszczenia ozonem oraz do klasy C1 dla pyłu PM2,5.

Tabela 17. Ocena jakości powietrza w strefie podlaskiej za rok 2019 – kryterium ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
		SO_2	NO_2	PM10	Pb	C_6H_6	Co	O_3	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
Strefa podlaska	PL2002	A	A	A	A	A	A	A[2]	A	A	A	A	A[3]

źródło: GIOŚ 2020, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim za 2019r.

W przypadku oceny jakości powietrza według kryteriów ochrony roślin, w 2019 roku w strefie podlaskiej normy nie zostały przekroczone. Jednak odnotowano przekroczenia wartości ozonu dla celu długoterminowego i nadano mu klasę D_2.

Tabela 18. Ocena jakości powietrza w strefie podlaskiej za rok 2019 – kryterium ochrony roślin.

Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń			Klasa celu długoterminowego
		SO_2	NO_x	O_3	O_3
Strefa podlaska	PL2002	A	A	A	D2

źródło: GIOŚ 2020, Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim za 2019 r.

[2] Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa podlaska uzyskała klasę D2
[3] Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny II faza, strefa podlaska uzyskała klasę C1

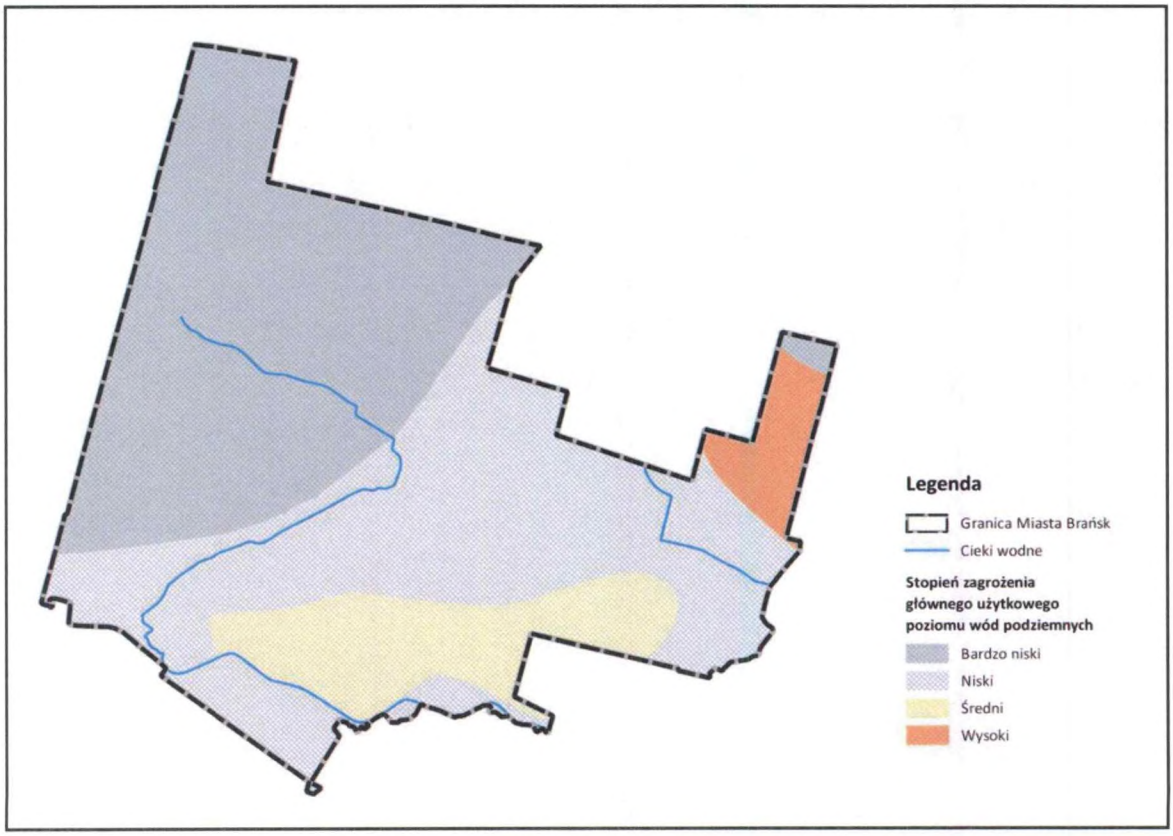
5.3. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

Zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych

Zmiany składu chemicznego wód podziemnych i powierzchniowych związane są przede wszystkim z odprowadzaniem do środowiska niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych. W mieście występuje jednak wysoki stopnień skanalizowania. Wpływ na skład chemiczny wody ma głównie nieprawidłowa gospodarka rolna, zbyt intensywne nawożenie oraz stosowanie środków ochrony roślin. Infiltracja szkodliwych substancji w głąb ziemi jest szczególnie niebezpieczna na obszarach pozbawionych naturalnej warstwy izolacyjnej.

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji oraz jej miąższość, a także rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych. Z uwagi na nieliczne źródła zanieczyszczeń oraz grubą warstwę izolujących glin zwałowych teren miasta Brańsk w większości uznano za obszar wysokiej i średniej odporności poziomu głównego, gdzie zagrożenie jakości wód kształtuje się na poziomie niskim i bardzo niskim. Średni stopień zagrożenia, z uwagi na znaczną koncentrację zabudowy, a więc i źródeł zanieczyszczeń, występuje na południu opracowania, w centrum miasta. We wschodniej części jednostki administracyjnej wyznaczono także niewielki fragment o wysokim stopniu zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych.

Rysunek 11. Stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych.

Źródło: opracowanie własne

Obszar miasta uznawany jest za deficytowy w zakresie zasobności w wody podziemne.

Jednym z najważniejszych działań mających na celu poprawę stanu chemicznego wód jest regulacja gospodarki wodno-kanalizacyjnej. **Ponadto należy ograniczać rozprzestrzenianie się zabudowy na tereny, gdzie rozbudowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie** lub niemożliwa z innych względów. Ważnym aspektem jest także prawidłowe stosowanie nawozów i środków ochrony roślin.

Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru miasta Brańsk zostały sporządzone mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach Informatycznego Systemu Osłony Kraju (ISOK), zagadnienie to zostało szerzej opisane w rozdziale 10. Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia, w punkcie 10.1. Zagrożenie powodziowe.

Źródła zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

Na analizowanym obszarze największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy, szczególnie w obrębie drogi krajowej nr 66 łączącej Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowicach, a także w obrębie drogi wojewódzkiej nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec. Okresowo występująca emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni używanych w gospodarstwach domowych może przyczynić się do spadku jakości powietrza w okresach grzewczych. W obrębie miasta znajdują się także zakłady przemysłowe mogące powodować dodatkowe zanieczyszczenie powietrza.

Osuwiska

Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu, w mieście nie obserwuje się zjawisk geodynamicznych ani obszarów predysponowanych do ich powstawania.

Hałas

Klimat akustyczny na obszarze opracowania warunkują takie czynniki jak natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych i terenów rekreacyjnych.

Istotnym źródłem hałasu na terenie miasta Brańsk może być ruch samochodowy odbywający się na drodze krajowej nr 66 łączącej Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także w obrębie drogi wojewódzkiej nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec. Dodatkowo na klimat akustyczny miasta wpływają zakłady przemysłowe, szczególnie te, które zlokalizowane są w centrum Brańska, w pobliżu budynków mieszkalnych. W niedalekiej przyszłości dodatkowym źródłem hałasu może stać się także teren zbiornika wodnego, gdzie planuje się otworzenie kąpieliska oraz wykonanie innych elementów zagospodarowania rekreacyjnego. Poza wymienionymi źródłami hałasu, na terenie opracowania nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

Zagrożenia dla powiązań przyrodniczych

Główną barierą antropogeniczną dla powiązań ekologicznych na obszarze miasta Brańsk jest sieć drogowa, w szczególności droga krajowa nr 66 łącząca Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także droga wojewódzka nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec, w mniejszym stopniu drogi powiatowe i gminne. Największym zagrożeniem są drogi przecinające kompleksy leśne i doliny rzeczne. Mniejsze zagrożenie stanowi zwarta zabudowa miasta.

W celu minimalizowania zagrożeń dla powiązań ekologicznych uznaje się za sprawę priorytetową zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. Istotne jest ograniczenie zabudowy dolin rzecznych, wprowadzania obiektów kubaturowych na terenach pełniących wyłącznie funkcje ekologiczne (lasy, rozległe, otwarte kompleksy łąk i pól). Niedopuszczalne jest grodzenie w obrębie koryt rzecznych.

Podsumowanie

1. Gmina miejska Brańsk w całości położona jest w granicach mezoregionu Równina Bielska.
2. Miasto charakteryzuje się mało zróżnicowanym ukształtowaniem terenu. Rozległe równiny przecina jedynie dolina rzeki Nurzec, zlokalizowana na południu obszaru analizy. Rzędne terenu w rejonie miasta sięgają od 122 do 160 m n.p.m.
3. Brańsk położony jest w obrębie zlewni Bugu. W krajobrazie miasta dominuje dolina rzeki Nurzec oraz jej mniejsze dopływy (dopływ spod Kol. Patoki, rzeka Bronka).
4. W podziale woj. podlaskiego na krainy klimatyczne obszar miasta Brańsk zaliczony został do „Krainy Nadbużańskiej", która charakteryzuje się najlepszymi warunkami klimatycznymi dla rolnictwa w całym województwie.
5. Lesistość wynosi ok. 28,4% obszaru miasta. Użytki rolne obejmują ok. 63% jego powierzchni. Warunki glebowe, rzeźba terenu oraz klimat sprzyjają rozwojowi rolnictwa.
6. W mieście Brańsk nie występują obszary objęte powierzchniowymi prawnymi formami ochrony przyrody. Dolina rzeki Nurzec stanowi jednak część szczególnie cennego korytarza ekologicznego, łączącego ważne ekosystemy – Dolinę Górnej Narwi oraz Dolina Bugu i Nurca (obszary Natura 2000), a dalej Puszczę Białowieską.
7. Miasto Brańsk położone jest w obszarze „Zielonych Płuc Polski", który odznacza się szczególnymi walorami ekologicznymi, mającymi potencjał dla rozwoju zarówno turystyki jak i rolnictwa ekologicznego.
8. Przez obszar miasta Brańsk przebiega krajowy korytarz północno-centralny Dolina górnego Nurca KPnC-1B (obejmujący południowy obszar miasta – dolinę Nurca oraz obszary zlokalizowane na południe od niej).
9. W rejonie doliny Nurca występuje zagrożenie zalewu wodami powodziowymi o prawdopodobieństwie 1% i 10%.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

6.1. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

W granicach miasta Brańsk pozostałości po jego wielowiekowej historii stanowią zabytki nieruchome, które z racji swoich szczególnych wartości historyczno-kulturowych zostały wpisane do rejestru zabytków. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków wraz ze wskazaniem ich lokalizacji i numeru decyzji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Obiekty wpisane do rejestru zabytków.

Lp.	Obiekt		Czas powstania	Adres	Numer dz. ewid.	Data	Numer ostatniej decyzji
1.	Zabytkowy układ przestrzenny miasta		1493-XVIII w.	-	-	17.12.1979 r.	A-417
2.	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP		1859-1862 r.	Ul. Kościelna	2054	9.12.1987 r.	A-403
3.	Dzwonnica przy kościele parafialnym p.w. Wniebowzięcia NMP		1863 r.	Ul. Kościelna	2054	9.12.1987 r.	A-403
4.	Cerkiew prawosławna filialna p.w. Szymona Słupnika		XIX/XX w.	Ul. Piłsudskiego	1484/3	30.12.1987 r.	673
5.	Kapliczka przydrożna z figurą św. Piotra		poł. XIX w.	Ul. Binduga/ Kilińskiego	1265	29.12.1983 r.	535
6.	Cmentarz ekumeniczny prawosławny parafii prawosławnej w Maleszach		1803 r.	Ul. Armii Krajowej/ Adama Mickiewicza	1198/2	12.10.1993 r.	A-79
7.	Cmentarz rzymskokatolicki		1852 r.	Ul. Bielska	749	27.10.1993 r.	A-75
8.	Cmentarz żydowski		1820 r.	Przy drodze do Brzeźnicy	2226	20.10.1993 r.	A-76
9.	Dom drewniany		ok. 1900 r.	Ul. Piłsudskiego nr 3	1485/2, 1486/2	22.12.1987 r.	A-404
10.	Zespół tradycyjnego budownictwa drewnianego	Budynek mieszkalny	XVIII-XIX w.	Ul. Piłsudskiego nr 15	1494, 1069	14.02.1977 r.	A-405
		Obora					
		Stodoła					
11.	Stanowisko archeologiczne nr AZP 45-83/1		średniowiecze	na południe od centrum miejscowości	2058	30.03.1967 r.	C-8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z WEZ

Największym zainteresowaniem turystycznym wśród obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków cieszy się historyczny układ przestrzenny miasta wraz z kościołami zlokalizowanymi w centrum miejscowości, tj. Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP oraz Cerkiew prawosławna filialna p.w. Szymona Słupnika. Ważnymi miejscami dla tożsamości miasta są również cmentarze (rzymskokatolicki, żydowski oraz prawosławny), które są świadectwem wielowyznaniowej kultury przodków obecnych mieszkańców Brańska.

Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP

Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP powstał w latach 1859 – 1862. Murowana świątynia została wybudowana dzięki działaniu księdza proboszcza Wojciecha Kociołkowskiego, który należał do Zgromadzenia Księży Misjonarzy. Obiekt poświęcony został w 1862 r. przez księdza Stanisława Włodkowskiego – dziekana z Bielska Podlaskiego. Kościół został podpalony przez wojska hitlerowskie w czasie II wojny światowej w nocy z 31 lipca na 1 sierpnia 1944 r. Odbudowę obiektu prowadzili: ksiądz wikariusz Józef Chwalko, ksiądz kanonik proboszcz Kazimierz Łomacki oraz ksiądz kanonik Franciszek Smorczewski (następny proboszcz). Ołtarz główny z nowym obrazem Najświętszej Maryi Panny Wniebowziętej został poświęcony oraz konsekrowany w 2002 r. przez biskupa Antoniego Dydycza. Wokół kościoła mieszczą się również inne obiekty zabytkowe, tj. dzwonnica zbudowana 1863 r. oraz cmentarz przykościelny.

Fotografia 1. Kościół zabytkowy p.w. Wniebowzięcia NMP

Źródło: Zdjęcia własne

Zabytkowy układ przestrzenny miasta

Układ przestrzenny miasta Brańsk stanowi wartościowy zabytek urbanistyczny, który wyrósł na kanwie typowego planu lokacyjnego miasta średniowiecznego. Brańsk jest jednym z najstarszych ośrodków miejskich dawnego województwa podlaskiego. Prawa miejskie nadano mu już w 1493 roku, kiedy to stał się jednym z ważniejszych punktów na szlaku łączącym Mazowsze z Litwą. Miasto

było również siedzibą sądów ziemskich i grodzkich bielskich do roku 1768. Z kolei do III rozbioru Polski odbywały się w nim słynne sejmiki bielskie. Brańsk stanowił jedno z najważniejszych miast ziemi bielskiej niemal przez cały okres Rzeczypospolitej szlacheckiej. Obecnie o jego wyjątkowych walorach świadczą również liczne budynki mieszkalne wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Fotografia 2. Rynek w Brańsku

Źródło: Zdjęcia własne

6.2. OBIEKTY WPISANE DO EWIDENCJI ZABYTKÓW

Poza obiektami zabytkowymi występującymi w rejestrze zabytków, na terenie miasta wskazano 18 obiektów, które ze względu na swoje wartości historyczne zostały zaliczone do ewidencji zabytków. Są to budynki mieszkalne wybudowane głównie na przełomie XIX i XX wieku, a także cmentarze. Wykaz zabytków wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków wraz ze wskazaniem ich lokalizacji przedstawia poniższa tabela.

Tabela 20. Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Lp.	Obiekt	Adres	Numer dz. ewid.
1.	Kapliczka przydrożna	Ul. Boćkowska	1537
2.	Kaplica cmentarna pw. św. Scholastyki	Ul. Bielska	749
3.	Cmentarz przykościelny	Ul. Kościelna	2054
4.	Cmentarz przycerkiewny	Ul. Kościuszki/Piłsudskiego	1484/3
5.	Budynek mieszkalny	Ul. Binduga nr 80	1639
6.	Budynek mieszkalny	Ul. Binduga nr 79	1666

Lp.	Obiekt	Adres	Numer dz. ewid.
7.	Budynek mieszkalny	Ul. Binduga nr 63	1677
8.	Budynek mieszkalny	Ul. Binduga nr 36	1699
9.	Budynek mieszkalny	Ul. Binduga nr 31	1745/1
10.	Budynek mieszkalny	Ul. Binduga nr 20	1754
11.	Budynek mieszkalny	Ul. Mickiewicza nr 15	1814
12.	Budynek mieszkalny	Ul. Mickiewicza nr 39	1730
13.	Budynek mieszkalny	Ul. Piłsudskiego nr 28	2083/2
14.	Budynek mieszkalny	Ul. Kościuszki nr 18	1458
15.	Budynek mieszkalny	Ul. Kościuszki nr 22	1456
16.	Budynek mieszkalny	Ul. Jana Pawła II nr 18	1808/1, 1808/2
17.	Budynek mieszkalny	Ul. Jana Pawła II nr 19	1907/1, 1907/3
18.	Budynek mieszkalny	Ul. Binduga 86	1636

Źródło: Wojewódzka Ewidencja Zabytków

6.3. ARCHEOLOGIA

Na obszarze miasta znajdują się 33 stanowiska archeologiczne. Wykaz stanowisk archeologicznych przedstawia poniższa tabela, natomiast rysunek Studium wskazuje ich lokalizację. Stanowisko nr 45-83/1 wpisane jest do rejestru zabytków (C-8 z 30.03.1967 r.) – obszar przedmiotowego stanowiska należy wyłączyć z wszelkiej działalności inwestycyjnej.

Tabela 21. Zabytki archeologiczne w granicach miasta.

Lp.	Miejscowość	Numer obszaru AZP	Numer stanowiska na obszarze	Numer stanowiska w miejscowości
1.	Brańsk (wpis do rejestru zabytków: C-8 z 30.03.1967 r.)	45-83	1	1
2.	Brańsk	45-83	2	2
3.	Brańsk	45-83	3	3
4.	Brańsk	45-83	4	4
5.	Brańsk	45-83	5	5
6.	Brańsk	45-83	6	6
7.	Brańsk	45-83	7	7
8.	Brańsk	45-83	8	8

Lp.	Miejscowość	Numer obszaru AZP	Numer stanowiska na obszarze	Numer stanowiska w miejscowości
9.	Brańsk	45-83	9	9
10.	Brańsk	45-83	10	10
11.	Brańsk	45-83	11	11
12.	Brańsk	45-83	12	12
13.	Brańsk	45-83	13	13
14.	Brańsk	45-83	14	14
15.	Brańsk	45-83	15	15
16.	Brańsk	45-83	16	16
17.	Brańsk	45-83	17	17
18.	Brańsk	45-83	28	18
19.	Brańsk	45-83	18	19
20.	Brańsk	45-83	29	20
21.	Brańsk	45-83	35	36
22.	Brańsk	45-84	1	22
23.	Brańsk	45-84	2	24
24.	Brańsk	45-84	59	26
25.	Brańsk	45-84	60	27
26.	Brańsk	45-84	61	28
27.	Brańsk	45-84	62	29
28.	Brańsk	45-84	63	30
39.	Brańsk	45-84	64	31
30.	Brańsk	45-84	65	32
31.	Brańsk	45-84	68	33
32.	Brańsk/Kiersnówek – na granicy obszaru objętego Studium	45-84	66	17
33.	Brańsk	45-84	67	4

Źródło: Wojewódzka Ewidencja Zabytków

Podsumowanie

Wielowiekowe dzieje osadnictwa w granicach miasta Brańsk pozostawiły po sobie liczne ślady w formie obiektów cennych pod względem historycznym (zabytki ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wpisane do rejestru zabytków, bądź stanowiska archeologiczne). Część z nich uległa zniszczeniu do tego stopnia, że na powierzchni ziemi nie jest już widoczna. Mimo to, każdy

z wymienionych obiektów wciąż stanowi znaczący element dziedzictwa kulturowego miasta i odpowiednio wyeksponowany może być atrakcyjnym i przyciągającym produktem turystycznym. Wymaga to jednak licznych działań konserwacyjnych, a także promocyjnych jak np. wyznaczenie tras pieszych i rowerowych prowadzących szlakiem zabytków miasta Brańsk i gmin sąsiednich, m.in. w powiązaniu z zabytkami zlokalizowanymi w obszarze Gminy Brańsk, w szczególności w miejscowości Domanowo.

Przedstawione wykazy nie są zbiorami zamkniętymi, a nowe obiekty uznane za cenne dla gminy i regionu mogą być do nich włączane.

7. UWARUNOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Dla województwa podlaskiego nie został opracowany audyt krajobrazowy oraz nie zostały wskazane granice krajobrazów priorytetowych, zatem z oczywistych względów Studium nie odnosi się do uwarunkowań wynikających z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym. Wskazuje się, iż trwają prace nad audytem krajobrazowym, które zostały zainicjowane Uchwałą Nr 316/4634/2018 Zarządu Województwa Podlaskiego z dnia 4 września 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia audytu krajobrazowego dla województwa podlaskiego.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMU KOMUNIKACJI

Sieć dróg publicznych w mieście Brańsk obejmuje drogi kategorii krajowej, wojewódzkiej, powiatowej oraz gminnej. Drogi publiczne w obszarze zwartej zabudowy uzupełnione są drogami wewnętrznymi, zapewniającymi obsługę komunikacyjną terenów budowlanych. Układ sieci drogowej jest dobrze wykształcony, znaczna część dróg publicznych gminnych jest utwardzona, w dobrym lub zadowalającym stanie technicznym.

8.1. POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE

Najważniejszym ciągiem komunikacyjnym stanowiącym istotne ponadlokalne powiązanie komunikacyjne miasta Brańsk jest droga krajowa nr 66 klasy głównej, przebiegająca przez miejscowości: Zambrów - Wysokie Mazowieckie - Brańsk - Bielsk Podlaski - Kleszczele - Czeremcha - Połowce - granica państwa (przejście graniczne w miejscowości Połowce). Droga ta pełni funkcję

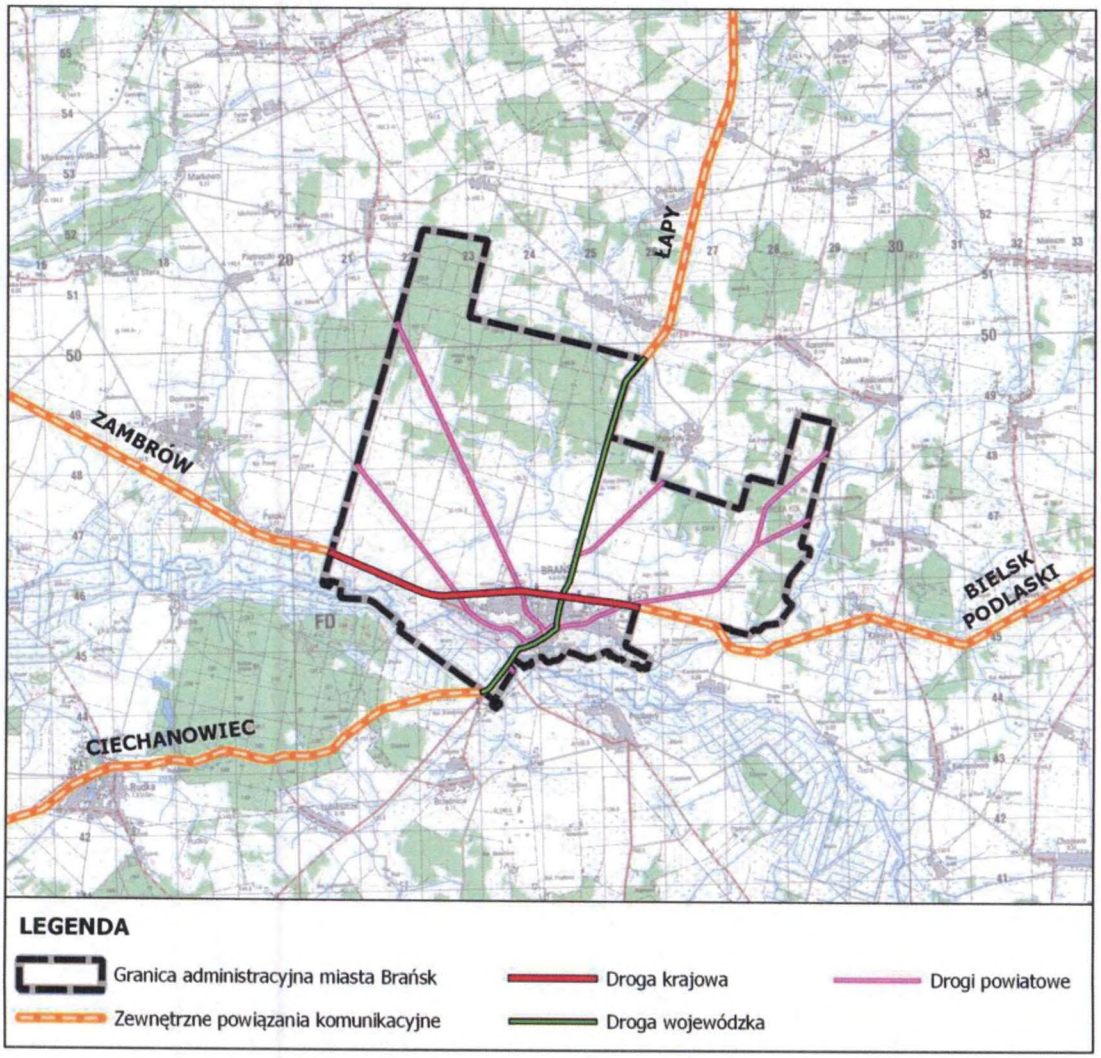
połączenia ponadlokalnego, łączy w układzie równoleżnikowym najważniejsze ośrodki miejskie regionu.

Zewnętrzne powiązanie komunikacyjne miasta Brańsk zapewnia również droga wojewódzka numer 681 (przebieg: Roszki Wodźki - Łapy - Poświętne - Brańsk – Ciechanowiec). Droga nr 681 przecina miasto Brańsk w układzie południkowym, stanowi połączenie drogowe sąsiadujących ze sobą gmin m.in.: Brańsk (gmina wiejska), Poświętne, Wyszki, Rudka i Ciechanowiec.

Ponadto w ramach lokalnych powiązań komunikacyjnych miasta Brańsk należy wskazać również dobrze wykształconą sieć dróg powiatowych (układ pierścieniowy wychodzący z części zurbanizowanej miasta), który zapewnia optymalne połączenia drogowe z sąsiednimi gminami czy powiatami.

Schemat zewnętrznych powiązań komunikacyjnych miasta Brańsk przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 12. Zewnętrzne powiązania komunikacyjne miasta Brańsk.

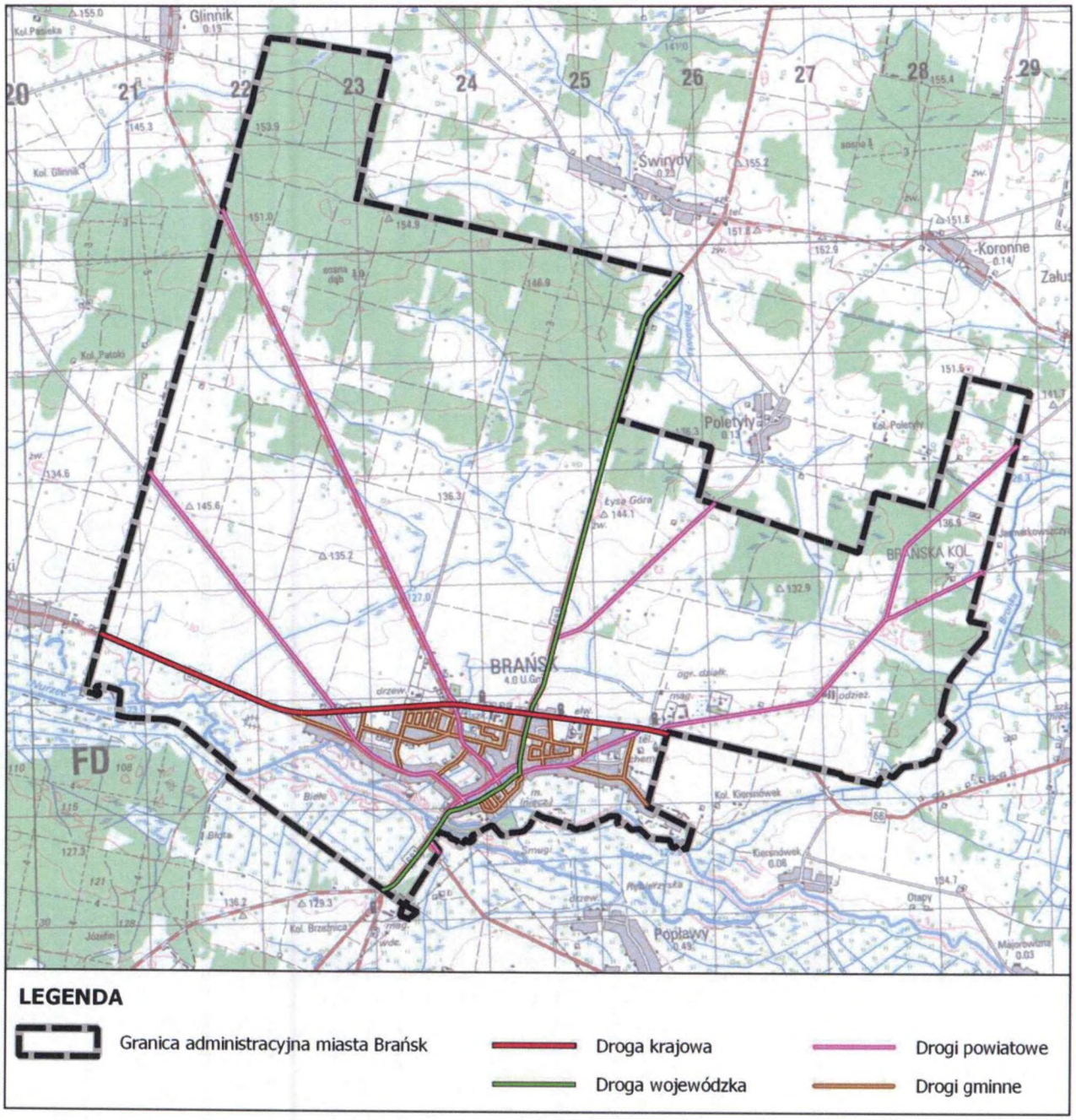
Źródło: Opracowanie własne

8.2. UKŁAD DRÓG PUBLICZNYCH

Sieć dróg publicznych w mieście Brańsk pod względem ukształtowania układu funkcjonalno-komunikacyjnego jest dobrze rozwinięta. Układ sieci drogowej w dużej mierze został zdeterminowany przez szlaki historyczne oraz położenie miasta Brańsk. Ponadto układ urbanistyczny miasta wzorowany na założeniach „miasta ogrodu" miał znaczny wpływ na układ sieci drogowej. W mieście Brańsk spotykają się ciągi dróg różnych kategorii, ich położenie zarówno w obszarze miasta jak i sąsiedniej gminy Brańsk nawiązuje do układu promienistego.

Drogi gminne publiczne w znacznej mierze umożliwiają powiązanie większości obszarów funkcjonalno-przestrzennych z drogami wyższej kategorii, ich układ jest optymalnym uzupełnieniem dróg powiatowych, wojewódzkiej oraz drogi krajowej. Znikoma ilość zabudowy rozproszonej w obszarze miasta również pozytywnie wpływa na kształtowanie sieci dróg publicznych. Wykształcona zwarta struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta Brańsk pozwala optymalizować nakłady finansowe na budowę, przebudowę oraz remonty dróg publicznych (w tym również utrzymanie zimowe). Drogi gminne publiczne usytuowane są na południe od drogi krajowej nr 66, której przebieg dzieli miasto w układzie równoleżnikowym. Uzupełnieniem dróg publicznych są drogi wewnętrzne, których pasy drogowe wyznacza miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk. Układ wszystkich dróg publicznych zlokalizowanych na terenie miasta Brańsk przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 13. Mapa sieci dróg publicznych na obszarze miasta Brańsk.

Źródło: Opracowanie własne

Droga krajowa

Przez centralną część miasta w układzie równoleżnikowym przebiega droga krajowa nr 66 o długości całkowitej ok. 114 km. W obszarze miasta Brańsk długość drogi wynosi ok. 5,17 km. Droga ta pełni ważną rolę komunikacyjną w tej części regionu zapewniając połączenia ponadlokalne dla wielu gmin.

Tabela 22. Wykaz dróg krajowych na obszarze miasta Brańsk.

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Klasa drogi	Długość drogi w obszarze miasta Brańsk [km]
1	**66**	Zambrów - Wysokie Mazowieckie - Brańsk - Bielsk Podlaski - Kleszczele - Czeremcha - Połowce - granica państwa	G	5,17

Źródło: Opracowanie własne.

Fotografia 3. Zdjęcie drogi krajowej w miejscowości Brańsk (ul. Armii Krajowej).

Źródło: Opracowanie własne

Drogi wojewódzkie

Przez centralną część miasta, z północy na południe w układzie południkowym, przebiega droga wojewódzka nr 681 klasy głównej, łączna długość drogi to ok. 62,6 km. W obszarze miasta Brańsk długość drogi wynosi ok. 6,38 km.

Tabela 23. Wykaz dróg wojewódzkich na obszarze miasta Brańsk.

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Klasa drogi	Długość drogi w obszarze miasta Brańsk [km]
1	**681**	Roszki Wodźki - Łapy - Poświętne - Brańsk – Ciechanowiec	G	6,38

Źródło: Opracowanie własne.

Fotografia 4. Zdjęcie drogi wojewódzkiej w miejscowości Brańsk (ul. Tadeusza Kościuszki).

Źródło: Opracowanie własne

Drogi powiatowe

Przez obszar miasta Brańsk przebiega 7 dróg powiatowych o łącznej długości w obszarze miasta ok. 19,25 km. Układ dróg powiatowych dobrze świadczy o powiązaniach komunikacyjnych miasta Brańsk z sąsiednimi jednostkami. Poniższa tabela przedstawia wykaz dróg powiatowych w obszarze miasta Brańsk.

Tabela 24. Wykaz dróg powiatowych na obszarze miasta Brańsk.

Lp.	Numer drogi	Przebieg drogi	Klasa drogi	Długość drogi w obszarze miasta Brańsk [km]
1	1570B	Brańsk (ul. Mickiewicza) – Glinnik – Kiewłaki	Z	5,77
2	1572B	Brańsk (ul. Binduga, Kilińskiego) – Pietraszki - Lendowo-Budy – Jaśki	L	4,20
3	1598B	Brańsk – Poletyły – Załuskie Koronne	L	1,86
4	1599B	Brańsk (ul. Piłsudskiego, Bielska) – Załuskie Kościelne –Załuskie Koronne	Z	5,56
5	1600B	Kalnica – Bronka – Brańsk	L	0,96
6	1694B	Brańsk – Popławy – Holonki – Dołubowo – Dziadkowice	Z	0,13
7	2281B	ul. Jana Pawła II	L	0,77
			Razem:	**19,25**

Źródło: Wykaz dróg powiatowych pozyskanych z Powiatowego Zarządu Dróg w Bielsku Podlaskim, stan na 03.2020.

Fotografia 5. Zdjęcie drogi powiatowej w miejscowości Brańsk (ul. Jana Kilińskiego).

Źródło: Opracowanie własne

Fotografia 6. Zdjęcie drogi powiatowej w miejscowości Brańsk (ul. Bielska).

Źródło: Opracowanie własne

Drogi gminne

Drogi gminne publiczne, uzupełnione drogami wyższych kategorii, stanowią podstawową sieć drogową miasta zapewniającą obsługę komunikacyjną przede wszystkim terenów budowlanych. Pomimo faktu, iż drogi gminne są najniższą kategorią dróg publicznych, zazwyczaj o parametrach dostosowanych do drogi klasy dojazdowej, czasem lokalnej, to stanowią największy procent udziału w długości dróg publicznych większości gmin. W przypadku miasta Brańsk drogi kategorii powiatowej stanowią największą część sieci drogowej miasta, natomiast istotny jest fakt, iż znaczna część

odcinków tych dróg nie obsługuje bezpośrednio terenów budowanych, a jedynie stanowi połączenia z sąsiednimi gminami, co rzutuje bezpośrednio na długość tych dróg w obszarze miasta.

Sieć dróg gminnych publicznych zgodnie z rejestrem numerów dróg gminnych zlokalizowanych na terenie województwa podlaskiego dla miasta Brańsk obejmuje łącznie 29 dróg, o całkowitej długości ok. 10,6 km. Zbudowane są one z nawierzchni twardej (bitumicznej – ok. 7,1 km, betonowej – ok. 0,7 km, z kostki – ok. 1,2 km, z bruku – ok. 0,8 km) oraz gruntowej (ok. 0,9 km). Uzupełnieniem dróg publicznych są drogi wewnętrzne o długości łącznej ok. 1,7 km.

Tabela 25. Wykaz dróg gminnych wraz z numerem ewidencyjnym na obszarze miasta Brańsk.

Lp.	Numer drogi	Klasa drogi	Przebieg drogi	Długość [m]
1	108161B	L	Boćkowska (asfalt)	865
2	108162B	L	Marii Konopnickiej (bruk)	385
3	108163B	L	Zagumienna (gruntowa)	410
4	108164B	L	Ściegiennego (asfalt, gruntowa)	320
5	108165B	L	Jagiellońska (asfalt)	556
6	108166B	L	Marii Skłodowskiej-Curie (asfalt)	335
7	108167B	L	Królowej Bony (asfalt)	85
8	108168B	L	Słowackiego (asfalt)	265
9	108169B	L	Kardynała Stefana Wyszyńskiego (asfalt)	296
10	108170B	L	Szkolna (asfalt)	599,5
11	108171B	L	Błonie (asfalt)	1341
12	108172B	L	Krótka (asfalt)	85
13	108173B	L	Rynek (kostka)	317
14	108174B	L	Kościelna (kostka)	252
15	108175B	L	Milewskiego (bruk)	136
16	108176B	L	Senatorska (asfalt, bruk)	251
17	108177B	L	Ogrodowa (trylinka)	372
18	108178B	L	Sportowa (asfalt)	550
19	108179B	L	Kopernika (asfalt, kostka)	920
20	108180B	L	Polna (trylinka)	294
21	108181B	L	Poniatowskiego (asfalt)	602
22	108182B	L	Witosa (asfalt, kostka)	410
23	108183B	L	Jarzębinowa (kostka)	147
24	108184B	L	Jaśminowa (kostka)	136
25	108185B	L	Kasztanowa (kostka)	115
26	108186B	L	Klonowa (kostka)	102
27	108187B	L	Lipowa (asfalt)	25
28	108188B	L	Pruszyńskiego „Promyka"	200
29	108189B	L	Aleksandra Jagiellończyka (gruntowa)	246
			Razem:	**10,6**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miasta Brańsk

Fotografia 7. Zdjęcie drogi gminnej w miejscowości Brańsk (ul. Milewskiego).

Źródło: Opracowanie własne

Fotografia 8. Zdjęcie drogi gminnej w miejscowości Brańsk (ul. Jaśminowa).

Źródło: Opracowanie własne

Fotografia 9. Zdjęcie drogi gminnej w miejscowości Brańsk (ul. Kościelna).

Źródło: Opracowanie własne

8.3. SZLAKI TURYSTY I ŚCIEŻKI ROWEROWE

W mieście Brańsk ścieżki rowerowe występują jedynie wzdłuż drogi krajowej nr 66, ich zarządcą jest Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Drogi publiczne niższych kategorii nie posiadają ścieżek rowerowych, czy ciągów pieszo-rowerowych. Natomiast przez miasto przebiega szlak rowerowy Doliny Nurca, a jego łączna długość w granicach miasta wynosi ok. 7,4 km (obejmuje drogę powiatową nr 1570B, w tym ul. Adama Mickiewicza, Rynek, ul. Kościelną, ul. Józefa Piłsudskiego, ul. Boćkowską). Dodatkowo przez obszar miasta biegnie ciąg pieszy przy mleczarni, ciąg pieszy przy ryneczku, uliczka nad rzeką Nurzec, zejście do „Zamczyska", ciąg pieszy przy „Samie" oraz zejście nad rzekę przy młynie. Turystyka rowerowa w mieście wykorzystuje do swoich przejazdów jezdnie w ramach korytarzy dróg publicznych. W niedalekim sąsiedztwie od miasta Brańsk przebiega "Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo", który biegnie wzdłuż wschodniej granicy kraju. Najbliżej usytuowane fragmenty szlaku rowerowego Green Velo zlokalizowane są w odległości ok. 30 km od miasta Brańsk.

8.4. NATĘŻENIE RUCHU

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad raz na 5 lat wykonuje pomiary natężenia ruchu na odcinkach dróg krajowych i wojewódzkich. Ostatni pełny pomiar odbył się w roku 2015, który został przeprowadzony w 1952 punktach pomiarowych zlokalizowanych na całej sieci dróg krajowych (zarządzanych przez GDDKiA) oraz wojewódzkich (z wyłączeniem odcinków zlokalizowanych w miastach na prawach powiatu), na których pomiar przeprowadzono na 2923 odcinkach pomiarowych. W roku 2020 z powodu pandemii Covid-19 i wprowadzenia stanu epidemicznego w całym kraju pomiary pierwotnie zaplanowane na marzec i maj nie zostały

zrealizowane, a termin ich wykonania na drogach krajowych przesunięto na analogiczny okres w roku 2021. W związku z powyższym wydłużeniu uległ okres na opracowanie wyników z bieżących pomiarów, wobec czego poniżej przedstawione zostały wyniki z pomiarów wykonanych w roku 2015.

Średni ruch na całej sieci dróg krajowych wyniósł 11178 poj./dobę, natomiast w województwie podlaskim 7082 poj./dobę.

Średni ruch na całej sieci dróg wojewódzkich wyniósł 3520 poj./dobę, natomiast w województwie podlaskim 2565 poj./dobę.

W bezpośrednim sąsiedztwie miasta Brańsk w miejscowości Patoki (w ciągu drogi krajowej nr 66) zlokalizowany został punkt pomiarowy. Wyniki pomiaru (1787 poj./dobę) pokazują, iż natężenie ruchu na drodze krajowej nr 66 na odcinku w sąsiedztwie miasta Brańsk jest niższe od średniej dla województwa oraz znacznie niższe od średniej krajowej. Wartość średniego ruchu pojazdów dla drogi krajowej nr 66 znacznie rośnie w kolejnym punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Bielsk Podlaski, w której trasa drogi krajowej nr 66 przecina drogę krajową nr 19 (docelową S19 Via Carpatia).

W przypadku drogi wojewódzkiej nr 681 punkt pomiarowy został zlokalizowany w mieście Brańsk. Wartości pomiarowe dla drogi nr 681 są niższe od wartości średnich dla województwa oraz kraju. Dane przedstawione w poniższej tabeli pokazują, iż droga wojewódzka nr 681 ma wyższe wartości liczby pojazdów w stosunku do drogi krajowej nr 66. To pokazuje, iż jest ona ważnym ciągiem komunikacyjnym dla tego regionu.

Wyniki generalnego pomiaru ruchu w obszarze miasta Brańsk wskazują na optymalną liczbę pojazdów użytkujących najważniejsze drogi zlokalizowane w tej części regionu. Znaczna część obliczonych przejazdów samochodów wynika z codziennych wewnętrznych migracji mieszkańców miasta i sąsiednich gmin do swoich miejsc pracy, w tym zlokalizowanych w miejscowości Brańsk, a także lokalnych wyjazdów służbowych. Wyniki szczegółowe z podziałem na typy pojazdów, dla drogi krajowej nr 66 oraz wojewódzkiej nr 681, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Wyniki pomiarów generalnego natężenia ruchu 2015 na drodze krajowej nr 66 (punkt pomiarowy Patoki) oraz drodze wojewódzkiej nr 681 (punkt pomiarowy Brańsk).

Numer punktu pomiaro-wego 2015	Nu-mer drogi	Opis odcinka			SDRR poj. silnik. Ogół-em	Struktura ruchu pojazdów silnikowych						
		Pikietaż		Nazwa odcinka		Motocykle	Sam. osob. mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
		Pocz.	Końc.						bez przycz.	z przycz.		
					poj/ dobę	poj/ dobę	poj/dobę	poj/dobę	poj/ dobę	poj/ dobę	poj/dobę	poj/ dobę
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
50709	66	29,845	52,928	SZEPIETOWO - BRAŃSK (punkt pomiarowy Patoki)	1787	8	1191	180	99	285	6	18
20056	681	25,472	37,089	TOPCZEWO - BRAŃSK	1958	27	1397	274	139	70	10	41

Źródło: Generalny Pomiar Ruchu na sieci dróg krajowych i wojewódzkich, http://www.gddkia.gov.pl.

8.5. KOMUNIKACJA ZBIOROWA

Komunikacja zbiorowa w mieście Brańsk oparta jest na połączeniach autobusowych Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej – PKS oraz na lokalnych firmach transportowych świadczących usługi przewozu ludności w połączeniach lokalnych oraz ponadlokalnych. Przystanek autobusowy na terenie miasta mieści się w ciągu drogi wojewódzkiej, na ul. Kościuszki 10, korzystają z niego głównie mieszkańcy miasta jak i gminy Brańsk. Komunikacja zbiorowa zapewnia połączenia z Białymstokiem, Białowieżą, Bielskiem Podlaskim, Ciechanowcem, Rudką, Warszawą czy Wysokiem Mazowieckiem.

8.6. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

Przez Miasto Brańsk nie przebiega żadna linia kolejowa. Najbliższe linie kolejowe wraz ze stacjami kolejowymi, do których można dostać się transportem prywatnym lub komunikacją zbiorową, zlokalizowane są w miejscowości Bielsk Podlaski, Szepietowo lub Łapy.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

9.1. SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Wodociąg

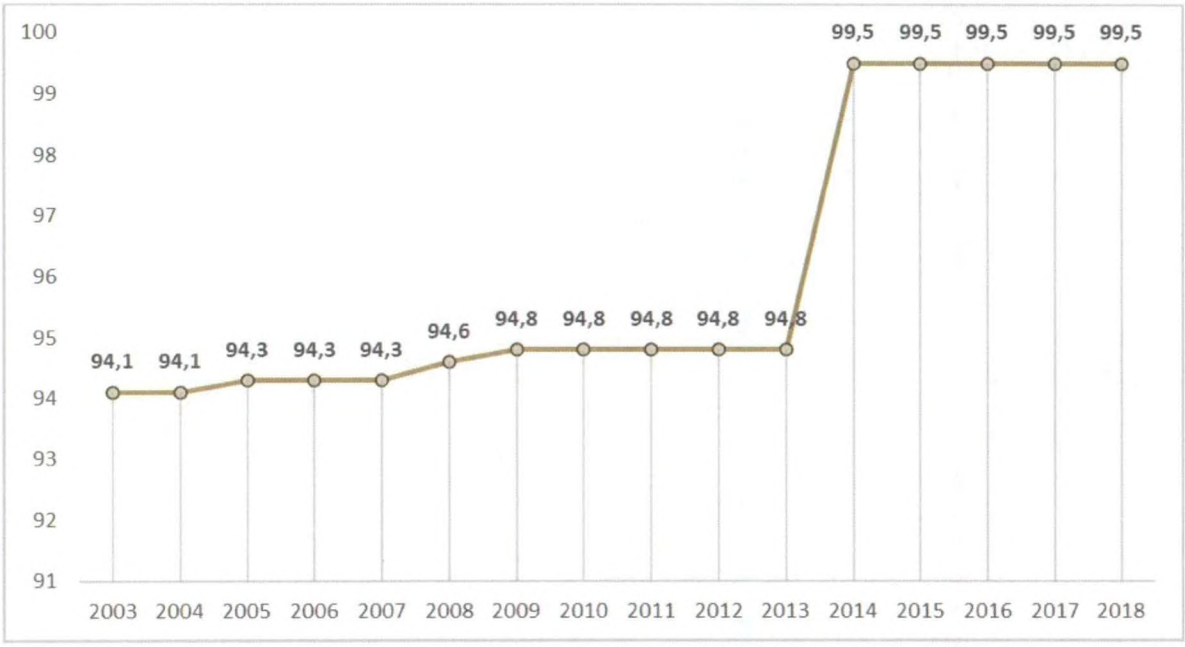
Na terenie miasta Brańsk zaopatrzenie w wodę odbywa się ze stacji wodociągowej przy ul. Senatorskiej. Jej eksploatacją zajmuje się Referat Wodociągów i Kanalizacji w Brańsku. W 2018 roku zrealizowano projekt pn. „Remont oczyszczalni ścieków oraz wykonanie otworu studziennego w mieście Brańsk" dofinansowany ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020. Wydajność dobowa nowego ujęcia wody wynosi 2736 m^3. W rezultacie w mieście znajdują się 3 otwory studzienne, z których czerpana jest woda. Długość sieci wodociągowej w Brańsku wynosi 19,2 km oraz obejmuje 860 gospodarstw domowych, co stanowi ok. 99,2% wszystkich budynków mieszkalnych na terenie miasta (dane za 2019 rok). Pozostałe gospodarstwa korzystają ze studni kopanych. Zgodnie z danymi, które prezentuje poniższa tabela można stwierdzić, iż zaopatrzenie w wodę na terenie miasta Brańsk jest bardzo wysokie (95,5% osób korzystających z sieci). Od 2003 roku procentowy udział korzystających z instalacji wodociągowej w ogólnej liczbie ludności w mieście zwiększył się o 5,4%. W ostatnich latach analizy odnotowuje się jednak spadek ilości wody dostarczanej gospodarstwom domowym jak również samej ludności korzystającej z sieci. Powyższe zjawisko związane jest z procesami demograficznymi obserwowanymi na terenie miasta.

Tabela 27. Charakterystyka infrastruktury wodociągowej w gminie miejskiej Brańsk w latach 2009 – 2019.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	18,5	18,9	18,9	18,9	19,2	19,2	19,2	19,2	19,2	19,2	19,2
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	902	902	902	902	902	902	920	920	890	860	860
woda dostarczona gospodarstwom domowym (dam³)	148,0	119,1	112,6	120,6	112,0	110,6	115,3	111,1	113,9	112,6	111,3
ludność korzystająca z sieci wodociągowej (osoba)	3 583	3 699	3 682	3 673	3 664	3 836	3 788	3 778	3 766	3 754	bd
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca (m³)	38,5	30,5	28,8	31,1	28,9	28,6	30,0	29,2	30,0	29,8	29,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 19. Procentowy udział korzystających z instalacji wodociągowej w ogólnej liczbie ludności w gminie miejskiej Brańsk w latach 2003 – 2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Kanalizacja

W obecnej chwili sieć kanalizacji w gminie miejskiej Brańsk ma 20,1 km i obsługuje 830 budynków mieszkalnych. Z sieci korzysta 91,8% ludności miasta. Od 2003 roku wskaźnik wzrósł niemal o połowę, dzięki czemu obecnie prawie wszyscy mieszkańcy mają dostęp do miejskiego systemu kanalizacyjnego. Na terenie miasta mieści się mechaniczno-biologiczno-chemiczna oczyszczalnia ścieków, która powstawała w połowie lat 90. Zlokalizowana jest nad rzeką Nurzec, która stanowi odbiornik oczyszczonych ścieków. Nieczystości z gospodarstw niepodłączonych do sieci są transportowane w beczkach asenizacyjnych do stacji zlewczej oczyszczalni. W 2018 roku zrealizowano projekt pn. „Remont oczyszczalni ścieków oraz wykonanie otworu studziennego w mieście Brańsk" dofinansowany ze środków UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020. Dzięki modernizacji między innymi: ograniczono

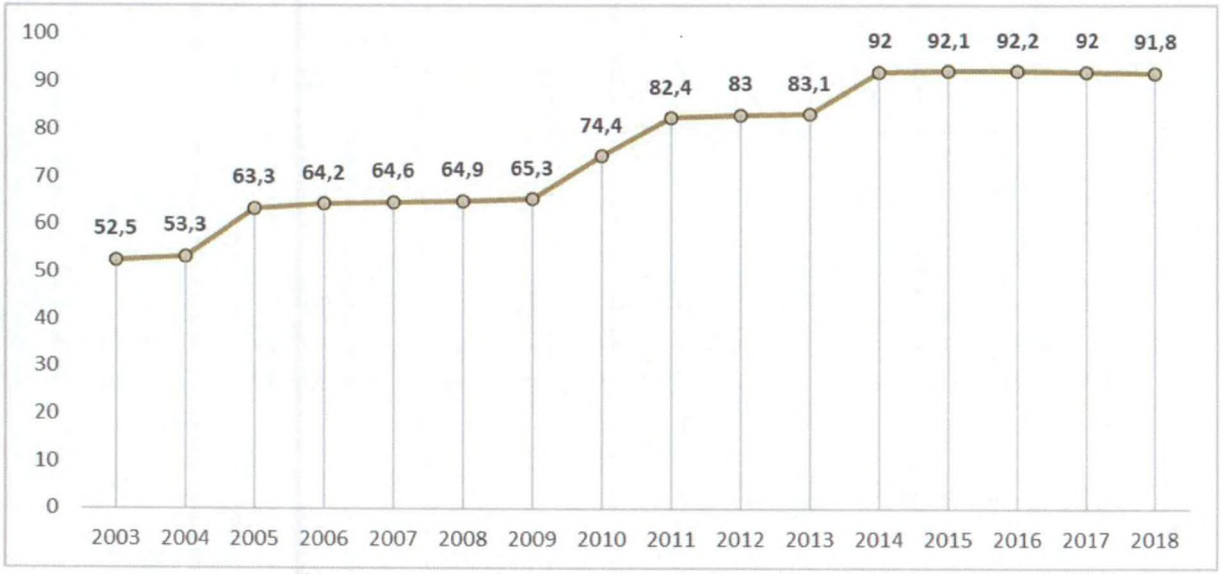
natężenie odoru oraz hałasu, zakupiono nowy agregator prądotwórczy zasilający oczyszczalnię w przypadku przerw w dostawie energii elektrycznej, a także odnowiono infrastrukturę obiektu.

Tabela 28. Charakterystyka infrastruktury kanalizacyjnej w gminie miejskiej Brańsk w latach 2009 – 2019.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)	15,2	18,3	18,3	18,3	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1	20,1
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	317	437	467	480	490	501	760	820	850	850	850
ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną (dam³)	bd	bd	bd	bd	bd	bd	100,0	108,8	110,9	110,7	108,3
ścieki odprowadzone (dam³)	93,8	94	96	96	99,0	101,0	104,0	107,0	113,0	112,0	106,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (osoba)	2 468	2 903	3 201	3 219	3 212	3 545	3 506	3 500	3 481	3 464	bd

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 20. Procentowy udział korzystających z instalacji kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności w gminie miejskiej Brańsk w latach 2003 – 2018.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

9.2. SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA

Przez obszar miasta Brańsk nie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć. Obszar obsługiwany jest przez sieci średnich (15 kV) oraz niskich napięć. Operatorem systemu dystrybucyjnego jest PGE Dystrybucja S.A. Oddział Białystok. Źródłem zasilania jest stacja transformatorowo-rozdzielcza RPZ 110/15 kV Bielsk Podlaski I, mieszcząca się w Bielsku Podlaskim. Energia prowadzona jest w przeważającej części liniami napowietrznymi. W obszarze miasta planowana jest realizacja inwestycji polegającej na budowie linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia.

9.3. SIEĆ TELEKOMUNIKACYJNA

Przez miasto Brańsk przebiega szerokopasmowa sieć polski wschodniej (sieć szkieletowa), w miejscowości Brańsk zlokalizowany jest węzeł dystrybucyjny tej sieci. Sieć powstała w oparciu o projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w 85%), środków krajowych budżetu państwa (w 10%) i budżetu województwa (w 5%) - oś priorytetowa II - Infrastruktura Społeczeństwa Informacyjnego. Celem zrealizowanego projektu było zwiększenie dostępu do Internetu dla instytucji publicznych, przedsiębiorstw i mieszkańców obszarów peryferyjnych zagrożonych „wykluczeniem cyfrowym".

Ponadto w sąsiedztwie miasta Brańsk (teren gminy Brańsk) wybudowana została w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013, Oś priorytetowa 4. Społeczeństwo informacyjne „Nadbużańska Szerokopasmowa Sieć Dystrybucyjna" w skrócie NSSD. Sieć bazuje na technologii światłowodowej, a jej celem podobnie jak w przypadku szerokopasmowej sieci polski wschodniej jest poprawa warunków dostępu do Internetu szerokopasmowego, tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu, poprawa jakości życia mieszkańców wraz z aktywizacją zawodową. W mieście Brańsk zlokalizowane są dwa punkty dystrybucyjne tej sieci, zasilane radiowo.

Poza wymienionymi wyżej technologiami, dostęp do łączności telekomunikacyjnej oraz Internetu w mieście Brańsk zapewniają również operatorzy telefonii komórkowych.

9.4. SIEĆ GAZOWA

Obecnie miasto Brańsk nie posiada systemu gazowniczego. Mieszkańcy używają gazu propan-butan z butli instalowanych w pomieszczeniach lub gazu z indywidualnych przydomowych zbiorników. Planowana jest realizacja sieci gazowej średniego napięcia, która w przyszłości zapewni zaopatrzenie w gaz docelowym odbiorcom.

9.5. CIEPŁOWNICTWO

Na terenie miasta budynki ogrzewane są tylko lokalnymi i grupowymi źródłami ciepła o różnorodnym paliwie energetycznym. Brak jest zbiorczych systemów ciepłowniczych. W zabudowie mieszkaniowej dominują lokalne kotłownie opalane paliwem stałym (węglem i drewnem).

9.6. GOSPODARKA ODPADAMI

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi stanowi istotny czynnik wpływający na stan środowiska naturalnego. Od 1 stycznia 2019 r. na terenie miasta Brańsk obowiązują nowe zasady selektywnej zbiórki odpadów. Szczegółowy regulamin utrzymywania czystości i porządku na terenie miasta Brańsk oraz harmonogram odbioru odpadów komunalnych udostępniony jest m.in. w Urzędzie Miasta Brańsk oraz na stronach internetowych miasta. Za odbiór odpadów w 2020 roku odpowiedzialne było przedsiębiorstwo MPO Sp. z o.o. Białystok Oddział Siemiatycze. Mieszkańcy

mieli również możliwość przekazywania odpadów do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

9.7. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Energia wytwarzana z odnawialnych źródeł energii (OZE) to energia pochodzącą m.in. z elektrowni wiatrowych, słonecznych ogniw fotowoltaicznych, słonecznych kolektorów do produkcji ciepła, elektrowni wodnych czy źródeł wytwarzających energię z biomasy i biogazu. Miasto Brańsk posiada dobre warunki nasłonecznienia, co sprzyja podejmowaniu inicjatyw z zakresu instalacji ogniw fotowoltaicznych oraz kolektorów słonecznych. Na terenie miasta nie znajdują się obecnie farmy fotowoltaiczne. Występują jedynie sporadyczne indywidualne systemy fotowoltaiczne wykorzystywane na własne potrzeby właścicieli nieruchomości.

Na terenie miasta Brańsk, ze względu na uwarunkowania prawne, występują znikome możliwości wykorzystywania energii wiatrowej. Nienajlepsze są także warunki dla inwestycji w energetykę wodną, rzeka Nurzec nie posiada dużego potencjału w tym zakresie.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

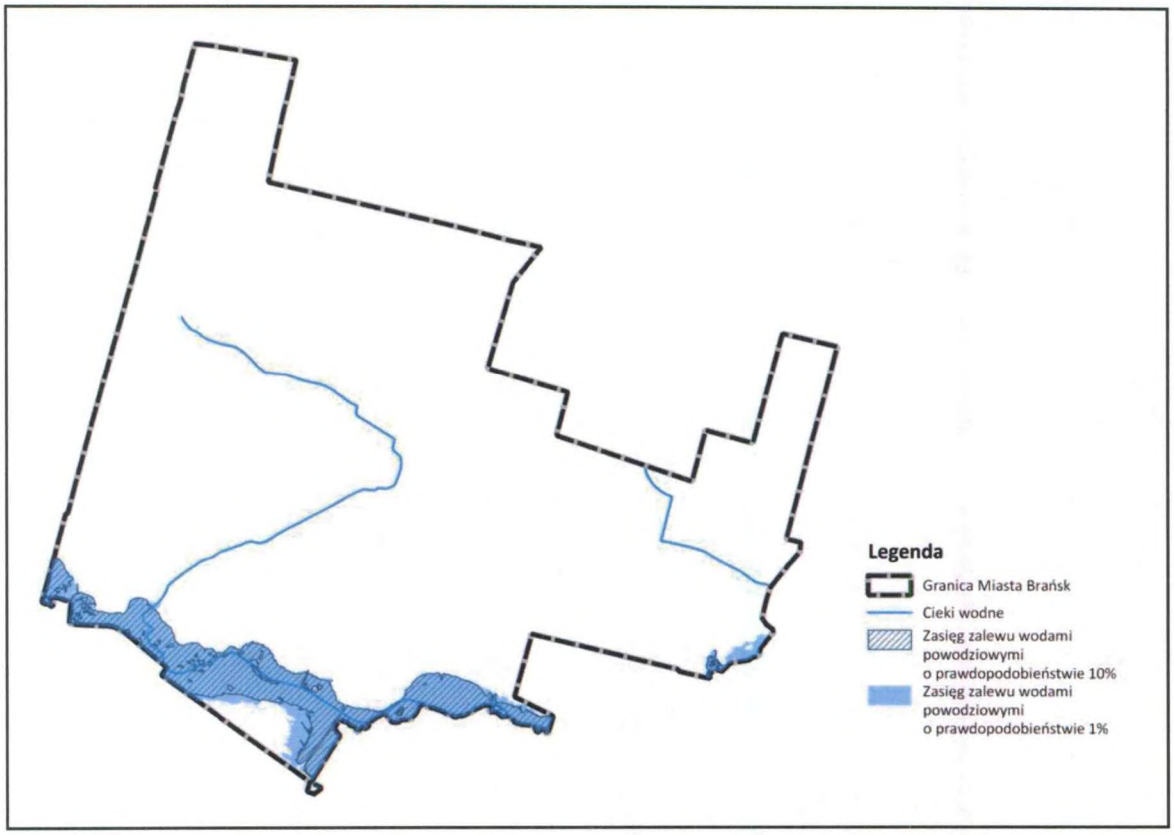
10.1. ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Dla obszaru miasta Brańsk sporządzono mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami).

Na podstawie wykonanych analiz i obliczeń określono zasięg przestrzenny zalewu w dolinie rzeki Nurzec dla wód o przepływach prawdopodobnych Q1% (raz na 100 lat) oraz Q10% (raz na 10 lat). Zasięgi zalewu objęły częściowo obszary zlokalizowane na południu w mieście Brańsk.

W latach 2018 – 2020 w mieście zrealizowano inwestycję związaną z przeciwdziałaniem powodziom i suszom – wykonano zbiornik wodny małej retencji wraz z uporządkowaniem rzeki Nurzec. Głównym celem jego budowy była ochrona przed wiosennymi roztopami, ale również poprawa bilansu wodnego i przywrócenie optymalnych warunków wilgotnościowych w mieście. Zbiornik zajmuje powierzchnię ok. 8 ha oraz mieści 136,5 tys. m^3 wody.

Rysunek 14 Zagrożenie powodziowe.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ISOK

10.2. HAŁAS

Hałas to niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziaływujące za pośrednictwem powietrza na organizm ludzki. Uważany jest również za czynnik zanieczyszczający środowisko. W związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją stanowi on dużą uciążliwość dla człowieka. Hałas może powodować utratę słuchu. Bywa przyczyną zaburzeń w układzie krążenia, zaburzeń nerwowych, zaburzeń w układzie kostno-naczyniowym, wywołuje zmęczenie, złe samopoczucie, utrudnia wypoczynek. Ze względu na środowisko oraz źródło generujące, hałas dzielimy na:

- komunikacyjny – drogowy, kolejowy i lotniczy,
- przemysłowy,
- komunalny.

Istotnym źródłem hałasu na terenie miasta Brańsk może być ruch samochodowy odbywający się na drodze krajowej nr 66 łączącej Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także w obrębie drogi wojewódzkiej nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec. Dodatkowo na klimat akustyczny miasta wpływają zakłady przemysłowe, szczególnie te, które zlokalizowane są w centrum Brańska, w pobliżu budynków mieszkalnych. W przyszłości dodatkowym źródłem hałasu może stać się także teren zbiornika wodnego, gdzie planuje się otworzenie kąpieliska oraz wykonanie innych elementów zagospodarowania

rekreacyjnego. Poza wymienionymi źródłami hałasu, na terenie opracowania nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

10.3. NISKA EMISJA

Zanieczyszczeniem powietrza atmosferycznego jest wprowadzenie do powietrza substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. Zanieczyszczenia atmosferyczne ze względu na stan skupienia dzieli się na stałe – pyły, ciekłe – aerozole oraz gazowe – gazy i pyły.

Na analizowanym obszarze największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy, szczególnie w obrębie drogi krajowej nr 66 łączącej Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowicach, a także w obrębie drogi wojewódzkiej nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec. Okresowo występująca emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni używanych w gospodarstwach domowych, może przyczynić się do spadku jakości powietrza w okresach grzewczych. W obrębie miasta znajdują się także zakłady przemysłowe mogące powodować dodatkowe zanieczyszczenie powietrza. Należą do nich między innymi: Zakład Mięsny KLINICCY Wiesław Klinicki; Mag-Bud. Materiały budowlane, farby, cement, styropian; Falkowski Grzegorz. Hurtownia przemysłowa; Rolmax. Maksymiuk W.; Podlaskie Zakłady Zbożowe S.A.; Producent opakowań Wald-Gold sp. z o. o.; Radziszewski Piotr. Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy; Interlight Stefan Walędziak; Firma Handlowa „KANDEL" Andrzej Zajączkowski.

10.4. GOSPODARKA ŚCIEKOWA

W obecnej chwili sieć kanalizacji w gminie miejskiej Brańsk ma 20,1 km i obsługuje 830 budynków mieszkalnych. Z sieci korzysta 91,8% ludności miasta. Od 2003 roku wskaźnik wzrósł niemal o połowę, dzięki czemu obecnie prawie wszyscy mieszkańcy mają dostęp do miejskiego systemu kanalizacyjnego. Na terenie miasta mieści się mechaniczno-biologiczno-chemiczna oczyszczalnia ścieków, która powstała w połowie lat 90. Zlokalizowana jest nad rzeką Nurzec, która stanowi odbiornik oczyszczonych ścieków. Nieczystości z gospodarstw niepodłączonych do sieci są transportowane w beczkach asenizacyjnych do stacji zlewczej oczyszczalni.

10.5. GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH

Obszar miasta zaliczany jest do regionu hydrogeologicznego I mazowieckiego (Paczyński red., 1995). Nie występują tu główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP).

10.6. KOPALINY ZŁOŻA

Na terenie miasta Brańsk w przeszłości mieściło się jedno udokumentowane złoże kruszywa naturalnego – piasku ze żwirem. Zostało ono jednak skreślone z bilansu zasobów i obecnie w granicach opracowania nie występują inne złoża surowców mineralnych. Najbliższe znajdują się na północ od Brańska, w miejscowości Świrydy (gmina Brańsk).

Na obszarze miasta istnieją niewielkie możliwości udokumentowania nowych złóż. W jego granicach nie wyznaczono obszarów perspektywicznych ani prognostycznych występowania kopalin naturalnych.

10.7. PODSUMOWANIE

Z powyższej analizy wynika, iż zagrożeniem dla zdrowia mieszkańców może być hałas i zanieczyszczenie powietrza spowodowane ruchem samochodowym występującym na drodze krajowej nr 66 łączącej Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także w obrębie drogi wojewódzkiej nr 681. Następnie zanieczyszczenie powietrza występujące okresowo w sezonie grzewczym, pochodzące z indywidualnych kotłowni. Ponadto zagrożeniem dla bezpieczeństwa ludzi jest także ryzyko wystąpienia powodzi w rejonie doliny Nurca.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Stan prawny gruntów w mieście Brańsk został opracowany na podstawie aktualnej ewidencji gruntów i budynków, pozyskanej na potrzeby sporządzenia niniejszego Studium ze Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim (Wydział Geodezji i Katastru).

Powierzchnia miasta Brańsk zajmuje 3243,4 ha. Granica miasta pokrywa się z granicą obrębu ewidencyjnego (nr obrębu 200302_1.0051). Największą część miasta zajmują **grunty prywatne**, które stanowią aż 89% powierzchni miasta – składają się na nie przede wszystkim grunty rolne oraz grunty zabudowane.

Grunty **Skarbu Państwa** zajmują powierzchnię ok. 200,3 ha, co stanowi 6,3% powierzchni miasta. Największy udział w tej powierzchni stanowią użytki leśne będące własnością Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe – ich powierzchnia to ok. 151 ha, w stosunku do wszystkich gruntów Skarbu Państwa zajmują aż 75,4% ich powierzchni. Powyższe dane wskazują, iż w gminie znaczna część gruntów leśnych jest własnością prywatną, które w przeliczeniu na powierzchnię lasów Skarbu Państwa w stosunku do lesistości miasta dają wynik ok. 770 ha. Przez miasto Brańsk przebiega droga krajowa nr 66 – grunty pod tą drogą należą do GDDKiA, łącznie zajmują ok. 19,2 ha. Ponadto

grunty Skarbu Państwa zlokalizowane są w korytarzu rzeki Nurzec, właścicielem ich jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Województwo podlaskie jest w posiadaniu gruntów o powierzchni ok. 12,2 ha. W stosunku do pozostałych jednostek terytorialnych (z wyjątkiem Gminy Brańsk), grunty należące do województwa zajmują najmniejszą powierzchnię – jedynie 0,39% powierzchni miasta. Grunty te stanowią pas drogowy drogi wojewódzkiej numer 681, przecinającej miasto z północy na południe.

Grunty powiatowe stanowią powierzchnię ok. 26,2 ha, co stanowi 0,8% powierzchni miasta. Składają się na nie działki będące we własności Powiatowego Zarządu Dróg w Bielsku Podlaskim oraz powiatu bielskiego. Zarówno grunty należące do Powiatowego Zarządu Dróg jak i powiatu bielskiego stanowią głównie działki ewidencyjne zlokalizowane w ciągach dróg powiatowych. Ponadto powiat bielski jest właścicielem gruntów o powierzchni ok. 1,2 ha w centrum miasta, gdzie zlokalizowany jest m. in. Dom Pomocy Społecznej.

Miasto Brańsk posiada grunty o powierzchni ok. 110 ha, co odpowiada ok. 3,5% powierzchni miasta. Poza gruntami prywatnymi jedynie Skarb Państwa jest właścicielem większego areału gruntów. W przypadku gruntów miasta Brańsk znaczna ich część obejmuje drogi gminne publiczne, co przekłada się na dobrze rozbudowaną sieć dróg gminnych. Ponadto miasto Brańsk jest właścicielem wielu działek ewidencyjnych, na których zlokalizowane są m.in. obiekty użyteczności publicznej (szkoły, obiekty sportu i rekreacji, obiekty kultury), tereny inwestycyjne, teren zbiornika wodnego, itp.

Gmina Brańsk jest właścicielem gruntów o powierzchni jedynie 0,1 ha. Część z tej powierzchni zajęta jest budynkiem Urzędu Gminy Brańsk, pozostałą część stanowi fragment nieruchomości niezabudowanej.

Grunty prywatne oraz pozostałe instytucje stanowią największą powierzchnię w stosunku do pozostałych gruntów w gminie – jest to ok. 2 875,6 ha, co stanowi 89% powierzchni całego miasta. Przeważającą część gruntów prywatnych stanowią użytki rolne oraz leśne. Niewielki odsetek lasów państwowych Skarbu Państwa świadczy o tym, iż znaczna część powierzchni leśnych w mieście jest w posiadaniu osób fizycznych. Ponadto do gruntów pozostałych instytucji zaliczają się m.in. działki ewidencyjne na których zlokalizowane są obiekty kultu religijnego oraz cmentarze.

Poniższa tabela przedstawia strukturę własności gruntów wraz z procentowym udziałem w skali powierzchni całego miasta.

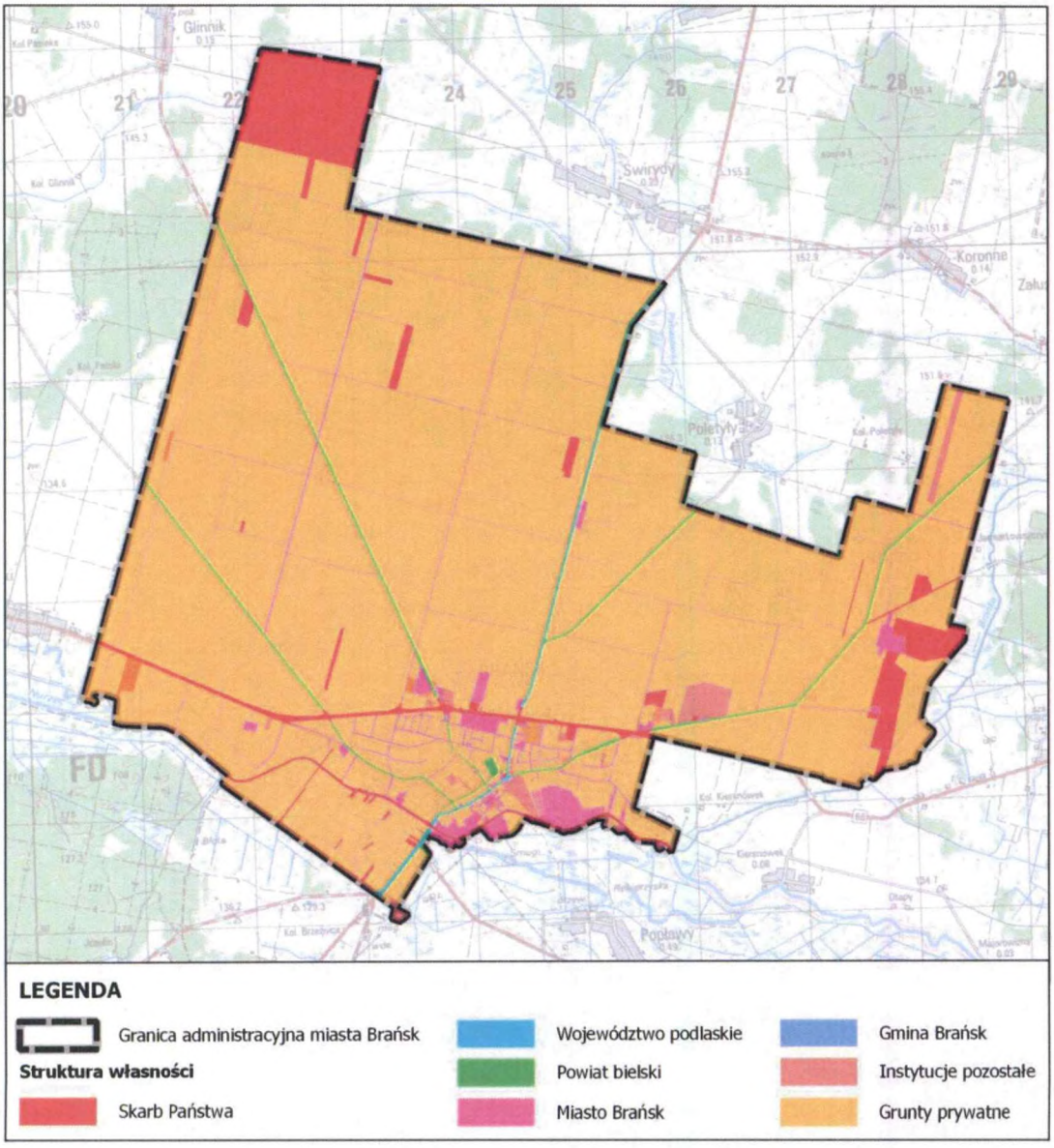
Tabela 29. Struktura własności gruntów opracowana na podstawie ewidencji gruntów i budynków.

Własność gruntów		Powierzchnia [ha]	Udział procentowy do powierzchni miasta
Skarb Państwa	GDDKiA Lasy Państwowe Wody Polskie Pozostałe grunty	200,3	6,3%

Własność gruntów		Powierzchnia [ha]	Udział procentowy do powierzchni miasta
Województwo podlaskie	Zarząd Dróg Wojewódzkich	12,2	0,39%
Grunty powiatowe	Powiat Bielski Powiatowy Zarząd Dróg	26,2	0,8%
Miasto Brańsk		110	3,5%
Gmina Brańsk		0,1	0,01%
Grunty prywatne oraz pozostałe instytucje		2894,6	89,0%
	Razem:	**3243,4**	**100%**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych ze Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim, stan na 06.2020

Rysunek 15. Struktura własności gruntów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych SWDE.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Ograniczenia wynikające z uwarunkowań przyrodniczych

Na terenie objętym opracowaniem nie występują obszarowe formy ochrony ani pomniki przyrody. W odległości ok. 8,8 km na północ od terenu opracowania zlokalizowany jest rezerwat przyrody Koryciny, a w odległości ok. 10,7 km na północ, obszary Natura 2000: PLH200010 – Ostoja w Dolinie Górnej Narwi oraz PLB200007 – Dolina Górnej Narwi.

Dolina Nurca, przebiegająca równoleżnikowo przez południowy obszar miasta, wskazywana jest do objęcia ochroną prawną jako Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurca. Projektowany obszar jest wielkoprzestrzennym elementem o wysokich walorach przyrodniczych w skali regionu wschodniej Polski. Tworzy ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i regionalnym. Pełni funkcje: ekologiczną, krajobrazową, bioklimatyczną oraz rekreacyjną. Objęta ochroną ma zostać cała dolina rzeczna – dno, terasy i zbocza, a także występujące w jej bezpośrednim sąsiedztwie lasy i łąki.

Ograniczenia wynikające z ochrony dziedzictwa kulturowego

Na obszarze miasta znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, które zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegają ochronie. Wszelkie działania prowadzone na obiektach wpisanych do rejestru zabytków, zgodnie z przytoczoną ustawą, należy prowadzić w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu, w mieście nie obserwuje się zjawisk geodynamicznych ani obszarów predysponowanych do ich powstawania.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, TERENÓW GÓRNICZYCH, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

14.1. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN

Na terenie miasta Brańsk w przeszłości mieściło się jedno udokumentowane złoże kruszywa naturalnego – piasku ze żwirem. Zostało ono jednak skreślone z bilansu zasobów i obecnie w granicach opracowania nie występują inne złoża surowców mineralnych. Najbliższe znajdują się na północ od Brańska, w miejscowości Świrydy.

Na obszarze miasta istnieją niewielkie możliwości udokumentowania nowych złóż. W jego granicach nie wyznaczono obszarów perspektywicznych ani prognostycznych występowania kopalin naturalnych.

14.2. TERENY GÓRNICZE

W granicach opracowania nie wyznaczono terenów ani obszarów górniczych.

14.3. ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH

Obszar miasta zaliczany jest do regionu hydrogeologicznego I mazowieckiego (Paczyński red., 1995). Nie występują tu główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP).

Stopień rozpoznania starszych (trzeciorzędowych i jurajskich) poziomów wodonośnych w granicach miasta Brańsk jest słaby. Główny użytkowy poziom wodonośny związany jest z utworami czwartorzędowymi. Miąższość tego poziomu wynosi w granicach 12–19 m, a wody występują w piaskach zlodowacenia wilgi. Zwierciadło wody ma przeważnie charakter napięty, powodowany obecnością izolującej warstwy glin zwałowych zlodowaceń liwca, odry i warty. Wodoprzewodność głównego użytkowego poziomu wynosi 100-200 m^2/24h na północy obszaru, a w części centralnej i południowej 500-1000 m^2/24h. Potencjalna wydajność studni jest znaczna i wynosi 70-120 m^3/h na przeważającej części miasta oraz 30-50 m^3/h na niewielkim obszarze w rejonie wschodniej części głównych zabudowań Brańska. Na wschodzie zlokalizowane jest przemysłowo-komunalne ujęcie wód podziemnych o wydajności >50 m^3/h. Wody głównego poziomu użytkowego cechuje niska sucha pozostałość (< 500 mg/dm^3) i średnia twardość ogólna. Czwartorzędowe wody podziemne na obszarze miasta są jedynym źródłem zaopatrzenia w wodę dla celów komunalnych i przemysłowych.

Ujmowane są kilkoma studniami o głębokościach przeważnie 50–85 m, rzadziej głębszymi. Wydajności studni wahają się od około 44 m^3/h do nieco ponad 100 m^3/h i wyraźnie przewyższają potrzeby odbiorców. Na południu miejscowości zlokalizowane są 4 ujęcia podziemne przy ul. Armii Krajowej 111 oraz Rynek 8.

Cały obszar miasta położony jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 55 (PLGW200055). Część ta cechuje się dobrym stanem ilościowym i chemicznym. Nie jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

14.4. UDOKUMENTOWANE KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

W mieście Brańsk nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego wskazano zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, które mają związek z miastem Brańsk. Zadania te wymieniono w rozdziale dotyczącym planu województwa.

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Dla obszaru miasta Brańsk sporządzono mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami).

Na podstawie wykonanych analiz i obliczeń określono zasięg przestrzenny zalewu w dolinie rzeki Nurzec dla wód o przepływach prawdopodobnych Q1% (raz na 100 lat) oraz Q10% (raz na 10 lat). Zasięgi zalewu objęły częściowo obszary zlokalizowane w części południowej miasta Brańsk, a ich lokalizację przedstawia rysunek zamieszczony w rozdziale 10.1 Zagrożenie powodziowe.

17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Podstawą do sporządzenia tego rozdziału jest „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Brańsk" wraz z bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę będące odrębnym opracowaniem wykonanym na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Brańsk.

17.1. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU MIASTA WYNIKAJĄCE Z ANALIZY UWARUNKOWAŃ EKONOMICZNYCH, ŚRODOWISKOWYCH I SPOŁECZNYCH

Dane, na podstawie których dokonano analizy uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych i społecznych zostały zamieszczone w opracowaniu o nazwie „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Brańsk". Na ich podstawie sformułowano poniższe wnioski dla potrzeb i możliwości rozwoju ekonomicznego, środowiskowego i społecznego.

Struktura zatrudnienia w mieście Brańsk jest nieznacznie odmienna od struktury w powiecie bielskim czy województwie podlaskim, gdzie dominuje sektor rolniczy, następnie sektor przemysłu i budownictwa. Wpływ na taki stan rzeczy ma miejski charakter jednostki terytorialnej, która w swojej zurbanizowanej części koncentruje więcej miejsc pracy niż w sąsiednich obszarach. Przewiduje się, iż taka struktura zatrudnienia zostanie utrzymana, ponadto pozytywnie na rynek pracy wpływa stale wzrastająca od kilku lat liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. To przekłada się również na niski wskaźnik bezrobocia notowany w mieście od kilku lat.

Szczegółowo uwarunkowania środowiskowe miasta Brańsk zostały przedstawione w rozdziale nr 5. Z uwagi na występujące w niezurbanizowanej części miasta gleby wysokiej jakości, gmina posiada dobre warunki do rozwoju rolnictwa, które jest źródłem utrzymania wielu mieszkańców miasta. W obszarze miasta nie występują żadne wielkoobszarowe formy ochrony przyrody jak i pomniki przyrody, natomiast projektowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurca. Rozwojowi turystyki i rekreacji w mieście sprzyjają uwarunkowania środowiskowe (dolina rzeki Nurzec oraz rekreacyjny zbiornik wodny) a także zabytki wpisane do rejestru zabytków (zabytkowy układ przestrzenny miasta, kościół, cerkiew, cmentarze). Ponadto miasto zlokalizowane jest w zasięgu tzw. „Zielonych Płuc Polski", co również przyciąga turystów poszukujących obszarów cennych przyrodniczo, nieznacznie zurbanizowanych w stosunku do większych miast powiatowych czy wojewódzkich.

17.2. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z ANALIZY UWARUNKOWAŃ DEMOGRAFICZNYCH WRAZ Z PROGNOZĄ DEMOGRAFICZNĄ

Analiza uwarunkowań demograficznych Miasta Brańsk została wykonana w ramach opracowania pt. „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Brańsk" stanowiącego materiał wejściowy do sporządzenia niniejszego Studium. Część tej analizy została również przedstawiona w rozdziale opisującym charakterystykę społeczno-gospodarczą miasta. W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdza się, że w Brańsku od 2010 roku następuje spadek liczby ludności.

Przewiduje się, że w najbliższych latach nastąpi zatrzymanie trendu spadku ludności miasta, co wymaga szeregu działań promocyjnych i inwestycyjnych ze strony władz. Przyjęto, iż w 2049 roku liczba ludności miasta będzie zbliżona do stanu z roku 2019, tj. ok. 3750 osób.

17.3. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE Z ANALIZY MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY

Dane, na podstawie których dokonano analizy potrzeb i możliwości rozwoju miasta wynikające z analizy możliwości finansowania wykonania sieci komunikacyjnej, infrastruktury technicznej i społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy zostały zamieszczone w opracowaniu o nazwie „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Brańsk". Na ich podstawie sformułowano poniższe wnioski.

Z analizy wydatków dotyczących inwestycji w budżecie Miasta Brańsk na przestrzeni ostatnich 10 lat wynika, iż wskaźnik udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2010 – 2019 stale wzrasta, do najwyższego poziomu w roku 2019 (ponad 6 mln). Ponadto można przyjąć, że w tym samym okresie dochód przypadający na 1 mieszkańca także wzrastał. Jest to bardzo pozytywne zjawisko, które daje dobre prognozy dla przyszłej sytuacji budżetu gminy, w tym możliwości finansowania jej zadań własnych z zakresu infrastruktury komunikacyjnej, społecznej i technicznej.

Możliwości rozwoju miasta Brańsk wyznacza w znacznej mierze polityka finansowa zapisana w prognozie finansowej miasta, określonej w perspektywie kilku najbliższych lat, która jest corocznie weryfikowana. Zadania inwestycyjne przewidziane na najbliższe lata, wskazane w przedmiotowej prognozie, dotyczą przede wszystkim przedsięwzięć związanych z polityką społeczną. Należą do nich skuteczna pomoc społeczna oraz rozwój usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach Brańskiego Klubu Seniora. Dodatkowo miasto przewidziało wydatki dotyczące budowy zbiornika małej retencji wraz z uporządkowaniem rzeki Nurzec.

Zgodnie z WPF miasta Brańsk planuje się, że prognozowane wydatki i dochody w budżecie będą sukcesywnie spadać. Należy równocześnie zaznaczyć, że relacja dochodów do wydatków zakłada zrównoważony i bezpieczny rozwój miasta. Planowany budżet pozwoli stopniowo niwelować zadłużenie miasta. W przypadku dalszego zmniejszania liczby mieszkańców może jednak dojść do sytuacji pomniejszania się dochodów miasta. Należy jednak pamiętać, że oprócz wysokości dochodów w budżecie bardzo istotna jest relacja między dochodami i wydatkami. Nawet jeśli miasto dysponuje znacznymi środkami w budżecie, ale ponosi wydatki przekraczające dochody, to nie jest to dobry prognostyk. Ważne, aby dochody z wydatkami bilansowały się, a efektem tego były zrealizowane inwestycje zaspokajające potrzeby mieszkańców. Dlatego nawet przy niedużym budżecie możliwe jest wygospodarowanie środków na wydatki inwestycyjne, które są zadaniami własnymi gminy.

Między innymi odpowiedzią na potrzeby miasta jest przeznaczanie nowych terenów pod inwestycje, które powinny zostać wskazane wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych bądź w ich pobliżu, tak aby ich powstanie nie generowało dodatkowych kosztów związanych z wykupem gruntów pod drogi, budową dróg czy sieci infrastruktury technicznej. Tereny te w miarę możliwości powinny być wskazywane jako kontynuacja obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Przy wskazaniu nowych obszarów zabudowy uwzględnić należy również przebieg sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (projektowanej). W przypadku konieczności poniesienia przez gminę dodatkowych nakładów finansowych, te powinny zostać szczegółowo wskazane w prognozie skutków finansowych sporządzanej na etapie opracowania planu miejscowego. W przypadku gdy koszty okażą się zbyt duże można odstąpić od sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W razie koniecznego poniesienia nakładów związanych z wprowadzeniem nowych terenów zabudowy zabezpieczenie środków odbywać się może poprzez wprowadzenie odpowiednich przedsięwzięć do Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz sukcesywnego zapewnienia funduszy w bieżących uchwałach budżetowych. Środki na realizację ww. zadań pochodzić będą z wpływów podatkowych do gminy w poszczególnych latach, w tym z ewentualnego zwiększenia wpływów podatkowych wynikających ze zmiany Studium. Uzupełniająco gmina starać się może o pozyskanie dofinansowania ze środków Unii Europejskiej, w szczególności z programu RPO, PROW lub funduszy Norweskich czy Szwajcarskich. W związku z powyższym i w związku z przeprowadzoną analizą nie przewiduje się zagrożenia związanego z brakiem możliwości finansowych gminy do etapowego wyznaczania terenów pod zabudowę. Z kolei przy wyznaczeniu terenów przemysłowych lub obsługi produkcji rolnej istotne może okazać się wsparcie inwestorów w zakresie realizacji infrastruktury technicznej.

17.4. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Zgodnie ze szczegółowymi wyliczeniami w zakresie potrzeb i możliwości wyznaczenia w Studium nowych terenów pod rozwój zabudowy z podziałem na poszczególne funkcje, które zostały przeprowadzone w opracowaniu pt. „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta Brańsk", w Studium możliwe jest wyznaczenie nowych terenów dla rozwoju:

a) zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
b) zabudowy zagrodowej,
c) zabudowy usługowej,

d) zabudowy przemysłowej i magazynowej, w tym obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych.

Szczegółowe wyliczenia w zakresie możliwości lokalizacji nowych terenów przewidzianych do rozwoju zabudowy przedstawione są w rozdziale 4 dokumentu „Analizy potrzeb i możliwości rozwoju miasta Brańsk".

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1. POŁOŻENIE POWIATU BIELSKIEGO NA TLE WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO. 8
RYSUNEK 2. POŁOŻENIE MIASTA BRAŃSK NA TLE POWIATU BIELSKIEGO. 9
RYSUNEK 3. LOKALIZACJA ZABUDOWY W MIEŚCIE BRAŃSK 17
RYSUNEK 4. POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE MIASTA BRAŃSK. 37
RYSUNEK 5. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W MIEŚCIE BRAŃSK. 46
RYSUNEK 6. MIASTO BRAŃSK NA TLE MEZOREGIONÓW WG KONDRACKIEGO 47
RYSUNEK 7. RZEŹBA TERENU MIASTA BRAŃSK 48
RYSUNEK 8. ROZMIESZCZENIE JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH NA TERENIE MIASTA BRAŃSK 51
RYSUNEK 9. KORYTARZE EKOLOGICZNE O RANDZE KRAJOWEJ I MIĘDZYNARODOWEJ 55
RYSUNEK 10. PRZYRODNICZY SYSTEM MIASTA BRAŃSK 57
RYSUNEK 11. STOPIEŃ ZAGROŻENIA GŁÓWNEGO UŻYTKOWEGO POZIOMU WÓD PODZIEMNYCH 60
RYSUNEK 12. ZEWNĘTRZNE POWIĄZANIA KOMUNIKACYJNE MIASTA BRAŃSK. 69
RYSUNEK 13. MAPA SIECI DRÓG PUBLICZNYCH NA OBSZARZE MIASTA BRAŃSK. 71
RYSUNEK 14 ZAGROŻENIE POWODZIOWE 84
RYSUNEK 15. STRUKTURA WŁASNOŚCI GRUNTÓW. 88

SPIS TABEL:

TABELA 1. PORÓWNANIE UDZIAŁU ZATRUDNIONYCH W POSZCZEGÓLNYCH SEKTORACH (ROLNICZYM, PRZEMYSŁOWYM I BUDOWNICTWIE, USŁUGOWYM, FINANSOWYM) W ROKU 2018 W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM ORAZ POWIECIE BIELSKIM. (ZGODNIE Z GUS WSKAŹNIK LICZONY BEZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB, DUCHOWNYCH I PRACUJĄCYCH W JEDNOSTKACH BUDŻETOWYCH DZIAŁAJĄCYCH W ZAKRESIE OBRONY NARODOWEJ I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO. DANE ŁĄCZNIE Z ROLNICTWEM INDYWIDUALNYM I PRACUJĄCYMI W ORGANIZACJACH, FUNDACJACH, ZWIĄZKACH (SOF), WEDŁUG FAKTYCZNEGO MIEJSCA PRACY I RODZAJU DZIAŁALNOŚCI). 19
TABELA 2. PROCENTOWY UDZIAŁ PODMIOTÓW WYREJESTROWANYCH W OGÓLNEJ LICZBIE PODMIOTÓW WPISANYCH DO REJESTRU REGON ORAZ PROCENTOWY UDZIAŁ NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW SEKTORÓW: MEDYCZNEGO, KREATYWNEGO, PRZETWÓRSTWA ROLNO-SPOŻYWCZEGO W LICZBIE NOWO ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2011 - 2019. 20
TABELA 3. OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI PKD 2007 W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2014 – 2019. 21
TABELA 4. LICZBA MIESZKAŃ, IZB ORAZ POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2009 – 2018. 28
TABELA 5. WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE MIESZKALNICTWA DLA GMINY MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2009 – 2018 ORAZ 29
TABELA 6. LICZBA MIESZKAŃ W ZASOBIE KOMUNALNYM GMINY MIEJSKIEJ BRAŃSK ORAZ ICH ŁĄCZNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA W LATACH 2009 – 2018 30
TABELA 7. URODZENIA ŻYWE NA 1000 LUDNOŚCI, ZGONY NA 1000 LUDNOŚCI I PRZYROST NATURALNY W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2005 – 2019 35
TABELA 8. SALDO MIGRACJI W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2009 – 2019. 36
TABELA 9. WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH WRAZ Z NUMEREM UCHWAŁY. 40
TABELA 10. LICZBA WYDANYCH POZWOLEŃ NA UŻYTKOWANIE Z PODZIAŁEM NA RODZAJ BUDYNKU. 42
TABELA 11. STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W MIEŚCIE BRAŃSK. 43
TABELA 12. STRUKTURA POWIERZCHNIOWA GOSPODARSTW W MIEŚCIE BRAŃSK. 44
TABELA 13. STRUKTURA GRUNTÓW ROLNYCH W MIEŚCIE BRAŃSK W PODZIALE NA KLASOUŻYTKI 44
TABELA 14. STRUKTURA GRUNTÓW ROLNYCH W MIEŚCIE BRAŃSK W PODZIALE NA KLASY GLEB. 45
TABELA 15. OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH W LATACH 2017-2018 58
TABELA 16. CELE ŚRODOWISKOWE DLA POSZCZEGÓLNYCH JCWP RZECZNYCH 58

TABELA 17. OCENA JAKOŚCI POWIETRZA W STREFIE PODLASKIEJ ZA ROK 2019 – KRYTERIUM OCHRONY ZDROWIA 59
TABELA 18. OCENA JAKOŚCI POWIETRZA W STREFIE PODLASKIEJ ZA ROK 2019 – KRYTERIUM OCHRONY ROŚLIN 59
TABELA 19. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW. 63
TABELA 20. OBIEKTY WPISANE DO WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW. 65
TABELA 21. ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE W GRANICACH MIASTA. 66
TABELA 22. WYKAZ DRÓG KRAJOWYCH NA OBSZARZE MIASTA BRAŃSK. 72
TABELA 23. WYKAZ DRÓG WOJEWÓDZKICH NA OBSZARZE MIASTA BRAŃSK. 72
TABELA 24. WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH NA OBSZARZE MIASTA BRAŃSK. 73
TABELA 25. WYKAZ DRÓG GMINNYCH WRAZ Z NUMEREM EWIDENCYJNYM NA OBSZARZE MIASTA BRAŃSK... 75
TABELA 26. WYNIKI POMIARÓW GENERALNEGO NATĘŻENIA RUCHU 2015 NA DRODZE KRAJOWEJ NR 66 (PUNKT POMIAROWY PATOKI) ORAZ DRODZE WOJEWÓDZKIEJ NR 681 (PUNKT POMIAROWY BRAŃSK). . 78
TABELA 27. CHARAKTERYSTYKA INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWEJ W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2009 – 2019. 80
TABELA 28. CHARAKTERYSTYKA INFRASTRUKTURY KANALIZACYJNEJ W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2009 – 2019. 81
TABELA 29. STRUKTURA WŁASNOŚCI GRUNTÓW OPRACOWANA NA PODSTAWIE EWIDENCJI GRUNTÓW I BUDYNKÓW. 87

SPIS WYKRESÓW:

WYKRES 1. LICZBA PRACUJĄCYCH NA 1000 OSÓB W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2009 – 2019 (LICZBA PRACUJĄCYCH NA 1000 OSÓB UJMOWANA JEST BEZ PRACUJĄCYCH W JEDNOSTKACH BUDŻETOWYCH DZIAŁAJĄCYCH W ZAKRESIE OBRONY NARODOWEJ I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO, OSÓB PRACUJĄCYCH W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE, DUCHOWNYCH ORAZ PRACUJĄCYCH W ORGANIZACJACH, FUNDACJACH I ZWIĄZKACH; BEZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH O LICZBIE PRACUJĄCYCH DO 9 OSÓB, WG FAKTYCZNEGO MIEJSCA PRACY I RODZAJU DZIAŁALNOŚCI). 18
WYKRES 2. LICZBA PODMIOTÓW WPISANYCH DO REJESTRU REGON NA 1000 OSÓB W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2005-2019. 19
WYKRES 3. UDZIAŁ PODMIOTÓW WYREJESTROWANYCH W OGÓLNEJ LICZBIE PODMIOTÓW WPISANYCH DO REJESTRU REGON W LATACH 2011-2019 [%]. 20
WYKRES 4. STRUKTURA RYNKU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PROWADZONEJ PRZEZ OSOBY FIZYCZNEJ, WEDŁUG SEKCJI PKD 2007 W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W ROKU 2019. 22
WYKRES 5. PROCENTOWY UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI 23
WYKRES 6. LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2005 – 2019. 23
WYKRES 7. LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2009 – 2018. 24
WYKRES 8. LICZBA BUDYNKÓW MIESZKALNYCH LUB MIESZKALNO-USŁUGOWYCH W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2009 – 2019. 28
WYKRES 9. LICZBA MIESZKAŃ W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2009 – 2018. 29
WYKRES 10. LICZBA LUDNOŚCI W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2005 – 2019. 31
WYKRES 11. LICZBA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU W 2019 ROKU W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK. 32
WYKRES 12. LICZBA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU W 2019 ROKU W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK. 33
WYKRES 13. PROCENTOWY UDZIAŁ LICZBY LUDNOŚCI W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM, PRODUKCYJNYM I POPRODUKCYJNYM W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2005 – 2019. 33
WYKRES 14. LICZBA LUDNOŚCI GMINY MIEJSKIEJ BRAŃSK WG. WIEKU I PŁCI W 2019 ROKU. 34
WYKRES 15. URODZENIA ŻYWE/ZGONY NA 1000 LUDNOŚCI W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2005 – 2019. 34

WYKRES 16. PRZYROST NATURALNY W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2005 – 2019, NA TLE POWIATU, WOJEWÓDZTWA I KRAJU. 35
WYKRES 17. UDZIAŁ PROCENTOWY WYDANYCH POZWOLEŃ NA UŻYTKOWANIE Z PODZIAŁEM NA RODZAJ BUDYNKU. 41
WYKRES 18. STRUKTURA UŻYTKOWANIA W MIEŚCIE BRAŃSK WEDŁUG KATEGORII GRUNTÓW. 43
WYKRES 19. PROCENTOWY UDZIAŁ KORZYSTAJĄCYCH Z INSTALACJI WODOCIĄGOWEJ W OGÓLNEJ LICZBIE 80
WYKRES 20. PROCENTOWY UDZIAŁ KORZYSTAJĄCYCH Z INSTALACJI KANALIZACYJNEJ W OGÓLNEJ LICZBIE LUDNOŚCI W GMINIE MIEJSKIEJ BRAŃSK W LATACH 2003 – 2018. 81

SPIS FOTOGRAFII:

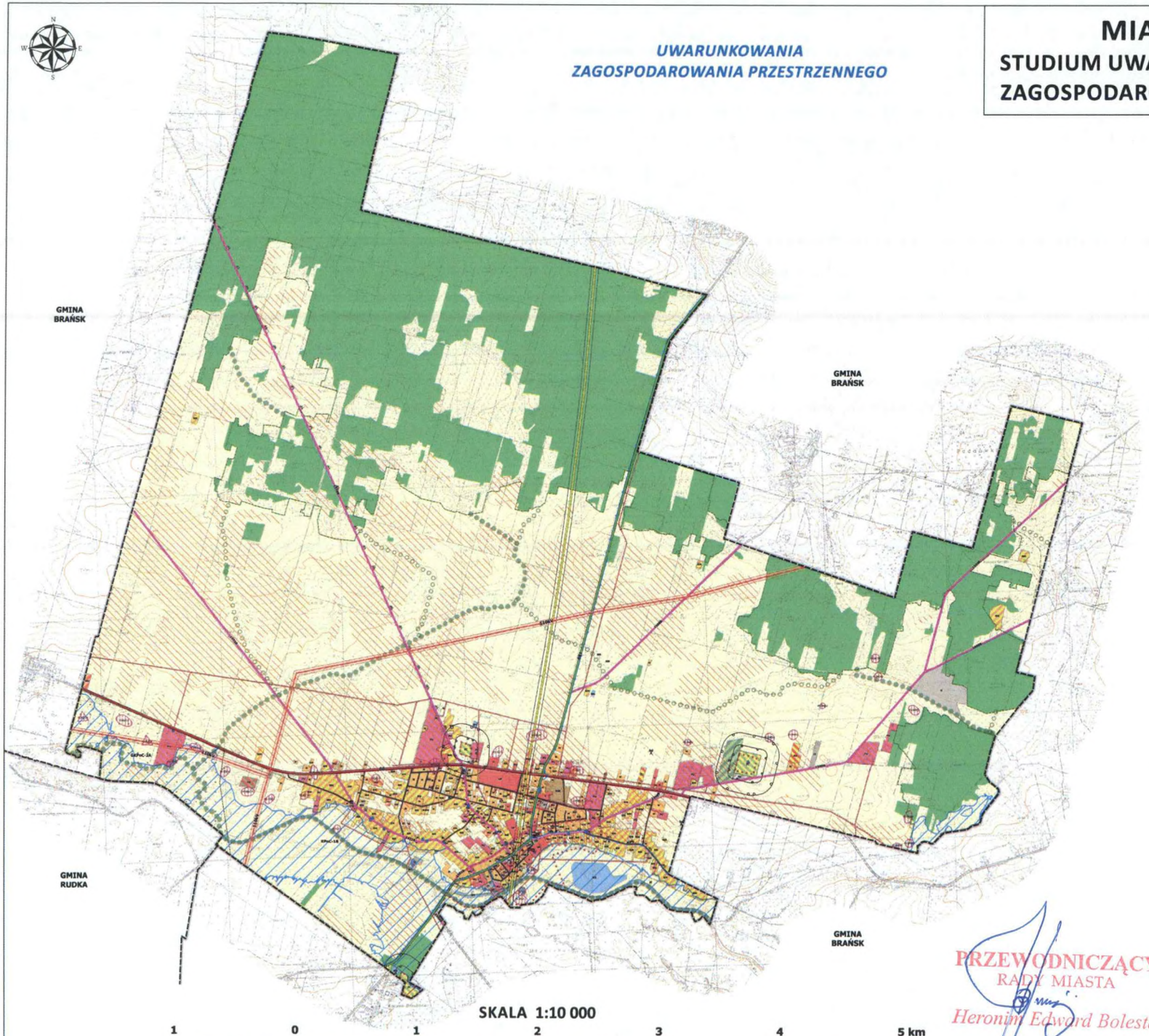
FOTOGRAFIA 1. KOŚCIÓŁ ZABYTKOWY P.W. WNIEBOWZIĘCIA NMP 64
FOTOGRAFIA 2. RYNEK W BRAŃSKU 65
FOTOGRAFIA 3. ZDJĘCIE DROGI KRAJOWEJ W MIEJSCOWOŚCI BRAŃSK (UL. ARMII KRAJOWEJ). 72
FOTOGRAFIA 4. ZDJĘCIE DROGI WOJEWÓDZKIEJ W MIEJSCOWOŚCI BRAŃSK (UL. TADEUSZA KOŚCIUSZKI). 73
FOTOGRAFIA 5. ZDJĘCIE DROGI POWIATOWEJ W MIEJSCOWOŚCI BRAŃSK (UL. JANA KILIŃSKIEGO). 74
FOTOGRAFIA 6. ZDJĘCIE DROGI POWIATOWEJ W MIEJSCOWOŚCI BRAŃSK (UL. BIELSKA). 74
FOTOGRAFIA 7. ZDJĘCIE DROGI GMINNEJ W MIEJSCOWOŚCI BRAŃSK (UL. MILEWSKIEGO). 76
FOTOGRAFIA 8. ZDJĘCIE DROGI GMINNEJ W MIEJSCOWOŚCI BRAŃSK (UL. JAŚMINOWA). 76
FOTOGRAFIA 9. ZDJĘCIE DROGI GMINNEJ W MIEJSCOWOŚCI BRAŃSK (UL. KOŚCIELNA). 77

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Heronim Edward Bolesta

MIASTO BRAŃSK
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 1B DO UCHWAŁY NR XXIII/160/2022
RADY MIASTA BRAŃSK Z DNIA 28 MARCA 2022 ROKU

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Heronim Edward Bolesta

LEGENDA

DANE ADMINISTRACYJNE
- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA BRAŃSK

UŻYTKOWANIE TERENÓW
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ - MW
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ - MWU
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ - M
- TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ - MU
- TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ - U
- TERENY ZABUDOWY USŁUG PUBLICZNYCH - UP
- TERENY ZABUDOWY USŁUG SAKRALNYCH - UK
- TERENY ZABUDOWY OBIEKTÓW SPORTU I REKREACJI - US
- TERENY ZABUDOWY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I USŁUG - PU
- TERENY OBSŁUGI PRODUKCJI W GOSPODARSTWACH ROLNYCH, HODOWLANYCH I OGRODNICZYCH - RU
- TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ - RM
- TERENY ZIELENI PUBLICZNEJ - ZP
- TERENY ZIELENI DZIAŁKOWEJ - ZD
- TERENY CMENTARZY - ZC
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH - WS
- TERENY LASÓW I ZADRZEWIEŃ
- TERENY ROLNICZE I ZIELENI NATURALNEJ
- TERENY OBSŁUGI KOMUNIKACJI KOŁOWEJ - KS
- TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - IT
- TEREN PLACU PUBLICZNEGO - PL
- NIEUŻYTKI - N

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE
- GKPnC-2A GŁÓWNY KORYTARZ EKOLOGICZNY PUSZCZA BIAŁA - PUSZCZA MIELNICKA
- KPnC-1B KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINY GÓRNEGO NURCA
- OBSZAR SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ Q=1%

PRZYRODNICZY SYSTEM MIASTA
- SIĘGACZE EKOLOGICZNE
- ŁĄCZNIKI EKOLOGICZNE
- OBSZARY WĘZŁOWE

DZIEDZICTWO KULTUROWE I KRAJOBRAZ KULTUROWY
- OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW (POWIERZCHNIOWE)
- STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW Z NUMEREM AZP
- OBIEKTY WPISANE DO WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE Z NUMEREM AZP

KOMUNIKACJA DROGOWA
- 66 DROGA KRAJOWA Z NUMEREM
- 681 DROGA WOJEWÓDZKA Z NUMEREM
- 1572D DROGI POWIATOWE Z NUMEREM
- DROGI GMINNE
- SZLAK ROWEROWY

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- UJĘCIA WÓD
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- MASZTY TELEKOMUNIKACYJNE
- WĘZEŁ DYSTRYBUCYJNY SIECI SZEROKOPASMOWEJ POLSKI WSCHODNIEJ
- SIEĆ SZEROKOPASMOWA POLSKI WSCHODNIEJ - SIEĆ SZKIELETOWA
- LINIA RADIOWA WRAZ ZE STREFĄ OCHRONNĄ
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE ŚREDNIEGO NAPIĘCIA
- 110 kV PROJEKTOWANA LINIA ELEKTROENERGETYCZNA WYSOKIEGO NAPIĘCIA 110KV WRAZ Z PASEM TECHNOLOGICZNYM

POZOSTAŁE
- GRUNTY CHRONIONE KLASY III
- ZASIĘG STREFY OCHRONY SANITARNEJ OD CMENTARZA - 50 m
- ZASIĘG STREFY OCHRONY SANITARNEJ OD CMENTARZA - 150 m

ZAŁĄCZNIK NR 2A
DO UCHWAŁY NR XXIII/160/2022
RADY MIASTA BRAŃSK
Z DNIA 28 MARCA 2022 ROKU

MIASTO BRAŃSK

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA BRAŃSK

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

BRAŃSK 2022

Spis treści

1. WSTĘP 5

2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ 7

3. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 8

4. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY 10

4.1. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY 21

5. KIERUNKI OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 21

5.1. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU 21

5.2. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD EKSPLOATACJI SUROWCÓW I REKULTYWACJI 26

5.3. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY GLEB 26

5.4. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH 27

5.5. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I OCHRONY PRZED HAŁASEM 28

5.6. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATYCZNYCH 29

6. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 30

6.1. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW 31

6.2. OBIEKTY UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW 32

6.3. ZASADY OCHRONY ZASOBÓW ARCHEOLOGICZNYCH 33

7. KIERUNKI ROZWOJU I OCHRONY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 34

8. KIERUNKI ROZWOJU I OCHRONY LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 35

9. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI 36

10. KIERUNKI ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 39

11. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM 41

11.1. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM 41

11.2. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM 42

12. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M^2, OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ 42

13. OBSZARY, DLA KTÓRYCH MIASTO ZAMIERZA SPORZADZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE 43
14. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW 44
15. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 44
16. OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY 45
17. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH 45
18. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI 45
19. OBSZARY ZDEGRADOWANE 46
20. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 46
21. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ 47
22. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM 48

1. WSTĘP

Kierunki polityki przestrzennej danej jednostki samorządu terytorialnego muszą wynikać przede wszystkim z charakterystycznych tylko dla niej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego przedstawionych w pierwszej części niniejszego Studium, a także muszą uwzględniać ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Głównym zadaniem o charakterze ponadlokalnym, które dotyczy miasta Brańsk jakie wynika z planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego (PZPWP), jest dostosowanie infrastruktury systemu elektroenergetycznego na napięciu WN 110kV do obecnych i przyszłych potrzeb zagospodarowania województwa. Są to inwestycje obejmujące budowę stacji WN/SN, budowę linii WN 110kV, budowę linii elektroenergetycznej SN 15 kV. Ponadto wg PZPWP na terenie miasta Brańsk planuje się rozbudowę łączności teleinformatycznej dla potrzeb administracji publicznej wszystkich szczebli. W odniesieniu do wiejskich obszarów funkcjonalnych, do których zaliczono miast Brańsk PZPWP wskazuje na:

1. racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej wraz z poprawą struktury i jakości przestrzeni produkcyjnej,
2. rozwój i modernizację przemysłu rolno-spożywczego,
3. organizację struktury osadniczej obszarów wiejskich oraz poprawę i rozwój zagospodarowania małych miast, infrastruktury turystycznej i wypoczynkowej,
4. poprawę warunków życia w małych miastach.

Wszystkie ww. cele powinny być realizowane z poszanowaniem walorów środowiska kulturowego i przyrodniczego gminy.

Niniejsze Studium, a dokładnie określone poniżej kierunki zagospodarowania przestrzennego sformułowane zostały w sposób w pełni uwzględniający określone powyżej wytyczne wynikające z PZPWP. Ponadto określone poniżej kierunki zagospodarowania przestrzennego są spójne z priorytetami określonymi w Planie Odnowy Miasta Brańsk oraz celami wyznaczonymi w Programie Rewitalizacji dla Miasta Brańsk, jak również w znacznym stopniu stanowią kontynuację polityki przestrzennej zawartej w dotychczas obowiązującym Studium.

Także w oparciu o wyniki analizy uwarunkowań, determinujących obecny stan zagospodarowania miasta, zostały wskazane kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego, w tym wytyczne wynikające z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Do głównych czynników mających na nie wpływ należą:

1) kierunki rozwoju określone w dotychczas obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk oraz przeznaczenie terenów określone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk i jego zmianach,
2) dotychczasowy sposób zagospodarowania,
3) prawne i lokalne uwarunkowania dotyczące ochrony środowiska i przyrody,
4) stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
5) uwarunkowania społeczne, w tym wyniki prognozy demograficznej,

6) wyniki opracowanego bilansu terenów,
7) układ sieci dróg publicznych,
8) złożone wnioski mieszkańców,
9) uzbrojenie terenu w sieci infrastruktury technicznej,
10) występowanie obiektów zabytkowych,
11) sytuacja ekonomiczna gminy.

Wymienione uwarunkowania wraz z innymi czynnikami mającymi wpływ na określenie kierunków rozwoju miasta Brańsk zostały zawarte w części „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" niniejszego Studium. Jednak zanim powstała ww. część „Uwarunkowania (...)" sporządzono opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru miasta Brańsk oraz opracowanie pt. „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Miasta Brańsk", które określają główne potrzeby z zakresu rozwoju miasta, a także definiują demograficzne, środowiskowe i ekonomiczne możliwości jego rozwoju. Dzięki takiej kolejności określenia poszczególnych uwarunkowań możliwa była analiza szeregu zagadnień z zakresu:

- integracji działań mających na celu tworzenie warunków dla zrównoważonego i wielofunkcyjnego rozwoju miasta,
- poprawy jakości życia mieszkańców,
- dbałości o walory kulturowe miasta, w tym obiekty zabytkowe,
- wyspecjalizowania rolnictwa,
- rozwoju turystyki, infrastruktury społecznej i technicznej.

W ten sposób opracowano diagnozę obecnej sytuacji miasta Brańsk i wskazano kierunki rozwoju obejmujące określenie wytycznych, zaleceń, ograniczeń, a także zakazów w zakresie gospodarowania przestrzenią miasta.

Po dokonaniu analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego można stwierdzić, iż realizacja przyjętej polityki przestrzennej będzie następować głównie poprzez:

1) poprawę jakości życia mieszkańców między innymi dzięki rozwojowi w zakresie gospodarki, wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, a także poprzez zapewnienie powszechnej dostępności usług i informacji,
2) wyspecjalizowanie poszczególnych podmiotów lub ich grup w zakresie rolnictwa, turystyki i terenów wypoczynkowo-rekreacyjnych oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, przy jednoczesnym rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,
3) zachowanie oraz dbałość o walory krajobrazowe i kulturowe obszaru miasta w celu zachowania równowagi przyrodniczej i powiązań ekologicznych przy jednoczesnym rozwoju turystyki.

2. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW UWZGLĘDNIAJĄCE BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa politykę przestrzenną gminy wiążąc jej organy przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, politykę przestrzenną gminy określa się poprzez ustalone w Studium:

1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę:
   a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,
   b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
2) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
3) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
4) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
5) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
7) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
8) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
9) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
10) obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji;
11) obszary zdegradowane;
12) obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu;
13) zasady i kierunki zagospodarowania w zakresie obrony cywilnej, które powinny być zgodne z ustaleniami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego uchwalonego Uchwałą nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 roku oraz przepisami odrębnymi.

Dla zachowania przejrzystości określonej polityki rozwoju przestrzennego gminy zawartej w szczegółowo opisanych w dalszej części dokumentu kierunkach rozwoju formułuje się następujące **ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego dla miasta Brańsk:**

1) intensyfikacja zabudowy nastąpi głównie poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy w obszarach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,
2) utrzymany zostanie charakter miasta o cechach wiejskich przy jednoczesnej dbałości o walory przyrodnicze i kulturowe, a także rozwój rolnictwa wyspecjalizowanego,
3) nastąpi rozwój terenów przemysłowych związanych z przetwórstwem rolno-spożywczym, terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, w sposób umożliwiający funkcjonowanie potencjalnym inwestorom, przy jednoczesnym zachowaniu wykształconej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta, gdzie tkanka miejska wyraźnie oddziela się od niezabudowanych terenów rolnych i leśnych,
4) nastąpi rozwój usług związanych z turystyką, sportem, wypoczynkiem i rekreacją w ramach rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

Ze względu na brak audytu krajobrazowego dla województwa podlaskiego przy określaniu w Studium kierunków zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta oraz w przeznaczeniu terenów nie uwzględniono wytycznych, które mógłby on określać.

3. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Określone kierunki rozwoju miasta Brańsk należy traktować jako wytyczne wynikające ze szczegółowych analiz, jednak przedstawione w sposób dostosowany do skali opracowania. Ostateczne określenie granic poszczególnych obszarów nastąpi po dostosowaniu treści Studium do treści mapy zasadniczej na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Biorąc powyższe pod uwagę formułuje się następujące wytyczne dotyczące interpretacji treści niniejszego Studium, które należy uwzględniać przy opracowaniu planów miejscowych:

1) granice terenów o poszczególnych funkcjach przedstawione na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" mogą być uszczegółowione na etapie realizacji planu miejscowego po uprzednim uwzględnieniu przepisów odrębnych, ewidencji gruntów, uwarunkowań prawnych i aktualnego zagospodarowania,
2) możliwe jest, aby kierunek wskazany w Studium jako uzupełniający, w planie miejscowym na części tego terenu pełnił rolę przeznaczenia podstawowego (dominującego). Wówczas dla takiego terenu parametry zabudowy powinny być zgodne z parametrami dla funkcji wyznaczonej w Studium,
3) podane w niniejszym Studium wskaźniki i parametry zabudowy na etapie sporządzania planu miejscowego można zweryfikować i dokonać ich zmiany, jednak nie więcej niż o 15% wartości podanych w Studium,
4) podane w niniejszym Studium wskaźniki i parametry zabudowy nie dotyczą obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej, które nie zostały wskazane oddzielną funkcją

w kierunkach zagospodarowania przestrzennego, a które mogą być wskazane odrębnym przeznaczeniem na etapie opracowania planu miejscowego,

5) zaleca się ustalenie w planie miejscowym większego udziału powierzchni biologicznie czynnej niż zostało to wskazane w wytycznych dla poszczególnych terenów, jeśli takie parametry wynikają z istniejących podziałów działek i obecnego stanu zagospodarowania danego terenu,
6) w przypadku istniejącej zabudowy, której parametry nie są zgodne z zapisami Studium, a nawet znacznie je przekraczają, dopuszcza się na etapie sporządzania planu miejscowego usankcjonowanie obecnego stanu zagospodarowania, przy czym nie należy zwiększać wartości stanu istniejącego,
7) za zgodne ze Studium uznaje się przyjęcie ustaleń w planach miejscowych, które utrzymują dotychczasowe przeznaczenie terenu, sposób zagospodarowania, użytkowania i zabudowy,
8) w przypadku wyznaczania na etapie planu miejscowego terenów obejmujących istniejące drogi publiczne dopuszcza się zmniejszenie ich normatywnych szerokości, jeżeli wynika to z obecnego stanu zagospodarowania działek sąsiednich i działki drogowej oraz jest zgodne z przepisami odrębnymi,
9) układ komunikacyjny wyznaczony na rysunku Studium składa się z drogi krajowej, drogi wojewódzkiej oraz dróg powiatowych i gminnych. Uzupełnienie sieci o drogi gminne oraz wewnętrzne (jeżeli wynika to z potrzeby zagospodarowania terenów oraz nie stoi to w sprzeczności z przepisami odrębnymi), a także doprecyzowanie przebiegu sieci drogowej może nastąpić na etapie planu miejscowego, dopuszcza się również zmianę kategorii drogi oraz likwidację drogi,
10) w sytuacji rezygnacji ze wskazanej na rysunku Studium drogi gminnej należy wskazać w tym miejscu przeznaczenie ustalone dla terenów położonych w sąsiedztwie likwidowanej drogi,
11) zaleca się, aby obsługa komunikacyjna terenów budowlanych usytuowanych wzdłuż drogi krajowej nr 66 odbywała się za pośrednictwem dróg bocznych (dojazdowych, lokalnych) wyznaczonych wzdłuż drogi krajowej,
12) należy dążyć do wykształcania zespołów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej tak, aby ograniczyć występowanie konfliktów pomiędzy tymi terenami,
13) na etapie sporządzania planu miejscowego w razie konieczności należy doprecyzować występowanie bądź przebieg stref ochrony konserwatorskiej i innych elementów dziedzictwa kulturowego, jak również występowanie i przebieg sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
14) we wszystkich wyznaczonych terenach przewidujących rozwój zabudowy dopuszcza się wskazanie w planie miejscowym ogólnodostępnych parkingów zapewniających obsługę terenów sąsiednich,
15) przy terenach cmentarzy dopuszcza się wskazanie na etapie planu miejscowego parkingów zapewniających obsługę cmentarza,
16) we wszystkich wyznaczonych terenach przewidujących rozwój zabudowy dopuszcza się w celu ochrony walorów przyrodniczych i środowiskowych wyznaczenie terenów istniejących zbiorników wodnych, stawów oraz zieleni naturalnej i urządzonej,
17) w odniesieniu do terenów, dla których Studium wprowadza zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, a które w procedurze sporządzenia planu miejscowego nie uzyskają

zgody na przeznaczenie tych gruntów na cele nieleśne, dopuszcza się pozostawienie ich w dotychczasowym użytkowaniu, niezależnie od ustaleń kierunków Studium,

18) przy lokalizacji nowej zabudowy należy zachować dbałość o jej dostosowanie do walorów architektonicznych, gabarytów i detali zabudowy historycznej,
19) we wszystkich wyznaczonych terenach przewidujących rozwój zabudowy, a szczególnie w terenach, gdzie funkcjonują obiekty użyteczności publicznej, dopuszcza się na etapie planu miejscowego wyznaczenie obiektów z zakresu obrony cywilnej, w tym m.in. awaryjne ujęcia wody, budowle ochronne dla ludności, elementy systemu ostrzegania i alarmowania ludności,
20) przy sporządzaniu planu miejscowego, określając przeznaczenie terenów należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z przepisów odrębnych, w tym m.in.:
    a) w zakresie sytuowania zabudowy w odległości 50 m i 150 m od terenów cmentarzy,
    b) w zakresie zagospodarowania terenów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
    c) w zakresie odległości budynków od dróg publicznych,
    d) w zakresie zachowania pasa technologicznego od linii średniego i wysokiego napięcia,
    e) w zakresie ograniczeń wynikających z przebiegu linii radiowej wraz ze strefą ochronną,
    f) w zakresie wymagań obrony cywilnej.

Miasto Brańsk posiada pełne pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, dlatego aktualizacja Studium może powodować, iż w niektórych przypadkach obowiązujące obecnie plany miejscowe do czasu ich zmiany nie będą zgodne z nowym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Sytuacja taka jest naturalna i wynika z ustawowo przyjętej kolejności opracowania dokumentów planistycznych.

Zatem po uchwaleniu nowej edycji Studium należy dążyć do uzyskania pełnej spójności dokumentów planistycznych, poprzez systematyczną zmianę obowiązujących planów miejscowych, w obszarach, gdzie występują niezgodności pomiędzy ustaleniami planu a kierunkami wyznaczonymi w nowym dokumencie Studium.

4. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

W oparciu o uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, w tym zwłaszcza zasoby przyrodnicze oraz strukturę osadniczą miasta, wskazano główne kategorie terenów, które wyróżnione zostały ze względu na określone kierunki rozwoju. Kierunki rozwoju definiują najważniejsze wytyczne do tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym główne i uzupełniające kierunki rozwoju oraz wskaźniki zagospodarowania jak powierzchnia biologicznie czynna czy powierzchnia zabudowy. Określone zostały również dla części terenów podstawowe zasady zagospodarowania. Łącznie wszystkie wytyczne muszą być uwzględnione w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w których określone

zostanie na ich podstawie dokładne przeznaczenie terenów. Wyznaczone kierunki rozwoju miasta wpisują się w 3 podstawowe typy obszarów cechujące strukturę przestrzenną miasta Brańsk. Są to:

I – obszary zurbanizowane

II – obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

III – obszary turystyczno-rekreacyjne wraz z doliną rzeki Nurzec

Obszary zurbanizowane – obejmują sferę mieszkalno-usługową. Stanowią one obszary o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, w których koncentruje się zabudowa mieszkalna wielorodzinna, jednorodzinna i zagrodowa oraz usługi z zakresu obsługi mieszkańców, w tym usługi publiczne. Wyżej opisaną zabudowę uzupełniają tereny o charakterze produkcyjno-usługowym. Licznie występująca zabudowa zagrodowa podkreśla wiejski charakter miasteczka, jednak stopniowo jest ona zastępowana zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Zgodnie z opracowanym bilansem terenów oraz wyznaczonymi kierunkami rozwoju miasta Brańsk obszary te będą w dalszym ciągu koncentrować zabudowę mieszkalną jednorodzinną oraz zagrodową. W znacznej mierze w tych obszarach rozwijać się będą również usługi, w szczególności z zakresu podstawowej obsługi mieszkańców.

Obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej – to strefa produkcji rolniczej i leśnej, obejmująca największą część miasta. W obszarach tych dominuje rolnicze użytkowanie gruntów oraz sporadycznie występuje rozproszona zabudowa zagrodowa. Strefa ta podkreśla wiejskie cechy charakteru miasta. W obszarach tych przewiduje się przede wszystkim dalszy rozwój rolnictwa szczególnie w kierunku jego specjalizacji, lokalizację gospodarstw rolnych czy obiektów obsługi produkcji rolniczej. Przewiduje się także wprowadzenie zalesień gleb słabszych w celu poprawy jakości leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz docelowo zwiększenia lesistości gminy.

Obszary turystyczno-rekreacyjne wraz z doliną rzeki Nurzec – obejmują tereny zbiornika wodnego oraz sąsiadujące z nim tereny usług turystyki związanych z rekreacją, sportami wodnymi przeznaczonymi do wypoczynku zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Uzupełnieniem wcześniej opisanych terenów jest dolina rzeki Nurzec, której znaczna część stanowi obszary szczególnego zagrożenia powodzią. W obszarze tym należy minimalizować możliwość lokalizacji zabudowy kubaturowej, a jako główny kierunek rozwoju utrzymać łąki i pastwiska w ramach terenów rolniczych oraz tereny zieleni naturalnej. Dzięki temu dolina nie zostanie zabudowana i będzie stanowić doskonały element kompozycyjny krajobrazu, który dodatkowo uatrakcyjni tereny zbiornika wodnego oraz towarzyszące mu tereny usług turystyki.

Szczegółową strukturę przestrzenną miasta prezentują wyznaczone następujące tereny rozwojowe:

1) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ – MW**
2) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – MWU**
3) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – MU**
4) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY ZAGRODOWEJ – M**
5) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUGOWEJ – U**

6) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUG SAKRALNYCH – UK**
7) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY TURYSTYCZNEJ, KULTUROWEJ ORAZ USŁUGOWEJ – UT**
8) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW SPORTU I REKREACJI – US**
9) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – PU**
10) **TERENY ROZWOJU OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH – ELEKTROWNIA FOTOWOLTAICZNA – PEF**
11) **TERENY ROZWOJU RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH - ZD**
12) **TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ – ZP**
13) **TERENY CMENTARZY – ZC**
14) **TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH – WS**
15) **TERENY LASÓW – ZL**
16) **TERENY ZALESIEŃ – ZLZ**
17) **TERENY ROLNICZE ORAZ ZIELENI ŁĄKOWEJ – R**
18) **TERENY PARKINGÓW – KS**
19) **TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ – IT**

Dla wskazanych wyżej terenów określone zostały główne i uzupełniające kierunki rozwoju. Do terenów dobrane zostały także odpowiednie wskaźniki i zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania. Wytyczne te obowiązują łącznie z pozostałymi kierunkami rozwoju miasta określonymi w dalszych rozdziałach oraz łącznie z wytycznymi w zakresie interpretacji zapisów Studium przy sporządzaniu planów miejscowych.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ – MW

1) **Główne kierunki rozwoju:**
   a) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) zabudowa usługowa obejmująca m.in. handel, rzemiosło i usługi nieuciążliwe,
   b) zabudowa usług publicznych i prospołecznych obejmująca m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, administracji, kultury oraz sportu i rekreacji,
   c) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
   d) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
   e) zieleń naturalna i urządzona;
3) **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 60% działki budowlanej,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 25% działki budowlanej;
4) **Pozostałe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – dachy płaskie, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 35°,
   b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – MWU

1) **Główne kierunki rozwoju:**

a) zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i zabudowa usługowa (o charakterze komercyjnym i publicznym);

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

a) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
b) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
c) zieleń naturalna i urządzona;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 65% działki budowlanej,
b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 25% działki budowlanej;

4) Pozostałe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – dachy płaskie, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 35°,
b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – MU

1) Główne kierunki rozwoju:

a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
b) zabudowa usługowa, obejmująca m.in. handel, rzemiosło i usługi nieuciążliwe,
c) zabudowa usług publicznych i prospołecznych obejmująca m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, administracji, kultury oraz sportu i rekreacji;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

a) zabudowa zagrodowa, w tym agroturystyka,
b) zabudowa rekreacji indywidualnej;
c) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
d) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
e) zieleń naturalna i urządzona;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 60% działki budowlanej,
b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% działki budowlanej;

4) Pozostałe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:

a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – dachy płaskie, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°, do uszczegółowienia na etapie planu miejscowego,
b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY ZAGRODOWEJ – M

1) Główne kierunki rozwoju:

a) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
b) zabudowa zagrodowa, w tym agroturystyka;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:

a) zabudowa usługowa obejmująca m.in. handel, rzemiosło i usługi nieuciążliwe,
b) zabudowa usług publicznych i prospołecznych obejmująca m.in. usługi oświaty, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, administracji, kultury oraz sportu i rekreacji,

c) zabudowa obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych,
d) zabudowa rekreacji indywidualnej,
e) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
f) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
g) zieleń naturalna i urządzona;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:
a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 65% działki budowlanej,
b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 25% działki budowlanej;

4) Pozostałe zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:
a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – dachy płaskie, dwu lub wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45°, do uszczegółowienia na etapie planu miejscowego,
b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUGOWEJ – U

1) Główne kierunki rozwoju:
a) zabudowa usług komercyjnych i rzemiosła,
b) zabudowa usług publicznych;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:
a) utrzymanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej wyznaczonej w obowiązujących planach miejscowych,
b) place publiczne, w tym zachowanie placu publicznego na działkach nr 1983/4 i 2279,
c) zabudowa usług sportu i rekreacji,
d) lokale mieszkalne związane z prowadzoną działalnością,
e) zieleń naturalna i urządzona,
f) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
g) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

3) Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:
a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 60% działki budowlanej,
b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% działki budowlanej;

4) Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:
a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy,
c) realizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2 na obszarach oznaczonych na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUG SAKRALNYCH – UK

1) Główne kierunki rozwoju – obiekty do sprawowania kultu religijnego wraz z obiektami towarzyszącymi;

2) Uzupełniające kierunki rozwoju:
a) usługi oświaty, edukacji i kultury,
b) lokale mieszkalne związane z głównym kierunkiem rozwoju,
c) zieleń naturalna i urządzona,
d) ciągi piesze, parkingi,

e) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

3) **Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 60% działki budowlanej,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% działki budowlanej;
4) **Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
   b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY TURYSTYCZNEJ, KULTUROWEJ ORAZ USŁUGOWEJ – UT

1) **Główne kierunki rozwoju** – zabudowa usługowa, w tym z zakresu turystyki, rekreacji i kultury;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) zieleń naturalna i urządzona,
   b) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
   c) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
3) **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 40% działki budowlanej,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 50% działki budowlanej;
4) **Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
   b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW SPORTU I REKREACJI – US

1) **Główne kierunki rozwoju** – zabudowa usług sportu i rekreacji oraz terenowe obiekty sportu i rekreacji;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) zabudowa usługowa z zakresu handlu detalicznego, gastronomi, administracji, wyłącznie jako towarzysząca usługom sportu i rekreacji,
   b) zabudowa usług z zakresu obsługi ruchu turystycznego,
   c) zieleń naturalna i urządzona,
   d) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
   e) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
3) **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 40% działki budowlanej,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 40% działki budowlanej;
4) **Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu**
   a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
   b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I ZABUDOWY USŁUGOWEJ – PU

1) **Główne kierunki rozwoju:**
   a) zabudowa obiektów produkcyjnych, składów i magazynów,
   b) zabudowa usługowa, w tym związana z zapleczem socjalnym i administracyjnym obiektów produkcyjnych, składów i magazynów;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) zieleń naturalna i urządzona,
   b) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
   c) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej,
   d) lokale mieszkalne towarzyszące zabudowie o przeznaczeniu podstawowym;
3) **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 70% działki budowlanej,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10% działki budowlanej;
4) **Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – płaskie, dwuspadowe, pilaste lub wklęsłe do 30 stopni,
   b) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy,
   c) dla części terenów zgodnie z oznaczeniami graficznymi wskazanymi na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się lokalizowanie obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną lub energię geotermalną, pod warunkiem, iż strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu wyznaczone od tych obszarów zamkną się w granicach terenów oznaczonych symbolem PU.

TERENY ROZWOJU OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH – ELEKTROWNIA FOTOWOLTAICZNA – PEF

1) **Główny kierunek rozwoju** – obiekty i urządzenia elektrowni fotowoltaicznych;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) zieleń naturalna i urządzona,
   b) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
   c) obiekty i urządzenia służące obsłudze elektrowni fotowoltaicznej,
   d) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
3) **Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia paneli fotowoltaicznych w stosunku do powierzchni działki – 80%,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 15% działki budowlanej,
   c) lokalizowanie obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego w sposób ograniczający oddziaływanie do granic strefy ochronnej związanej z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu tożsamej z granicą terenu PEF.

TERENY ROZWOJU RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH – ZD

1) **Główny kierunek rozwoju** – rodzinne ogrody działkowe;

2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) zieleń naturalna i urządzona,
   b) drogi, ciągi pieszo-jezdne, parkingi,
   c) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, parkingi;
3) **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 20% działki budowlanej,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 70% działki budowlanej.

TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ – ZP

1) **Główne kierunki rozwoju** – parki, skwery, ogrody;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju** – terenowe obiekty sportu i rekreacji;
3) **Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu** – minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 70%.

TERENY CMENTARZY – ZC

1) **Główny kierunek rozwoju** – cmentarze;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) obiekty sprawowania kultu religijnego,
   b) usługi pogrzebowe w tym krematoria,
   c) usługi z zakresu obsługi cmentarzy,
   d) zieleń naturalna i urządzona,
   e) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, parkingi;
3) **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 15% działki budowlanej,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% działki budowlanej.

TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH – WS

1) **Główny kierunek rozwoju –** wody powierzchniowe śródlądowe płynące i stojące;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) zieleń naturalna i urządzona,
   b) obiekty i urządzenia służące turystyce i rekreacji,
   c) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, w tym urządzenia i budowle hydrotechniczne.

TERENY LASÓW – ZL

1) **Główny kierunek rozwoju** – lasy i zadrzewienia;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) budynki i obiekty służące gospodarce leśnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
   b) użytki rolne oraz zieleń naturalna,
   c) drogi zapewniające obsługę komunikacyjną gruntów rolnych i leśnych,
   d) szlaki piesze i ścieżki rowerowe,
   e) urządzenia sportowo-rekreacyjne, infrastruktura turystyczna,
   f) obiekty edukacyjne niebędące budynkami,
   g) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;

3) **Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu** – tereny te, poza możliwością lokalizacji zabudowy wynikającej z uzupełniających kierunków rozwoju, powinny być wyłączone z lokalizowania nowej zabudowy, przy czym nie dotyczy to utrzymania i rozbudowy istniejącej zabudowy oraz obiektów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi.

TERENY ZALESIEŃ – ZLZ

1) **Główny kierunek rozwoju** – lasy;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) użytki rolne, w tym łąki i pastwiska,
   b) budynki i obiekty służące gospodarce leśnej zgodnie z przepisami odrębnymi,
   c) drogi zapewniające obsługę komunikacyjną gruntów rolnych i leśnych,
   d) urządzenia sportowo-rekreacyjne, infrastruktura turystyczna,
   e) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
3) **Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu** – tereny te, poza możliwością lokalizacji zabudowy wynikającej z uzupełniających kierunków rozwoju, powinny być wyłączone z lokalizowania nowej zabudowy, przy czym nie dotyczy to utrzymania i rozbudowy istniejącej zabudowy oraz obiektów służących zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, przy zachowaniu zgodności z przepisami odrębnymi.

TERENY ROLNICZE ORAZ ZIELENI ŁĄKOWEJ – R

1) **Główny kierunek rozwoju** – tereny użytków rolnych, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, sady, stawy hodowlane, naturalna otulina cieków wodnych;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) zabudowa zagrodowa dopuszczona na podstawie przepisów odrębnych – wskaźniki zagospodarowania przestrzennego takie jak dla zabudowy zagrodowej oznaczonej symbolem M,
   b) zabudowa zagrodowa wyznaczona w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
   c) zieleń naturalna i zadrzewienia,
   d) zalesienia,
   e) drogi służące zapewnieniu obsługi komunikacyjnej terenów rolnych i leśnych,
   f) szlaki piesze i ścieżki rowerowe,
   g) zbiorniki wodne,
   h) obiekty i urządzenia melioracji wodnych,
   i) obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej;
3) **Zasady dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
   b) dopuszcza się sytuowanie budynków i budowli związanych z produkcją rolniczą, na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
   c) zachowanie zadrzewień w celu urozmaicenia krajobrazu,
   d) utrzymanie istniejących systemów melioracji.

TERENY PARKINGÓW – KS

1) **Główny kierunek rozwoju** – parkingi, obiekty obsługi komunikacji kołowej;
2) **Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 15% działki budowlanej,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 15% działki budowlanej,
   c) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
   d) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

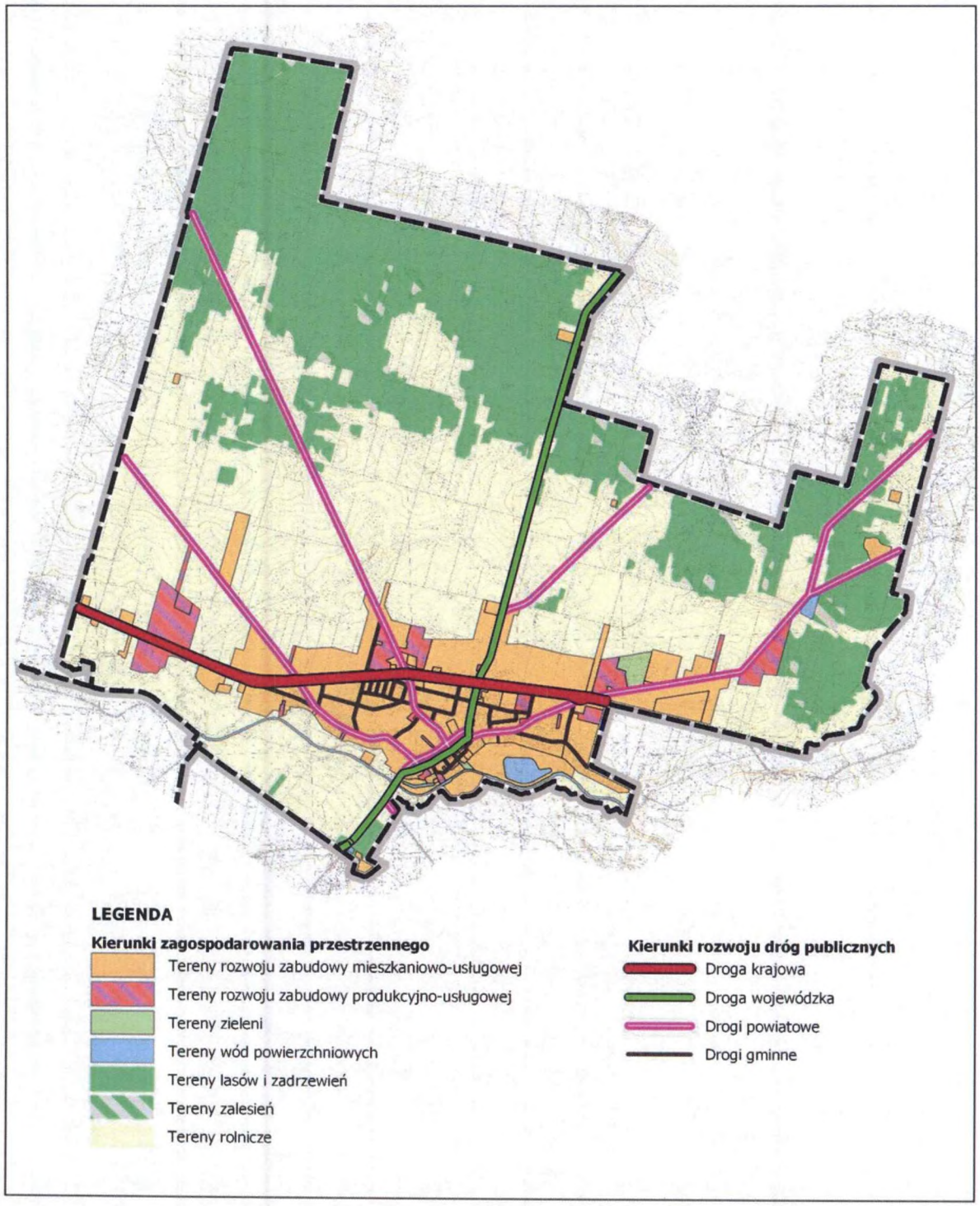
TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ – IT

1) **Główny kierunek rozwoju** – obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej związane z telekomunikacją, elektroenergetyką, gazownictwem, systemem wodociągowym i kanalizacyjnym (w tym ujęcia wód), stacje uzdatniania wody oraz oczyszczalnie ścieków;
2) **Uzupełniające kierunki rozwoju:**
   a) obiekty administracyjne związane z przeznaczeniem podstawowym,
   b) zieleń naturalna i urządzona,
   c) drogi, ciągi pieszo-jezdne;
3) **Zasady i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu:**
   a) maksymalna powierzchnia zabudowy – 70% działki budowlanej,
   b) minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 5% działki budowlanej,
   c) układ i kąt nachylenia połaci dachowych – do ustalenia na etapie sporządzenia planu miejscowego,
   d) utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy i przebudowy.

Dla wszystkich wskazanych wyżej terenów należy uwzględnić ograniczenia w lokalizowaniu zabudowy, które wynikają z możliwości lokalizowania sieci infrastruktury technicznej, z przepisów odrębnych oraz w celu utrzymania ładu przestrzennego, dotyczy to m.in.:

1) odległości lokalizowania zabudowy od dróg publicznych,
2) pasów technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych,
3) ograniczeń związanych z przebiegiem linii radiowej wraz ze strefą ochronną,
4) stref związanych z ograniczeniami w lokalizowaniu zabudowy w odległości 50 m i 150 m od cmentarzy,
5) odległości lokalizowania zabudowy od brzegów rzek i innych zbiorników wodnych.

Rysunek 1. Kierunki kształtowania struktury przestrzennej – synteza ustaleń.

Źródło: opracowanie własne.

4.1. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Wskazuje się następujące tereny, które powinny zostać wykluczone z zabudowy:

1) tereny lasów – oznaczone symbolem ZL (za wyjątkiem budynków i obiektów służących gospodarce leśnej),
2) tereny wód powierzchniowych – oznaczone symbolem WS,
3) tereny zieleni urządzonej – oznaczone symbolem ZP.

Ponadto wykluczone z zabudowy powinny pozostać tereny położone w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią.

Zakaz zabudowy na wymienionych terenach dotyczy przede wszystkim zabudowy kubaturowej (realizacji budynków). Tym samym zakaz nie przesądza o wykluczeniu obiektów takich jak drogi, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, budowle hydrotechniczne lub budowle służące ochronie środowiska.

Poza terenami wyłączonymi spod zabudowy, ograniczeniom w lokalizowaniu zabudowy podlegają ponadto wszystkie tereny w zakresie, w jakim ograniczenia te mogą wynikać z ustanowienia na podstawie przepisów odrębnych stref ograniczonego użytkowania wzdłuż ciągów komunikacyjnych, pasów technologicznych wokół linii elektroenergetycznych, stref kontrolowanych od gazociągów wysokiego ciśnienia czy stref ochrony sanitarnej wokół cmentarzy.

5. KIERUNKI OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

5.1. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Podstawą do określenia skutecznych i racjonalnych działań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu jest m.in. szczegółowe rozpoznanie uwarunkowań ekofizjograficznych terenu, a także ocena wzajemnych powiązań ekologicznych, społecznych, kulturowych i gospodarczych. W myśl ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przeznaczenie terenów na określone cele oraz ustalanie zasad ich zagospodarowania i zabudowy powinno odbywać się z uwzględnieniem ładu przestrzennego, a także zrównoważonego rozwoju, który zakłada odpowiednie i świadome kształtowanie relacji pomiędzy wzrostem gospodarczym, dbałością o środowisko oraz jakością życia ludzi.

Ład przestrzenny w kontekście ochrony ekosystemów przyrodniczo-krajobrazowych winien opierać się na naturalnych, ukształtowanych przez prawa i siły przyrody relacjach funkcjonalno-przestrzennych pomiędzy litosferą, pedosferą, hydrosferą, atmosferą i biosferą. Osiągnięcie akceptowalnego kompromisu pomiędzy presją urbanistyczną a ochroną najcenniejszych elementów przyrody oraz krajobrazu wymaga wprowadzania zasad kształtowania i ochrony środowiska w skali gminy czy miasta.

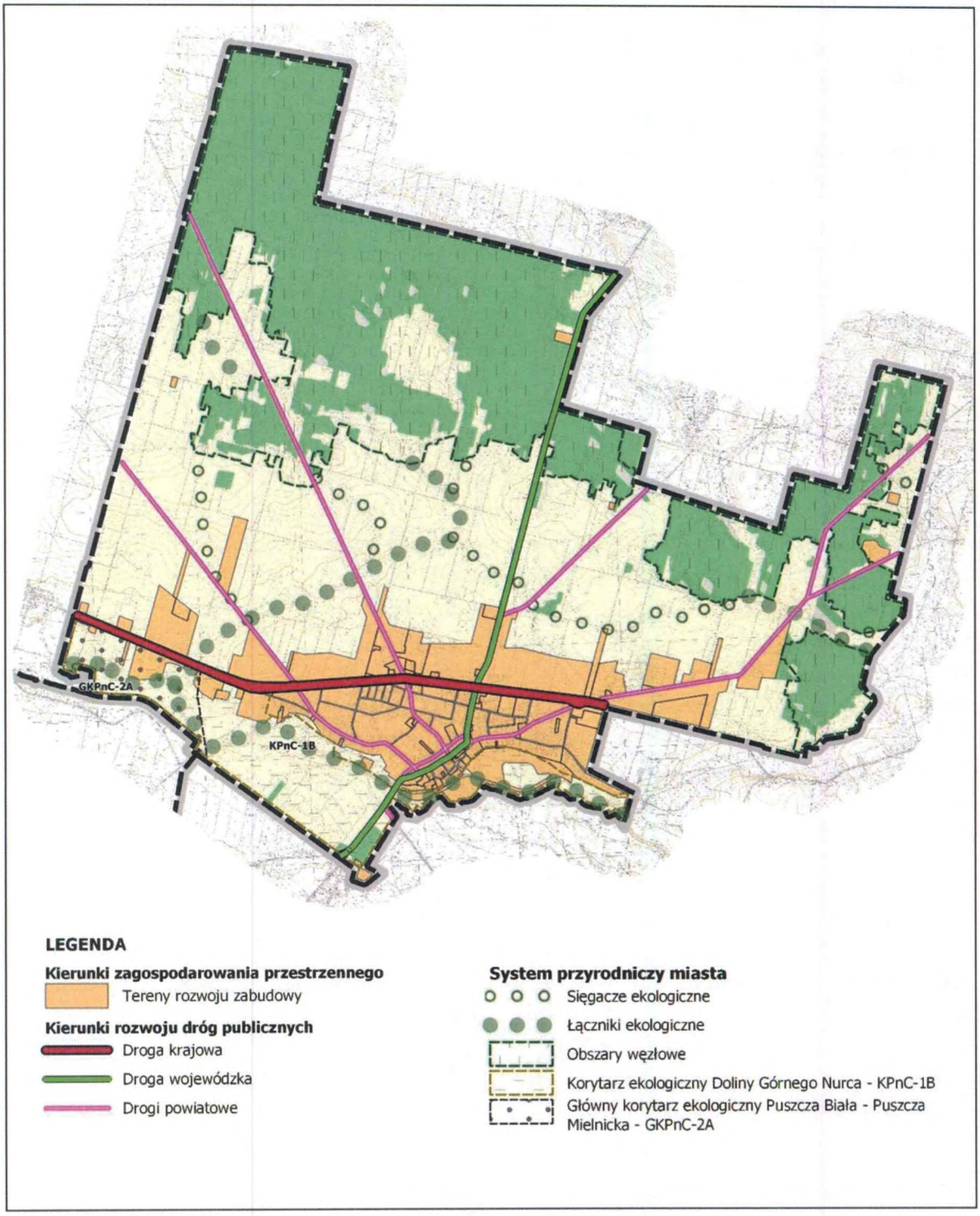
W ramach Studium wyznaczono strefę przyrodniczą. W jej zasięgu znajdują się następujące jednostki przyrodniczo-krajobrazowe:

- zwarte kompleksy leśne pokrywające północno-zachodnią, północno-wschodnią oraz wschodnią część miasta;
- strefy ekotonowe obszarów leśnych;
- doliny rzeczne Nurca, Dopływu spod Kol. Patoki, Bronki;
- pasma zagajników, łąk, zarośli, niewielkich terenów zalesionych, zadrzewień, rowy melioracyjne.

Dotychczasowe użytkowanie przestrzeni przyrodniczej oraz naturalne uwarunkowania spowodowały, że w niektórych terenach obserwuje się wyraźne zgrupowania walorów, podczas gdy znaczne połacie gminy są ich pozbawione. Północna, północno-wschodnia, północno-zachodnia, wschodnia oraz południowa część miasta należą do pierwszej z wymienionych grup i są reprezentowane głównie przez rozległe kompleksy leśne oraz dolinę rzeki Nurzec. Tereny o niższej wartości przyrodniczej kształtują się w centrum miasta (położonego w południowej części obszaru opracowania, na północ od doliny Nurca), wokół którego kształtuje się zwarta zabudowa mieszkaniowa, usługowa oraz produkcyjna. Środkowe pasmo gminy zajmują użytki rolne, przecinane mniejszymi ciekami wodnymi, zagajnikami i zadrzewieniami śródpolnymi. Grunty te są intensywnie wykorzystywane rolniczo z uwagi na wysoką jakość gleb (zaliczanych do grupy gleb chronionych). Powyższe czynniki stanowią podstawową przesłankę do utworzenia w ramach wymienionej wcześniej strefy przyrodniczej – Przyrodniczego Systemu Miasta (zwanego dalej PSM), który na skalę lokalną będzie obejmował wszystkie obszary decydujące o jakości środowiska i wyróżniające się pod względem bogactwa przyrodniczego. Podstawowe elementy PSM to obszary węzłowe, do których należą kompleksy leśne w północno-wschodniej, północno-zachodniej oraz wschodniej części gminy, a także doliny rzeczne m.in. Nurca, stanowiące łączniki pomiędzy obszarami węzłowymi. Ponadto system przyrodniczy miasta wspierany jest poprzez drobnoprzestrzenne ekosystemy leśne, zagajniki i zakrzewienia śródpolne; mniejsze cieki wodne; tereny rolnicze, łąki i pastwiska – które stanowią sięgacze ekologiczne (krótkie odcinki łącznikowe pomiędzy poszczególnymi elementami systemu).

Największą barierą dla zwierząt jest sieć drogowa, w szczególności droga krajowa nr 66 łącząca Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także droga wojewódzka nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec, w mniejszym stopniu drogi powiatowe i gminne. Największym zagrożeniem są drogi przecinające kompleksy leśne i doliny rzeczne. Mniejsze zagrożenie stanowi zwarta zabudowa miasta. Aby zapobiec dalszej fragmentaryzacji ekosystemów potrzebne są szersze działania ochronne. W tym celu wyznacza się System Przyrodniczy System Miasta (PSM), obejmujący najcenniejsze struktury przyrodnicze, których zachowanie warunkuje prawidłowe funkcjonowanie świata fauny i flory oraz sprzyja utrzymaniu dobrej jakości środowiska (wód, gleb, powietrza, krajobrazu, zdrowia i życia ludzi).

Rysunek 2. Przyrodniczy System Miasta.

Źródło: opracowanie własne.

Głównym założeniem wyznaczenia PSM jest zachowanie ciągłości przyrodniczej pomiędzy najcenniejszymi terenami, poprzez zapewnienie drożności lokalnych i ponadlokalnych korytarzy

migracyjnych dla zwierząt i roślin, ochronę ich siedlisk oraz elementów objętych ochroną prawną. Ważne jest również zachowanie stref ekotonowych pomiędzy lasem a rolą czy łąkami.

Kształtowanie przestrzeni na obszarach systemu powinno uwzględniać:

- ochronę przed uszczuplaniem powierzchni obszarów węzłowych oraz korytarzy ekologicznych,
- ochronę przed zmianą przeznaczenia w obrębie obszarów węzłowych i łącznikowych na użytkowanie zagrażające ich prawidłowemu funkcjonowaniu,
- działania prowadzące do ochrony rzadkich gatunków roślin i zwierząt, a także wzbogacania składu gatunkowego flory i fauny.

Na terenach o znaczących walorach środowiskowych należy ograniczyć wszelkie zagrożenia oraz zapewnić ochronę wszystkich cennych obiektów i struktur pełniących funkcje ekologiczne. W tym celu przyjmuje się główne kierunki ochrony środowiska przyrodniczego:

- ograniczenie nowej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w rejonie obszarów węzłowych i łącznikowych,
- harmonizowanie istniejących struktur osadniczych i infrastruktury technicznej z siecią ekologiczną,
- zakaz użytkowania terenu w sposób zagrażający funkcjom ekologicznym,
- ochrona siedlisk torfowiskowych i bagiennych przed osuszeniem, zanieczyszczeniem i degradacją,
- zachowanie drożności powiązań ekologicznych:
  - racjonalna lokalizacja zabudowy – zalecane działania zmierzające do koncentracji zabudowy przy jednoczesnym zachowaniu luk między budynkami – szkodliwe jest tworzenie długich pasów zabudowy wzdłuż dróg,
  - kształtowanie i ochrona mozaiki siedliskowej, sprzyjającej ochronie różnorodności biologicznej,
  - zakaz tworzenia nasypów i grodzenia poprzecznego do osi dolin rzecznych,
- ustalenie wysokiej powierzchni biologicznie czynnej dla terenów o najcenniejszych walorach przyrodniczych,
- prowadzenie polityki zalesień najsłabszych gruntów zwłaszcza w strefach przyleśnych,
- kształtowanie granicy lasów (stref ekotonowych), mające na celu wyrównanie na styku las-pole, zaś na styku las-łąka kształtowanie enklaw niezalesionych i polan,
- objęcie ochroną:
  - drzew przydrożnych oraz zadrzewień śródpolnych i zlokalizowanych w dolinach rzecznych,
  - lasów przed zmianą sposobu ich użytkowania, zwłaszcza w rejonie zwartych kompleksów,
  - użytków zielonych i zalesień przed przekształceniem w pola uprawne,
- dla terenów leśnych zaleca się dążenie do poprawy struktury przyrodniczej lasów poprzez:
  - dostosowywanie gatunkowego składu drzewostanów do zajmowanych siedlisk,
  - w rejonach występowania siedlisk wilgotnych i bagiennych podjęcie działań w kierunku przywrócenia zakłóconych stosunków wodnych,
  - zagospodarowanie lasów zgodnie z pełnionymi funkcjami ochronnymi,

- kształtowanie i ochrona stref ekotonowych.

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania PSM należy zapewnić drożność korytarzy ekologicznych i objąć ochroną obszary węzłowe poprzez zastosowanie następujących zasad:

dla obszarów łącznikowych (korytarzy ekologicznych):

- ograniczenie do niezbędnego minimum nowych melioracji w obrębie dolin rzecznych,
- tworzenie warunków do unaturalniania stosunków wodnych,
- oczyszczanie koryt rzecznych,
- ograniczenie dopływu substancji biogennych do obszarów podmokłych,
- ograniczenie nowej zabudowy w obrębie korytarzy,
- eliminacja istniejących barier ekologicznych (obszarów konfliktowych z punktu widzenia funkcjonowania środowiska) ograniczających swobodną migrację zwierząt np. poprzez budowę odpowiedniej szerokości przepustów na ciekach (mostki), drogach,
- w miarę możliwości ograniczenie tworzenia nowych barier ekologicznych w formie nasypów drogowych itp., w przypadku lokalizacji większych obiektów kubaturowych sytuowanie ich wzdłuż osi korytarzy i ciągów ekologicznych;

dla obszarów węzłowych (leśnych):

- ograniczenie do niezbędnego minimum nowych melioracji,
- ochrona przed zrębami zupełnymi,
- ochrona starodrzewia,
- dążenie do przekształcenia struktury drzewostanu zgodnie z zajmowanym siedliskiem,
- tworzenie lasów wielowiekowych, wielopiętrowych i różnokierunkowych,
- ochrona przed zmianą dotychczasowego przeznaczenia,
- zachowanie siedlisk zwierząt;

dla sięgaczy ekologicznych:

- ochrona przed zmianą dotychczasowego przeznaczenia,
- wzbogacanie o nowe zadrzewienia,
- ochrona przed eutrofizacją obszarów bagiennych i oczek wodnych.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić zasady zagospodarowania oraz zakazy i ograniczenia wynikające z aktów stanowiących podstawę prawną dla obiektów i terenów objętych formami ochrony przyrody.

Aktualnie na terenie miasta nie są zlokalizowane żadne formy ochrony przyrody, jednak w jego granicach wyznaczony został Projektowany Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurzec. Stanowi on wielkoprzestrzenny element o wysokich walorach przyrodniczych w skali regionu wschodniej Polski. Tworzy ciąg powiązań przyrodniczych o znaczeniu lokalnym i regionalnym, a także pełni funkcje: ekologiczną, krajobrazową, bioklimatyczną oraz rekreacyjną. Objęta ochroną ma zostać

cała dolina rzeczna – dno, terasy i zbocza, a także występujące w jej bezpośrednim sąsiedztwie lasy i łąki. Nie wyklucza się również, że w przyszłości na terenie miasta ochroną prawną zostaną objęte inne obiekty punktowe oraz powierzchniowe.

W zakresie ochrony walorów krajobrazowych ustala się następujące kierunki:

- ze względu na dominację rolniczo-przyrodniczego krajobrazu miasta objęcie ochroną obszaru przed rozpraszaniem zabudowy, lokalizacją obiektów nieharmonijnych z krajobrazem, dużych obiektów przemysłowych i handlowych;
- ochrona zabytków, w tym obiektów wpisanych do rejestru zabytków:
  - utrzymanie historycznego układu przestrzennego poprzez m.in. zachowanie istniejących ciągów ulicznych i placów; utrzymanie obecnego układu cmentarzy, trwałe zachowanie historycznej formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków;
  - zakaz prowadzenia wszelkich inwestycji na obszarach zabytków archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków;
- ochrona krajobrazu kulturowo-przyrodniczego: kształtowanie terenu, zieleni (w szczególności starodrzewia), wprowadzenie nowych elementów krajobrazowych, podnoszących wartość estetyczną terenu i podkreślających związek przestrzenny z założeniami urbanistycznymi, podporządkowanie się historycznym układom przestrzennym, tworzącym otwarcia czy też zamknięcia urbanistyczne.

5.2. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD EKSPLOATACJI SUROWCÓW I REKULTYWACJI

Na obszarze miasta Brańsk nie występują udokumentowane złoża surowców. Ponadto w obszarze administracyjnym miasta nie wyznaczono perspektywicznych ani prognostycznych występowania kopalin naturalnych.

5.3. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY GLEB

Ochrona gleb polega przede wszystkim na prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, zachowaniu gruntów leśnych i oczek wodnych, a także gleb okresowo podmokłych, zabagnionych i torfowisk. Szczególnej ochronie przed zmianą przeznaczenia podlegają gleby klasy bonitacyjnej III.

Z uwagi na rolniczy charakter miasta oraz dobre uwarunkowania glebowe, a także wysoki wskaźnik lesistości, należy dążyć do zapewnienia ochrony gleb w obszarach, które cechują się wysokimi walorami do prowadzenia produkcji rolniczej. Zaliczono do nich rozległe grunty orne, łąki, pastwiska oraz sady wraz z obiektami przyrodniczymi typu oczka śródpolne, zadrzewienia i zakrzewienia. Pod uprawy wskazywane są przede wszystkim niezalesione grunty III klasy bonitacyjnej, zlokalizowane poza mokradłami i torfowiskami.

W celu ochrony gleb oraz dbałości o zachowanie walorów strefy produkcji rolniczej przyjmuje się następujące zasady kształtowania ochrony środowiska:

- ograniczanie przeznaczenia gruntów klasy III na cele nierolnicze,
- ochrona gruntów organicznych występujących w bezpośrednim sąsiedztwie cieków, na których wykształciły się zbiorowiska łąkowe i torfowiska niezależnie od klasy,
- przeznaczanie gruntów najsłabszych klas pod zalesienia, ewentualnie zabudowę,
- racjonalne stosowanie wapna, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin na terenach rolnych, zakaz składowania bezpośrednio na ziemi nawozów, pasz, obornika i innych substancji wykorzystywanych w rolnictwie,
- ochrona istniejących zadrzewień, zakrzewień i oczek śródpolnych,
- stosowanie w krajobrazie rolniczym w zadrzewieniach rodzimych gatunków drzew i krzewów, zgodnie z siedliskiem,
- prowadzenie zabiegów przeciwerozyjnych na gruntach ornych (zapobieganie przed erozją wodną i wietrzną),
- promowanie rolnictwa ekologicznego,
- ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania terenu.

5.4. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH

W celu ograniczenia zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej:

- zapewnienie warunków do realizacji celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych, zawartych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, Prawie Wodnym oraz Planie Gospodarowania Wodami Dorzecza Wisły poprzez:
  - zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania zanieczyszczeń do gleby i wód,
  - zapobieganie pogarszaniu stanu wód,
  - ochronę i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi między poborem a zasileniem wód, tak by osiągnąć cel dobrego stanu chemicznego i ilościowego wód podziemnych,
- zakaz rolniczego wykorzystywania ścieków, zakopywania przeterminowanych środków ochrony roślin, odwadniania użytków zielonych oraz budowy i rozbudowy obiektów, które pogorszyłyby stan sanitarny wód,
- ograniczenie stosowania chemicznych środków nawożenia i ochrony roślin,
- odpowiednie uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez:
  - bieżącą konserwację, modernizację oraz w miarę potrzeb rozbudowę systemów kanalizacji sanitarnej,

- bieżącą konserwację, modernizację oraz w miarę potrzeb rozbudowę sieci wodociągowej,
- stosowanie odpowiednich indywidualnych rozwiązań magazynowania ścieków np. szczelnych zbiorników (szamb) lub indywidualnych oczyszczalni w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci kanalizacyjnej,
- utrzymanie w należytym stanie technicznym ujęć wody,
- eliminację zrzutów nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu,
- sukcesywne likwidowanie źródeł zagrożeń zanieczyszczenia ścieków komunalnych z układu osadniczego i z gospodarstw rolnych,
- modernizację systemu wodociągowego w celu likwidacji strat wody,
- racjonalizację zużycia wody, zmniejszenie wodochłonności sektora komunalnego,

- zakaz składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych,
- niezabudowywanie dolin, zwłaszcza w sąsiedztwie koryt i unikanie regulacji rzek,
- zachowanie oczek wodnych,
- dalsza rekultywacja składowiska odpadów,
- ze względu na deficyty wód podziemnych przeznaczenie na cele nierolnicze wymaga zaniechania w zakresie terenów wodochłonnej zabudowy przemysłowej o dużym zasięgu odwadniania obszarów sąsiadujących.

5.5. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ZASAD OCHRONY POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO I OCHRONY PRZED HAŁASEM

W celu ograniczenia emisji szkodliwych substancji do powietrza atmosferycznego oraz poprawy i utrzymania dobrego stanu powietrza ustala się:

- ograniczenie emisji ze spalania węgla w piecach domowych poprzez zmianę sytemu ogrzewania z paliw tradycyjnych na paliwa ekologiczne,
- wycofanie z użytkowania kotłów i pieców węglowych o złym stanie technicznym i niskiej sprawności cieplnej,
- modernizację systemów grzewczych i docieplenie budynków, w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię cieplną,
- popularyzację energii ze źródeł odnawialnych, przede wszystkim przy wykorzystaniu instalacji kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych,
- utrzymanie istniejących i tworzenie nowych pasów zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych,
- ograniczenie energochłonności sektora komunalnego, rolniczego i przemysłowo-usługowego,
- stosowanie technik i technologii zapobiegających oraz ograniczających emisję pyłów,
- kształtowanie luk w zabudowie umożliwiających ruchy mas powietrza.

Ochrona przed hałasem polega na zachowaniu dopuszczalnych poziomów natężenia dźwięku w rejonach stałego lub tymczasowego przebywania ludzi (na terenach chronionych akustycznie). Odpowiednia wartość poziomu hałasu jest gwarantem właściwego funkcjonowania człowieka i otaczającego go środowiska. Źródła hałasu powinny być lokalizowane poza terenami związanymi z zamieszkaniem lub wypoczynkiem ludzi, a w przypadku braku innych rozwiązań należy stosować zabezpieczenia akustyczne (np. ekrany dźwiękochłonne wzdłuż dróg). Nieuniknione jest generowanie hałasu w pobliżu zakładów przemysłowych czy w okolicach dróg tranzytowych, jednakże istotną zasadą ochrony przed hałasem jest ustalenie w pobliżu źródeł dźwięku kierunków rozwoju nieobejmujących terenów chronionych akustycznie (obszary zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej, zagrodowej, domy opieki społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe). Zakres oddziaływania akustycznego na poszczególne tereny uwzględnia się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Aktualnie na terenie miasta największą uciążliwością charakteryzuje się droga krajowa nr 66 łącząca Zambrów z przejściem granicznym na Białoruś w Połowcach, a także droga wojewódzka nr 681 o przebiegu Roszki Wodźki – Łapy – Poświętne – Brańsk – Ciechanowiec.

W celu ograniczania możliwości oddziaływania ponadnormatywnych poziomów hałasu na tereny podlegające ochronie akustycznej wprowadza się poniższe ustalenia:

- modernizacja dróg publicznych, poprawa stanu nawierzchni,
- utrzymanie istniejących i tworzenie nowych pasów zieleni izolacyjnej w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych oraz przy terenach zabudowy produkcyjnej, składowej i magazynowej sąsiadujących z terenami chronionymi akustycznie,
- lokalizacja obiektów produkcyjnych mogących powodować uciążliwość w odpowiedniej odległości od zabudowy mieszkaniowej.

5.6. WYTYCZNE DOTYCZĄCE ADAPTACJI DO ZMIAN KLIMATYCZNYCH

Uwzględnienie gwałtownych zjawisk pogodowych oraz postępujących zmian klimatycznych w gospodarowaniu przestrzennym na szczeblu lokalnym stanowi jedno ze skuteczniejszych narzędzi ochrony przed skutkami ekstremalnych zdarzeń meteorologicznych. Do tego typu zjawisk zalicza się coraz częściej występujące huragany, w tym tzw. trąby powietrzne; gwałtowne ulewy a w konsekwencji powodzie, podtopienia i osuwanie się mas ziemnych; susze meteorologiczne i hydrograficzne, dotkliwe dla rolnictwa i gospodarki wodnej; śnieżyce, gołoledź, mgły utrudniające transport drogowy; upały zagrażające życiu ludzi i zwierząt oraz mogące być przyczyną pożarów. Polityka adaptacyjna do zmian klimatu w gospodarowaniu przestrzennym na terenie miasta Brańsk została uwzględniona w następujących działaniach:

- kształtowanie odpowiedniego mikroklimatu w rejonach silniej zagospodarowanych poprzez wprowadzanie i utrzymanie terenów zieleni, zachowanie istniejących zadrzewień, ochronę zbiorników wodnych,

- stosowanie najnowszych technologii w budownictwie lądowym, uwzględniających możliwość wystąpienia ekstremalnych zjawisk pogodowych,
- podejmowanie działań zmierzających do retencji wodnej na obszarach narażonych na straty materialne podczas suszy (budowa zbiornika retencyjnego, zachowanie oczek wodnych, zadrzewień śródpolnych, użytków zielonych, mokradeł),
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez m.in. stosowanie wysokosprawnych źródeł ciepła w kotłowniach indywidualnych oraz wykorzystywanie nowoczesnych technologii w hodowli zwierząt,
- ograniczenie lokalizacji zabudowy w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią Q=1%, z wyjątkiem terenów budowlanych wynikających z planów miejscowych uchwalonych przed wyznaczeniem ww. obszarów zalewowych; w celu minimalizacji ryzyka zaleca się, aby na terenach budowlanych, które pokrywają się z obszarami zalewu o przepływach prawdopodobnych Q=1%, na etapie planu miejscowego ograniczyć możliwość lokalizacji budynków poprzez nieprzekraczalną linię zabudowy, a powierzchnie te wykorzystać w ramach wskaźników zagospodarowania przestrzennego dla działki budowlanej; w przypadku konieczności lokalizacji budynków w obszarze Q=1% nakazuje się podłączenie budynków przeznaczonych na pobyt ludzi do kanalizacji sanitarnej.

Podsumowanie

W mieście Brańsk obszary najcenniejsze przyrodniczo związane są przede wszystkim z doliną Nurca i jego dopływami, a także z kompleksami leśnymi na północy opracowania. W celu zachowania funkcji ekologicznych tych obszarów, zaleca się przede wszystkim ograniczanie do niezbędnego minimum lokalizacji nowych obiektów kubaturowych oraz prowadzenie gospodarki rolnej w sposób uwzględniający konieczność ochrony ekosystemów leśnych, wodnych oraz mokradeł. Uzupełnieniem wyznaczonego w ramach Studium Przyrodniczego Systemu Miasta są tereny łąkowe i rolnicze. Szczególnej ochronie przed przeznaczeniem na cele nierolnicze obejmuje się gleby III klasy bonitacyjnej. Mozaikowy krajobraz pól, łąk i pastwisk zachowuje się poprzez wyznaczenie terenów zwartej zabudowy w obrębie lub sąsiedztwie wykształconych struktur osadniczych w południowej części miasta. Przyjęte w kierunkach Studium rozwiązania uwzględniają zasadę zrównoważonego rozwoju, zachowując tereny najcenniejsze przyrodniczo i intensyfikując rozwój na obszarach zagospodarowanych.

6. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. w artykułach 5 i 6 informuje, że Rzeczpospolita Polska umożliwia równy dostęp do dóbr kultury, będących źródłem tożsamości polskiego narodu oraz strzeże dziedzictwa kulturowego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk w zakresie ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego zostały oparte o założenia rozwojowe

określone we właściwych aktach prawnych i opracowaniach tematycznych na różnych szczeblach (gminnym, powiatowym, wojewódzkim, krajowym).

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wszelkie prowadzone działania dotyczące obiektów zabytkowych powinny być ukierunkowane na:

1) zachowanie wartości zabytkowej zabudowy i jej kompozycji,
2) porządkowanie, rewaloryzację oraz konserwację zabytkowych parków i cmentarzy oraz innych zabytkowych terenów publicznych,
3) zachowanie i konserwację historycznych układów przestrzennych oraz dążenie do eliminacji elementów uznanych za zniekształcające historyczne założenia i rekonstrukcji zniszczonych obiektów,
4) zachowanie i ochronę stanowisk archeologicznych,
5) dostosowanie nowych obiektów budowlanych do historycznej kompozycji przestrzennej,
6) dostosowanie współczesnej funkcji budynków do wartości obiektów zabytkowych,
7) przebudowę lub usunięcie obiektów dysharmonijnych.

Dziedzictwo kulturowe jest wartością, która wymaga bezwzględnej ochrony i zachowania, zarówno w formie obiektów zabytkowych, dóbr materialnych, stanowisk archeologicznych, ale również tradycji ludowych. Potrzeba ochrony dziedzictwa kulturowego wpływa nie tylko na zachowanie struktury i utrzymanie harmonii wizualnej czy funkcjonalne, ale ma też charakter edukacyjny, wzbudza poczucie tożsamości społeczności lokalnej z ich miejscem zamieszkania.

6.1. OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

Obiekty, obszary oraz stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków znajdują się pod szczególną ochroną prawną i wszelkie działania związane z nimi muszą być uzgadniane z Podlaskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Białymstoku.

Przedmiotem ochrony potencjału dziedzictwa kulturowego w mieście Brańsk są przede wszystkim obiekty objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków. Do najcenniejszych obiektów dziedzictwa kulturowego znajdujących się pod ochroną prawną należą:

1) Zabytkowy układ przestrzenny miasta Brańsk – decyzja z dnia 17.12.1979 r. nr A-417,
2) Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP wraz z dzwonnicą – decyzja z dnia 9.12.1987 r. nr A-403,
3) Cerkiew prawosławna filialna p.w. Szymona Słupnika – decyzja z dnia 30.12.1987 r. nr 673,
4) Kapliczka przydrożna z figurą św. Piotra – decyzja z dnia 29.12.1983 r. nr 535,
5) Cmentarz ekumeniczny prawosławny parafii prawosławnej w Maleszach – decyzja z dnia 12.10.1993 r. nr A-79,
6) Cmentarz rzymskokatolicki – decyzja z dnia 27.10.1993 r. nr A-75,
7) Cmentarz żydowski – decyzja z dnia 20.10.1993 r. nr A-76,
8) Dom drewniany ul. Piłsudskiego 3 – decyzja z dnia 22.12.1987 r. nr A-404,

9) Zespół budownictwa tradycyjnego ul. Piłsudskiego 15 – decyzja z dnia 14.02.1977 r. nr A-405,
10) Stanowisko archeologiczne nr AZP 45-83/1 – decyzja z dnia 30.03.1967 r. nr C-8.

Wymienione powyżej obiekty objęte są ochroną konserwatorską. Zatem sposób korzystania z zabytków oraz zasady zagospodarowania i jego otoczenia, regulują przepisy odrębne. Wszelkie działania inwestycyjne muszą zostać uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Białymstoku, w tym prowadzenie prac konserwatorskich lub robót budowalnych wymaga pozwolenia tego organu. Dotyczy to wszelkich działań mogących przyczynić się do zmiany wyglądu obiektu, szczególnie podczas prowadzenia prac remontowych, robót budowlanych na terenie zabytku lub w jego otoczeniu, a także umieszczania na nim lub jego terenie urządzeń technicznych, reklam czy nośników informacji wizualnej.

Szeroko pojęta rewaloryzacja obiektów czy działanie w celu zahamowania procesu degradacji zabytków, poprawy stanu zachowania i zwiększenia ich atrakcyjności powinny być przeprowadzane z założeniem zachowania ich historycznej formy zagospodarowania. W przypadku wykonywania prac budowalnych na obiektach zabytkowych należy zachować ich zabytkowy wystrój elewacji, wyposażenia wnętrz, gabarytów i historycznego rozplanowania wnętrz oraz stosować wysokiej, jakości tradycyjne materiały budowlane.

6.2. OBIEKTY UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

Poza rejestrem zabytków, w mieście Brańsk znajduje się 18 obiektów wpisanych do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków. Do ogólnych zasad ochrony należy przede wszystkim ich zachowanie, z możliwością zmiany sposobu użytkowania i rozbudowy na podstawie zapisów planu miejscowego, zahamowanie degradacji obiektów oraz usunięcie w miarę możliwości elementów dysharmonijnych.

Proponuje się wprowadzenie tablic informacyjnych w obrębie obiektów zabytkowych, w celu zachowania pamięci o istniejących zabytkach. Ważna jest również edukacja mieszkańców o historii miasta poprzez działalność wystawienniczą powiązaną z zabytkami oraz wprowadzenie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do systemu edukacji szkolnej i przedszkolnej. Działania takie odbywać się mogą poprzez organizowanie wycieczek tematycznych na terenie miasta i zajęć na temat zabytków i ich wartości w celu kształtowania regionalnej tożsamości.

Obiekty ujęte wojewódzką ewidencją zabytków należy objąć ochroną konserwatorską poprzez:

a) uwzględnienie historycznej kompozycji miejsca, w tym w zakresie skali i bryły oraz w miarę możliwości detalu architektonicznego,
b) utrzymanie istniejących gabarytów i podziałów parcelacyjnych oraz charakteru zabudowy, szczególnie przy projektowaniu i realizacji zabudowy uzupełniającej,
c) zaopiniowanie wszelkich prac budowlanych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Białymstoku.

6.3. ZASADY OCHRONY ZASOBÓW ARCHEOLOGICZNYCH

Na terenie miasta Brańsk zewidencjonowano 33 stanowiska archeologiczne, w tym jedno stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków: stanowisko nr 1, grodzisko wczesnośredniowieczne, nr rej. C-8, decyzja z dnia 30.03.1967 r. Obszar ww. stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków należy wyłączyć z wszelkiej działalności inwestycyjnej.

Na obszarach występowania zabytków archeologicznych nie wpisanych do rejestru zabytków, ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków, należy ustalić obowiązek ochrony tej kategorii zabytków w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Na obszarach tych możliwa jest realizacja inwestycji, po uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Ponadto ważne jest zwiększenie świadomości mieszkańców miasta o znajdujących się w obszarze miasta wartościach archeologicznych.

7. KIERUNKI ROZWOJU I OCHRONY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Miasto Brańsk w 63% pokrywają grunty rolne, co bezpośrednio wskazuje na jego rolniczy charakter i jednocześnie determinuje jeden z głównych kierunków rozwoju jakim jest rozwój rolnictwa, a szczególnie rolnictwa wyspecjalizowanego. Grunty rolne w większości koncentrują się w środkowej części obszaru miasta, od północy otoczone są lasami natomiast od południa sąsiadują ze zwartą zabudową miasta, w której nie mniej jednak występuje też zabudowa zagrodowa.

Zgodnie z rozdziałem 4 niniejszego Studium określono podstawowe zasady zagospodarowania oraz użytkowania terenów rolniczych jako głównego kierunku rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W ramach terenów rolniczych uzupełniająco występują również tereny zieleni naturalnej, które obejmują w głównej mierze istniejące łąki i pastwiska, zadrzewienia, zakrzewienia i niewielkie użytki leśne, pełniące rolę korytarzy ekologicznych.

W mieście Brańsk nie występują użytki rolne najlepszych klas bonitacyjnych tj. klasy I i II. Natomiast bardzo duży odsetek gruntów rolnych stanowią grunty klasy III. Powierzchnia tych gruntów wynosi ponad 716,28 ha, co stanowi około 34% powierzchni użytków rolnych w mieście Brańsk. Należy zatem dążyć do racjonalnego wykorzystywania gleb klasy III. Zaleca się, aby ich zagospodarowanie na cele nierolnicze było realizowane w obszarach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz w uzasadnionych indywidualnych przypadkach uwzględniających uwarunkowania komunikacyjne, obecny stan zagospodarowania oraz uzbrojenie danego terenu.

Uwzględniając potrzebę właściwego rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Studium wyznaczono typy obszarów cechujące strukturę przestrzenną miasta Brańsk, które wzajemnie się uzupełniają i zapewniają właściwe kształtowanie rolnictwa i leśnictwa. Są to:

- ***Obszary rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej**, które obejmują tereny: rolne (R), leśne (ZL), do zalesień (ZLZ),*
- ***Obszary turystyczno-rekreacyjne wraz z doliną rzeki Nurzec**, które obejmują tereny: rolne (R), wód powierzchniowych (WS).*

Oba wyżej wymienione typy obszarów mają na celu utrzymanie pozytywnych warunków środowiskowych i przestrzennych do dalszego rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Jednym z najważniejszych kierunków rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest poprawa efektywności rolnictwa poprzez unowocześnianie i modernizację gospodarstw rolnych. Wiąże się to z podnoszeniem kwalifikacji i wiedzy rolników w zakresie prowadzenia gospodarstw rolnych i ich modernizacji. Efektywne i nowoczesne rolnictwo powinno być jedną z mocniejszych stron miasta. Jednocześnie powinno uwzględniać racjonalne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Powyższe założenia wiążą się ze wspieraniem scaleń i wymiany gruntów w celu zwiększenia powierzchni gospodarstw oraz tworzeniem konkurencyjnych grup producenckich, które zapewnią nowe miejsca pracy, większą i lepszą ofertę produktów rolnych, możliwość negocjacji korzystniejszych cen za produkty spożywcze, a także przyczynią się do zwiększenia dochodów gminy.

Rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej powinien być oparty o istniejące uwarunkowania przyrodnicze gminy. Oprócz standardowej produkcji rolniczej powinno być rozwijane rolnictwo

specjalistyczne w oparciu o gospodarstwa ukierunkowane na dany typ produkcji. Ważny jest także rozwój rolnictwa ekologicznego uwzględniającego m.in. potencjalne ograniczenia wynikające z ochrony projektowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurzec. Biorąc pod uwagę walory przyrodnicze obszaru miasta oraz występujące tu licznie zabytki architektury zaleca się wyznaczenie na terenach rolniczych szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych i konnych) oraz rozwijanie w gospodarstwach rolnych różnych form agroturystyki.

W celu zapobiegania erozji gleb oraz wzmocnienia przyrodniczej struktury miasta część terenów najniższych klas bonitacyjnych, gleb zdegradowanych i nieużytków przeznacza się pod zalesienia. Należy dążyć także do utrzymania i zachowania istniejących zadrzewień śródpolnych i przydrożnych, o wysokich walorach ekologicznych i krajobrazowych. Zaleca się również wprowadzenie pomiędzy terenami rolniczymi zakrzewień i zadrzewień śródpolnych, które powinny odpowiadać typem siedliskowym rodzimym drzewostanom i krzewom.

Realizacja wszystkich powyższych kierunków powinna następować przy:

a) dopuszczeniu modernizacji, przebudowy i rozbudowy istniejących siedlisk zagrodowych, możliwości lokalizacji nowych zgodnie z przepisami odrębnymi oraz budowy obiektów składowych, inwentarskich i innych związanych bezpośrednio z produkcja rolniczą;

b) dopuszczeniu lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej oraz dróg niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania terenów gminy.

8. KIERUNKI ROZWOJU I OCHRONY LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Lesistość miasta jest na poziomie 28,4%, co jest wskaźnikiem zbliżonym do średniej lesistości kraju kształtującej się na poziomie ok. 29,6%. Docelowy poziom lesistości kraju, według założeń Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w 2050 r. powinien wynieść 33%, zatem należy dążyć do osiągnięcia takiego poziomu również w mieście Brańsk. Większość obszarów leśnych w gminie jest własnością prywatną. Tylko 5,3% obszarów leśnych w mieście należy do Nadleśnictwa Rudka (RDLP Białystok). Nadleśnictwo prowadzi działania zmierzające do zachowania trwałości lasów i powiększania ich zasobów.

Największe powierzchnie kompleksów leśnych znajdują się w części północnej miasta. Kompleksy leśne oraz leśno-łąkowe tworzą obszary węzłowe, stanowiące tereny o znacznych walorach przyrodniczych. Zalesieniom powinny być poddawane w pierwszej kolejności grunty klasy V i VI. Dopuszcza się zalesienia gruntów lepszych klas w przypadkach, gdy grunty te nie są już użytkowane rolniczo i mają duży stopień zadrzewienia i zakrzaczenia szczególnie, gdy stanowią one obszary węzłowe, o których mowa wyżej. Zalesienia powinny być przeprowadzone tak, aby w jednoznaczny sposób możliwe było definiowanie granicy polno-leśnej tj. w pobliżu bądź w sąsiedztwie istniejących lasów, aby tworzyły całość i uzupełniały ciągi korytarzy ekologicznych.

Na załączniku graficznym prezentującym Kierunki zagospodarowania przestrzennego wyznaczone zostały obszary proponowane do zalesienia w celu zwiększenia leśnej przestrzeni produkcyjnej. Łączna powierzchnia terenów przewidzianych do zalesień zajmuje ok. 57 ha, co stanowi ok. 1,8% powierzchni miasta. Przy założeniu, że w ciągu 30 lat połowa wskazanych terenów

zostanie zalesiona, lesistość miasta wyniesie ok. 30,2%, co pozwoli zbliżyć się do założeń polityki Krajowego Programu Zwiększania Lesistości.

Pod zalesienia przeznaczono tereny o niskiej klasie bonitacyjnej gleb bądź częściowo zdegradowane, a tym samym nieatrakcyjne pod kątem produkcji rolnej. W ramach uzupełnień kompleksów leśnych pod zalesienia zostały wskazane również rolnicze enklawy leśne a także dopełnienia obecnych granic zasięgu terenów leśnych. Ponadto zakłada się również możliwość zalesienia innych obszarów pod warunkiem uwzględnienia przepisów odrębnych.

Ze względu na fakt, iż w mieście Brańsk dominują lasy prywatne należy dążyć do wzajemnej współpracy właścicieli lasów na zasadzie zrzeszenia bądź organizacji wspólnotowych, w celu właściwego kształtowania gospodarki leśnej.

Kompleksy leśne położone poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, należy chronić, oczywiście przy uwzględnieniu możliwości wykorzystania terenów leśnych na cele rekreacyjne i wypoczynkowe poprzez wskazanie szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych i konnych) oraz lokalizowanie miejsc do aktywnego wypoczynku nieobejmujących obiektów budowlanych. Na terenach leśnych zabudowa może być realizowana jedynie w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, wynikających z przepisów odrębnych przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych. Natomiast istniejąca zabudowa w terenach leśnych może być utrzymana z możliwością jej przebudowy lub rozbudowy, jeśli nie narusza to przepisów odrębnych.

9. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI

Komunikacja drogowa

Układ drogowy w mieście Brańsk oparty jest o dobrze rozwiniętą przestrzennie strukturę sieci dróg publicznych, która stanowi podstawę powiązań komunikacyjnych. Jest to układ promienisty, którego centralny punkt, gdzie zbiegają się i przecinają główne arterie drogowe znajduje się w południowej części miasta Brańsk, otoczonego niemal z każdej strony obszarami gminy Brańsk.

Kierunki rozwoju sieci drogowej powinny zmierzać do zapewnienia racjonalnego systemu powiązań wewnętrznych obszaru miasta, a w tym wypadku również powiązań z obszarem gminy Brańsk, ze względu na szczególną lokalizację miasta Brańsk względem gminy Brańsk. Priorytetem dla sprawnego systemu komunikacji jest odpowiednie zapewnienie możliwości przemieszczania się osób i towarów w ramach połączeń lokalnych oraz zewnętrznych, co przy kreowaniu odpowiedniej polityki transportowej powoduje zwiększenie atrakcyjności terenów dla potencjalnych inwestorów.

W zakresie rozwoju sieci dróg gminnych należy dążyć do racjonalnego uzupełniania połączeń lokalnych, poprawiając tym samym efektywność systemu drogowego, wykorzystując jednocześnie istniejące połączenia komunikacyjne, w tym również drogi wewnętrzne. Znacznym ułatwieniem tutaj jest fakt, iż zabudowa stanowi zwartą strukturę funkcjonalno-przestrzenną położoną wzdłuż dróg. Dlatego też dalszy rozwój sieci drogowej powinien być oparty o nowe odcinki dróg stanowiące jedynie uzupełnienie istniejących ciągów drogowych. W zależności od priorytetu danego odcinka

drogi należy sukcesywnie dążyć do przebudowy i utwardzania nawierzchni dróg, zwiększając tym samym poprawę stanu technicznego, bezpieczeństwo oraz komfort użytkowania. W celu poprawy warunków użytkowych dla dróg publicznych należy zmierzać do:

- sukcesywnej poprawy warunków technicznych na drogach gminnych publicznych, poprzez zwiększenie nakładów finansowych na utrzymanie i budowę dróg, np. poprzez poszukiwanie środków zewnętrznych w ramach dotacji,
- poprawy warunków bezpieczeństwa użytkowników dróg poprzez budowę chodników, ścieżek rowerowych, uzupełniania elementów stałej organizacji ruchu zarówno na drogach gminnych, jak i w porozumieniu z zarządcami dróg wyższej kategorii w strefach skrzyżowań,
- wykonywania okresowych przeglądów stanu technicznego dróg gminnych w celu kontrolowania stopnia ich uszkodzeń oraz planowania remontów bieżących,
- zapewnienia na odpowiednim poziomie standardu zimowego utrzymania dróg.

Kierunki rozwoju układu sieci drogowej:

- utrzymanie istniejącej sieci dróg gminnych,
- w miarę potrzeb uzupełnianie układu drogowego drogami gminnymi publicznymi oraz wewnętrznymi,
- budowa ścieżek i tras rowerowych, ciągów pieszo-jezdnych,
- aktualizacja klas dróg gminnych zgodnie z ich użytkowym przeznaczeniem oraz szerokością pasa drogowego.

W ramach wszystkich wyznaczonych terenów wskazanych na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk dopuszcza się na etapie planu miejscowego wyznaczenie:

- istniejących dróg publicznych i wewnętrznych, które nie zostały wskazane na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- wyznaczenie nowych dróg (publicznych i wewnętrznych) niezbędnych do uzupełnienia układu drogowego, w tym dróg zapewniających swobodny dojazd do terenów upraw rolnych i leśnych przebiegających przez te tereny,
- wyznaczenie nowych dróg, których lokalizacja wynika z przepisów odrębnych.

Niezależnie od podstawy wyznaczenia przebiegu nowych dróg oraz podstawy do modernizacji istniejącej drogi, kształtowanie sieci drogowej powinno następować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi dotyczącymi dróg publicznych.

Komunikacja zbiorowa

Podstawowym kierunkiem rozwoju komunikacji zbiorowej jest zapewnienie mieszkańcom miasta oraz turystom odpowiedniej liczby połączeń lokalnych oraz ponadlokalnych. W zależności od potrzeb mieszkańców oraz uwarunkowań ekonomicznych należy dążyć do funkcjonowania systemu komunikacji zbiorowej, w sposób zapewniający swobodne przemieszczanie się, np. do oddalonych

miejsc pracy. W miarę możliwości należy dążyć do utrzymania istniejących połączeń oferowanych przez publicznych oraz prywatnych przewoźników. W uzasadnionych przypadkach rozważyć należy partycypowanie w finansowaniu obsługi lokalnych dojazdów dla mieszkańców.

Drogi i ścieżki rowerowe

W mieście Brańsk ścieżki rowerowe występują wzdłuż drogi krajowej nr 66. Natomiast przez miasto przebiega szlak rowerowy Doliny Nurca, a jego łączna długość w granicach miasta wynosi ok. 7,4 km. Turystyka rowerowa wykorzystuje do swoich przejazdów jezdnie w ramach korytarzy dróg publicznych. W związku z coraz większą popularnością turystyki rowerowej warto dążyć do wyznaczania nowych tras rowerowych oraz budowy odpowiedniej infrastruktury. Wytyczone ścieżki rowerowe w ramach ciągów komunikacyjnych zwiększają atrakcyjność turystyczną miasta i jego okolic, przyciągając miłośników tej formy turystyki. Wzdłuż wschodniej granicy Państwa przebiega szlak rowerowy „Green Velo", najbliżej usytuowane fragmenty tego szlaku zlokalizowane są w odległości jedynie ok. 30 km od miasta Brańsk. Biorąc pod uwagę liczne zabytki miasta Brańsk, w tym zabytkowy układ przestrzenny, w ramach promocji miasta należy dążyć do powiększenia zasięgu sieci „Green Velo" tak, by sięgała do miasta Brańsk.

Kierunkiem rozwoju dróg i ścieżek rowerowych jest wytyczenie przebiegów tras rowerowych wykorzystując istniejący układ dróg publicznych i wewnętrznych. Trasy rowerowe powinny być wyznaczone w terenach wyróżniających się walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi i kulturowymi. Na odcinkach, gdzie ruch pojazdów jest wzmożony należy dążyć do jak najszybszego wybudowania infrastruktury zapewniającej bezpieczeństwo oraz komfort podróży rowerzystom. Przy ograniczonych środkach budżetowych najlepszym rozwiązaniem jest wyznaczenie na tych odcinkach ciągów pieszo-rowerowych.

Polityka parkingowa

W zakresie miejsc parkingowych w Studium określono proponowane minimalne ilości miejsc parkingowych dla poszczególnych terenów zabudowy. W planach miejscowych wskazane jest dostosowanie poniższych wskaźników do rzeczywistych potrzeb oraz chłonności terenów, na których miałyby być realizowane, jednakże wskaźniki te nie mogą zostać zmniejszone poniżej określonych w tabeli.

Tabela 1. Wskaźniki parkingowe.

Rodzaj zabudowy	Jednostka odniesienia	Minimalny wskaźnik wyrażony w ilości miejsc
Zabudowa mieszkaniowa	Lokal mieszkalny	1
Zabudowa usługowa	70 m^2 powierzchni sprzedaży	1 (nie mniej niż dwa miejsca)

Rodzaj zabudowy	Jednostka odniesienia	Minimalny wskaźnik wyrażony w ilości miejsc
Pozostałe obiekty usługowe	Do ustalenia na etapie planu miejscowego	
Obiekty zabudowy produkcyjnej składowej i magazynowej	3 zatrudnionych	1
	lub	
	300 m^2 powierzchni użytkowej	1

10. KIERUNKI ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

W zakresie zaopatrzenia w wodę przyjmuje się zasadę zaopatrzenia ludności w wodę z urządzeń do zbiorowego zaopatrzenia. Długość sieci wodociągowej w Brańsku wynosi 19,2 km oraz obejmuje 860 gospodarstw domowych, co stanowi ok. 99,2% wszystkich budynków mieszkalnych na terenie miasta. Zatem kierunek rozwoju w zakresie sieci wodociągowej to bieżąca konserwacja i modernizacja istniejącej sieci oraz w miarę potrzeb jej rozbudowa w celu przyłączania kolejnych i nowopowstałych budynków. Nowe odcinki wodociągów powinny powstawać przy uwzględnieniu uwarunkowań ekonomicznych. Dla pojedynczych zabudowań rozproszonych, położonych poza zasięgiem sieci wodociągowych preferuje się indywidualny sposób zaopatrzenia w wodę, w oparciu o własne studnie kopane. W uzasadnionych przypadkach lub przy partycypacji inwestorów i mieszkańców możliwa jest rozbudowa sieci wodociągowej dla pojedynczych zabudowań lub niewielkich ich skupisk.

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków przyjmuje się zasadę uzbrojenia terenów o zwartej zabudowie w urządzenia do odprowadzania i oczyszczania ścieków. Sieć kanalizacji w gminie miejskiej Brańsk ma 20,1 km i obsługuje 830 budynków mieszkalnych. Z sieci korzysta 91,8% ludności miasta. Zatem prawie wszyscy mieszkańcy mają dostęp do miejskiego systemu kanalizacyjnego. W związku z powyższym kierunek rozwoju w zakresie sieci kanalizacyjnej, podobnie jak w przypadku sieci wodociągowej, to bieżąca konserwacja i modernizacja istniejącej sieci oraz w miarę potrzeb jej rozbudowa w celu przyłączania kolejnych i nowopowstałych budynków.

Dla zabudowy położonej poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie nieuzasadniona, gospodarkę ściekową należy prowadzić poprzez gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach bezodpływowych lub stosowanie indywidualnych oczyszczalni.

Energia elektryczna

W przyjętym kierunku rozwoju systemu elektroenergetycznego, sieć energetyczna będzie podlegała sukcesywnej modernizacji i ewentualnej przebudowie. Ponadto planowana jest budowa nowej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV, której przebieg wskazano na rysunku Studium oraz linii średniego napięcia 15 kV Brańsk – Ciechanowiec. Miasto zaopatrywane jest w energię elektryczną za pośrednictwem sieci średniego napięcia. Zatem wraz z rozwojem terenów zabudowanych należy dążyć do rozwoju sieci poprzez budowę nowych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych. Linie mogą być budowane w formie napowietrznej, jak i kablowej.

Dla linii napowietrznych należy wyznaczyć pasy technologiczne (w szczególności dla linii 110 kV pas o szerokości 40 m), w których nie powinny być lokalizowane budynki z pomieszczeniami przewidzianymi na pobyt ludzi.

Odnawialne źródła energii

Przy planowaniu skutecznej strategii osiągnięcia zrównoważonego rozwoju należy szeroko promować wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. W mieście Brańsk należy wykorzystać potencjał nasłonecznienia i lokalizować potencjalne źródła energii odnawialnej w postaci np. elektrowni fotowoltaicznych. Zaleca się również rozpowszechnianie informacji na temat korzystnych warunków solarnych w regionie oraz możliwości czerpania z nich korzyści.

Na terenie miasta dopuszcza się realizację wszystkich typów energii odnawialnej z zakresu mikroinstalacji i małych instalacji o mocy do 100 kW za wyjątkiem instalacji wykorzystujących energię wiatru. Co do urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW w niniejszym dokumencie dopuszcza się lokalizację takich urządzeń w terenach PEF oraz w części wskazanych terenów PU, które pokrywają się z granicami obszarów, na których przewiduje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię o mocy przekraczającej 100 kW.

Gospodarowanie odpadami

W zakresie gospodarki odpadami zakłada się utrzymanie w mieście obecnie funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami, obejmującego selektywną zbiórkę odpadów w gospodarstwach domowych i wywóz przez upoważnione podmioty, w tym również zapewnienie funkcjonowania punktu selektywnej zbiórki odpadów.

Zaopatrzenie w ciepło

W zakresie zaopatrzenia w ciepło wskazuje się potrzebę budowy gazociągu średniego i niskiego ciśnienia, który obsłuży obszary zurbanizowane oraz docelowe tereny przewidziane pod zabudowę. Wymiana instalacji grzewczych w budynkach mieszkalnych, usługowych i produkcyjnych przyczyni się do poprawy stanu jakości powietrza w mieście. Zakłada się utrzymanie istniejącego systemu ogrzewania budynków użyteczności publicznej w oparciu o ciepło wnętrza ziemi oraz olej opałowy. Natomiast, co do pozostałej zabudowy, również utrzymany zostanie indywidualny sposób ogrzewania budynków w oparciu o paliwa stałe (w większości przypadków).

Z uwagi na możliwość obniżenia kosztów związanych z ogrzewaniem budynków oraz na ochronę środowiska zaleca się przeprowadzenie termomodernizacji budynków oraz w miarę możliwości wyposażanie budynków użyteczności publicznej oraz zamieszkania w indywidualne systemy grzewcze wykorzystujące energię z odnawialnych źródeł energii. Planowana jest realizacja sieci gazowej średniego napięcia, która w przyszłości zapewni zaopatrzenie w gaz docelowym odbiorcom.

Telekomunikacja i łączność

W zakresie telekomunikacji zakłada się poprawę dostępności do łączy telekomunikacyjnych w mieście. Przewiduje się możliwość lokalizacji masztów antenowych telefonii komórkowej zgodnie z przepisami odrębnymi. W mieście Brańsk funkcjonuje szerokopasmowa sieć Polski wschodniej. Wykorzystując powyższe funkcjonujące sieci szerokopasmowe należy stale dążyć do poprawy warunków dostępu do Internetu szerokopasmowego na obszarze miasta.

11. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM I PONADLOKALNYM

11.1. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i ich rozmieszczenie na terenie miasta Brańsk usankcjonowane jest ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego oraz ustaleniami programów rządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. W rozdziale dotyczącym planu województwa w części dokumentu pt. "Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" wymieniono inwestycje celu publicznego dotyczące obszaru miasta Brańsk, są to:

a) budowa stacji WN/SN: „Przemysłowa" gm. Juchnowiec Kościelny, Suchowola, miasto Brańsk (w oparciu o powstałą rozdzielnię sieciową 15/15kV),
b) budowa linii WN 110kV: Mońki – Suchowola – Dąbrowa Białostocka, Ciechanowiec – Brańsk – Bielsk Podlaski (war. I), Ciechanowiec – Siemiatycze (war. II), Adamowo – Hołowczyce, Kolno – Łyse (woj, mazowieckie), „wcięcie" do linii Dąbrowa Białostocka – Augustów do stacji Augustów II,
c) budowa linii elektroenergetycznej SN 15 kV Brańsk – Ciechanowiec.

Ponadto obszarami służącymi ponadlokalnym celom publicznym są:

a) drogi publiczne: krajowa nr 66, wojewódzka nr 681 oraz drogi powiatowe,
b) obiekty i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków,
c) obszary wartościowe pod względem przyrodniczym i krajobrazowym wskazane do objęcia ochroną prawną, jak Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Nurzec. Planuje się objąć

ochroną całą dolinę rzeczną – dno, terasy i zbocza, a także występujące w jej bezpośrednim sąsiedztwie lasy i łąki.

11.2. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym mają na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców miasta, realizowane będą przede wszystkim na terenach będących własnością miasta Brańsk. W Studium wyznacza się następujące obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- obejmujące tereny usług celu publicznego z zakresu infrastruktury społecznej, w tym takie obiekty jak m.in.: szkoły, przedszkola, biblioteki, domy opieki społecznej, ośrodek kultury, obiekty sportu i rekreacji itp.,
- obejmujące budowę, rozbudowę i przebudowę sieci infrastruktury technicznej,
- obejmujące budowę, rozbudowę i przebudowę sieci elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia,
- obejmujące budowę, rozbudowę i przebudowę dróg gminnych publicznych oraz dróg wewnętrznych.

12. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M^2, OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. ustalają obowiązek określenia w Studium obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Są to:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości,
- obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2,
- obszary przestrzeni publicznej.

W Studium wyznaczono dwa obszary, pierwszy we wschodniej części miasta przy drodze krajowej nr 66, drugi przy drodze wojewódzkiej nr 681 (przy wylocie z miasta na północ), na których umożliwia się realizacje obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2. Obszary te

obejmują wydzielenia oznaczone symbolem U. Dla tych obszarów sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe.

W Studium nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości oraz obszarów przestrzeni publicznej, wobec czego sporządzenie planów miejscowych w tym zakresie nie jest wymagane.

Ponadto wskazuje się do opracowania planu miejscowego tereny PEF oraz w części PU, na których planuje się rozmieszczenie urządzeń wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

13. OBSZARY, DLA KTÓRYCH MIASTO ZAMIERZA SPORZADZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Obecnie miasto Brańsk posiada pełne pokrycie planami miejscowymi, co zostało szczegółowo przedstawione w części „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego". Przez ostatnie lata plany miejscowe były zmieniane jedynie punktowo. Stanowiły zmianę planu miejscowego, lecz forma zapisu planu miejscowego stanowiła nowe plany miejscowe w granicach objętych zmianą. Biorąc pod uwagę aktualizację Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wskazuje się potrzebę zmiany planu miejscowego dla obszaru całego miasta celem dostosowania do nowej edycji Studium oraz bieżących potrzeb mieszkańców i inwestorów. Z racji znacznej powierzchni obszaru opracowania zaleca się opracowanie planu miejscowego w podziale na dwie części, pierwsza tereny od drogi krajowej nr 66 na południe, natomiast druga od drogi krajowej nr 66 na północ.

W wyniku przyjęcia niniejszych kierunków rozwoju gminy, pod lokalizację różnego rodzaju zabudowy na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego wskazane zostały grunty rolne, dla których możliwa będzie zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne. Jednak należy zaznaczyć, iż większa część terenów przewidzianych pod zabudowę, wskazana została jako obszary oznaczone symbolem M lub MU, które w głównej mierze obejmują tereny istniejącej zabudowy zagrodowej. Z racji, iż zabudowa zagrodowa utrzymuje rolnicze przeznaczenie gruntu, na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego nie oznaczono terenów oznaczonych symbolem MU jako terenów wskazanych do objęcia zmianą przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, gdyż założono, iż tylko sporadycznie tereny te przyjmą inny charakter niż zabudowy zagrodowej.

14. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW

Jako jeden z kierunków rozwoju miasta wskazano tereny, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Do urządzeń tych należą m.in. elektrownie fotowoltaiczne. Teren, na którym przewiduje się lokalizację tego typu urządzeń oznaczono w rozdziale Kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz na planszy prezentującej Kierunki zagospodarowania przestrzennego symbolem PEF. Ponadto wskazano część terenów zabudowy obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej oznaczonych symbolem PU, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW wykorzystujących energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną lub energię geotermalną.

Przyjmuje się, że zasięg stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wyznaczonych od urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii mieści się w obrębie nieruchomości, na których dopuszczono lokalizowanie tych urządzeń. Zatem granice tych stref są tożsame z granicami terenów, na których dopuszczone są urządzenia (tereny PEF i PU). Jest to podstawowa wytyczna do lokalizacji tego typu zabudowy, zabezpieczająca interes właścicieli nieruchomości sąsiednich i osoby zamieszkujące w pobliżu tego typu inwestycji. Żadna interpretacja zapisów niniejszego Studium nie może prowadzić do zwiększenia zasięgu stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, wyznaczonych od urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, których granice pokrywają się z terenami oznaczonymi symbolem PEF i PU.

Dopuszczona lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, może zostać pomniejszona w ramach terenu PU i PEF oraz precyzyjnie określona jako przeznaczenie podstawowe podczas sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wówczas zmniejszeniu może odpowiednio ulec również strefa ochronna.

W granicach obszarów oznaczonych symbolem PEF dopuszcza się również lokalizację urządzeń i obiektów towarzyszących elektrowni fotowoltaicznej, takich jak obiekty infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz budynki niezbędne do funkcjonowania elektrowni. Poza terenami oznaczonymi symbolem PEF i PU, zakazuje się lokalizowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW.

15. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na obszarze miasta Brańsk wyznaczone zostały obszary szczególnego zagrożenia powodzią w ramach programu ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju przed nadzwyczajnymi zagrożeniami). Na podstawie wykonanych analiz i obliczeń określono zasięg przestrzenny zalewu w dolinie rzeki

m.in. dla wód o przepływach prawdopodobnych Q1% (raz na 100 lat) wskazany na rysunku Studium, obejmujący w większości tereny niezabudowane łąk i pastwisk. Do czasu objęcia miasta obszarami szczególnego zagrożenia powodzią w ramach projektu ISOK, dla rzeki Nurzec obowiązywało studium ochrony przeciwpowodziowej rzeki Nurzec. Na bazie studium ochrony przeciwpowodziowej wyznaczone zostały w obowiązujących planach miejscowych tereny przewidziane pod zabudowę. W niniejszej edycji Studium, zachowuje się część terenów budowlanych wynikających z planów miejscowych pomimo faktu, iż obecny zasięg szczególnego zagrożenia powodzią Q=1% jest większy w stosunku do danych wynikających ze studium ochrony przeciwpowodziowej i pokrywa się z terenami budowlanymi. Aby minimalizować ryzyko zaleca się, aby na terenach budowlanych, które pokrywają się z obszarami zalewu o przepływach prawdopodobnych Q=1%, na etapie planu miejscowego nieprzekraczalną linią zabudowy ograniczyć możliwość lokalizacji budynków, a powierzchnie te wykorzystać w ramach wskaźników zagospodarowania przestrzennego dla działki budowlanej. W przypadku konieczności lokalizacji budynków w obszarze Q=1% nakazuje się podłączenie budynków przeznaczonych na pobyt ludzi do kanalizacji sanitarnej.

Rzeka Nurzec obecnie nie jest obwałowana i nie planuje się podejmowania takich działań. Na południu miasta funkcjonuje zbiornik wodny, który pełni ważną rolę retencyjną dla najbliższej okolicy, ponadto w okresie letnim pełni funkcję turystyczno-rekreacyjną.

W granicach administracyjnych miasta nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

16. OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

W granicach administracyjnych miasta Brańsk nie występują udokumentowane złoża kopalin, dla których wyznacza się filar ochronny.

17. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

W granicach administracyjnych miasta Brańsk nie występują pomniki zagłady oraz ich strefy ochronne określone na podstawie ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

18. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Na obszarze miasta nie wyznaczono obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji i remediacji. Wyznaczone tereny funkcjonalne nie wymagają podejmowania wymienionych zadań.

19. OBSZARY ZDEGRADOWANE

Miasto Brańsk uchwałą nr XXXII/166/18 Rady Miasta Brańsk z dnia 11 czerwca 2018 r. przyjęło zmieniony Program Rewitalizacji Miasta Brańsk. Przed przyjęciem zmienionego programu rewitalizacji Uchwałą nr XXXI/161/18 Rady Miasta Brańsk z dnia 7 maja 2018 r. wyznaczono zaktualizowany obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Założenia oraz główne cele Programu Rewitalizacji zostały przedstawione w części Uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej edycji Studium wskazano granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, który wynika z uchwały nr XXXI/161/18 Rady Miasta Brańsk z dnia 7 maja 2018 r.

Zgodnie z art. 37f ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., w związku z wyznaczeniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także przyjęcia Programu Rewitalizacji, jeżeli na całości albo części obszaru rewitalizacji obowiązuje plan miejscowy, miejscowy plan rewitalizacji można również uchwalić w wyniku zmiany planu miejscowego. Miejscowy plan rewitalizacji jest szczególną formą planu miejscowego, określa on w zależności od potrzeb:

- zasady kompozycji przestrzennej nowej zabudowy i harmonizowania planowanej zabudowy z zabudową istniejącą;
- ustalenia dotyczące charakterystycznych cech elewacji budynków;
- szczegółowe ustalenia dotyczące zagospodarowania i wyposażenia terenów przestrzeni publicznych, w tym urządzania i sytuowania zieleni, koncepcji organizacji ruchu na drogach publicznych oraz przekrojów ulic;
- zakazy i ograniczenia dotyczące działalności handlowej lub usługowej;
- maksymalną powierzchnię sprzedaży obiektów handlowych, w tym obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o wskazanej w planie maksymalnej powierzchni sprzedaży i ich dopuszczalną liczbę;
- zakres niezbędnej do wybudowania infrastruktury technicznej, społecznej lub lokali.

Wyznaczony obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji jest obszerny powierzchniowo, natomiast zapisy niniejszego Studium, które obowiązują również dla tych obszarów, wpisują się w cele określone w programie rewitalizacji i realizują wytyczne z niego wynikające, m.in. poprzez przestrzenne porządkowanie obszaru miasta określając konkretne przeznaczenia terenów.

20. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Nie wskazuje się granic i stref ochronnych terenów zamkniętych ze względu na brak ich występowania w mieście Brańsk.

21. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

Rada Miasta Brańsk w dniu 29 czerwca 2020 roku podjęła Uchwałę Nr XI/71/2020 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk, obejmując procedurą planistyczną cały obszar administracyjny miasta. Opracowanie nowego dokumentu Studium wynika z potrzeby dostosowania jego treści do aktualnych przepisów i wytycznych z zakresu planowania przestrzennego, a także z potrzeby uwzględnienia składanych przez mieszkańców wniosków.

Opracowanie dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk zostało poprzedzone sporządzeniem odrębnych opracowań pt. *"Analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta Brańsk"* oraz *"Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe miasta Brańsk"*. W trakcie opracowania Studium równolegle została sporządzona *"Prognoza oddziaływania na środowisko"*.

Opracowanie pt. *"Analiza potrzeb i możliwości rozwoju miasta Brańsk"* zostało sporządzone w celu kompleksowego określenia uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Pozwoliło ono na ocenę potrzeb i możliwości rozwoju gminy uwzględniających:

- analizy uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych oraz stanu infrastruktury technicznej,
- prognozy demograficzne,
- analizy możliwości finansowania przez gminę, należących do zadań własnych gminy inwestycji z zakresu sieci komunikacyjnej, infrastruktury technicznej oraz społecznej,
- bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Do opracowania bilansu terenów wykorzystano nowoczesne metody analiz przestrzennych dostępnych w programach GIS, wykorzystano do tego szereg danych geoprzestrzennych, w tym m.in. dane wektorowe ewidencji gruntów i budynków oraz mapy zasadniczej, dane środowiskowe, aktualne ortofotomapy.

Wyrażona w niniejszym dokumencie Studium polityka przestrzenna miasta Brańsk jest rezultatem uwzględnienia wszechstronnych uwarunkowań obejmujących obszar całego miasta, w szczególności uwarunkowań przyrodniczych, środowiskowych, kulturowych oraz społeczno-gospodarczych, przy uwzględnieniu zasad zrównoważonego rozwoju. Zadaniem sporządzonego Studium jest umożliwienie stałego dążenia do aktywizacji gospodarczej miasta oraz minimalizowania chaosu przestrzennego, dysproporcji oraz barier rozwojowych przy równoczesnym zachowaniu ładu przestrzennego.

Przyjęte rozwiązania w sporządzonym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk wynikają m.in. z:

- uwzględnienia wytycznych zawartych w dokumentach szczebla ponadlokalnego oraz lokalnego, określonych przede wszystkim w:
    - Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego,
    - Planie Odnowy Miasta Brańsk na lata 2016-2020,

- Programie Rewitalizacji dla Miasta Brańsk,
- informacji zawartych w dokumentach lokalnych z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami,
- informacji obejmujących obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz uwzględnionych w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków,
- uwzględnienia wniosków mieszkańców oraz inwestorów w zakresie wyznaczenia terenów inwestycyjnych,
- zaistniałych zmian w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenów,
- aktualnie obowiązujących uwarunkowań prawnych.

Sporządzone nowe Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk jest zgodne z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

22. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Dokument Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk składa się z:

- części tekstowej oraz rysunkowej pt. "*Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego*",
- części tekstowej oraz rysunkowej pt. "*Kierunki zagospodarowania przestrzennego*".

Kierunki rozwoju miasta warunkowane są diagnozą stanu obecnego zagospodarowania oraz możliwościami realizacyjnymi. W sporządzonym dokumencie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk na podstawie analizy istniejących uwarunkowań oraz możliwości inwestycyjnych poszczególnych obszarów, wskazano podstawowe tereny funkcjonalne, dla których określono główne i uzupełniające kierunki rozwoju gminy, przy uwzględnieniu walorów przyrodniczych, kulturowych, krajobrazowych i środowiskowych. Wprowadzono szereg wytycznych zmierzających do zapewnienia ładu przestrzennego, które należy uwzględnić przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wskazane tereny obejmują:

1) Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – MW
2) Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zabudowy usługowej – MWU
3) Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej – MU
4) Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej – M
5) Tereny rozwoju zabudowy usługowej – U
6) Tereny rozwoju zabudowy usług sakralnych – UK
7) Tereny rozwoju zabudowy turystycznej, kulturowej oraz usługowej – UT
8) Tereny rozwoju zabudowy obiektów sportu i rekreacji – US

9) Tereny rozwoju zabudowy obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej – PU
10) Tereny rozwoju obiektów produkcyjnych – elektrownia fotowoltaiczna – PEF
11) Tereny rozwoju rodzinnych ogrodów działkowych - ZD
12) Tereny zieleni urządzonej – ZP
13) Tereny cmentarzy – ZC
14) Tereny wód powierzchniowych – WS
15) Tereny lasów – ZL
16) Tereny zalesień – ZLZ
17) Tereny rolnicze oraz zieleni łąkowej – R
18) Tereny parkingów – KS
19) Tereny rozwoju zabudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej – IT

W dokumencie Studium dla zachowania przejrzystości określonej polityki rozwoju przestrzennego miasta zawartej w szczegółowo opisanych kierunkach rozwoju wskazuje się ogólne kierunki zagospodarowania przestrzennego, do których należą:

1) intensyfikacja zabudowy poprzez uzupełnianie istniejącej zabudowy o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej,
2) wspieranie rozwoju rolnictwa wyspecjalizowanego przy jednoczesnej dbałości o walory przyrodnicze i kulturowe gminy,
3) rozwój terenów przemysłowych związanych z przetwórstwem rolno–spożywczym, terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, w sposób umożliwiający funkcjonowanie potencjalnym inwestorom oraz w ramach rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości,
4) rozwój agroturystyki oraz usług sportu, wypoczynku i rekreacji, co przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz będzie stanowić atrakcyjną ofertę dla turystów, przede wszystkim w obszarze nowopowstałego zbiornika wodnego,
5) utrzymanie i bieżąca modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
6) dążenie do uświadamiania i edukacji społeczności lokalnej o wartościach dziedzictwa kulturowego i potrzebie ich ochrony,
7) skuteczne i racjonalne działania obejmujące ochronę przyrody oraz krajobrazu,
8) dążenie do polepszania stanu technicznego dróg, a także rozwoju ścieżek rowerowych.

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1. KIERUNKI KSZTAŁTOWANIA STRUKTURY PRZESTRZENNEJ – SYNTEZA USTALEŃ..... 20
RYSUNEK 2. SYSTEM PRZYRODNICZY MIASTA. 23

SPIS TABEL:

TABELA 1. WSKAŹNIKI PARKINGOWE. 38

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Heronim Edward Bolesta

Id: 37232807-3C54-4691-A17E-9BD55A3FD842. Podpisany

MIASTO BRAŃSK
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

ZAŁĄCZNIK NR 2B
DO UCHWAŁY NR XXIII/160/2022
RADY MIASTA BRAŃSK
Z DNIA 28 MARCA 2022 ROKU

GMINA BRAŃSK

GMINA BRAŃSK

GMINA RUDKA

GMINA BRAŃSK

SKALA 1:10 000

1 0 1 2 3 4 5 km

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Heronim Edward Bolesta

LEGENDA

DANE ADMINISTRACYJNE
- GRANICA ADMINISTRACYJNA MIASTA BRAŃSK

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ - MW
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ - MWU
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY USŁUGOWEJ - MU
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ I ZABUDOWY ZAGRODOWEJ - M
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUGOWEJ - U
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY USŁUG SAKRALNYCH - UK
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY TURYSTYCZNEJ, KULTUROWEJ ORAZ USŁUGOWEJ - UT
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW SPORTU I REKREACJI - US
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH, SKŁADÓW, MAGAZYNÓW I ZABUDOWY USŁUGOWEJ - PU
- TERENY ROZWOJU OBIEKTÓW PRODUKCYJNYCH - ELEKTROWNIA FOTOWOLTAICZNA - PEF
- TERENY ROZWOJU RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH - ZD
- TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ - ZP
- TERENY CMENTARZY - ZC
- TERENY WÓD POWIERZCHNIOWYCH - WS
- TERENY LASÓW - ZL
- TERENY ZALESIEŃ - ZLZ
- TERENY ROLNICZE ORAZ ZIELENI ŁĄKOWEJ - R
- TERENY PARKINGÓW - KS
- TERENY ROZWOJU ZABUDOWY OBIEKTÓW I URZĄDZEŃ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ - IT

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE
- GKPnC-2A GŁÓWNY KORYTARZ EKOLOGICZNY PUSZCZA BIAŁA - PUSZCZA MIELNICKA
- KPnC-1B KORYTARZ EKOLOGICZNY DOLINY GÓRNEGO NURCA
- GRUNTY MOGĄCE WYMAGAĆ ZMIANY PRZEZNACZENIA NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE
- OBSZAR SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ Q=1%

PRZYRODNICZY SYSTEM MIASTA
- SIĘGACZE EKOLOGICZNE
- ŁĄCZNIKI EKOLOGICZNE
- OBSZARY WĘZŁOWE

DZIEDZICTWO KULTUROWE I KRAJOBRAZ KULTUROWY
- OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
- OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW (POWIERZCHNIOWE)
- 45-83/1 STANOWISKO ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW Z NUMEREM AZP
- OBIEKTY WPISANE DO WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
- 45-83/2 STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE Z NUMEREM AZP

KIERUNKI ROZWOJU DRÓG PUBLICZNYCH
- 66 DROGA KRAJOWA Z NUMEREM
- 681 DROGA WOJEWÓDZKA Z NUMEREM
- 15728 DROGI POWIATOWE Z NUMEREM
- DROGI GMINNE
- SZLAK ROWEROWY

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
- UJĘCIA WÓD
- OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW
- MASZTY TELEKOMUNIKACYJNE
- WĘZEŁ DYSTRYBUCYJNY SIECI SZEROKOPASMOWEJ POLSKI WSCHODNIEJ
- SIEĆ SZEROKOPASMOWA POLSKI WSCHODNIEJ - SIEĆ SZKIELETOWA
- LINIA RADIOWA WRAZ ZE STREFĄ OCHRONNĄ
- LINIE ELEKTROENERGETYCZNE ŚREDNIEGO NAPIĘCIA
- 110 kV PROJEKTOWANA LINIA ELEKTROENERGETYCZNA WYSOKIEGO NAPIĘCIA 110KV WRAZ Z PASEM TECHNOLOGICZNYM

POZOSTAŁE
- ZASIĘG STREFY OCHRONY SANITARNEJ OD CMENTARZA - 50 m
- ZASIĘG STREFY OCHRONY SANITARNEJ OD CMENTARZA - 150 m
- OBSZAR ZDEGRADOWANY
- OBSZAR REWITALIZACJI
- OBSZARY, NA KTÓRYCH PRZEWIDUJE SIĘ LOKALIZACJĘ OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m2
- OBSZARY, NA KTÓRYCH PRZEWIDUJE SIĘ ROZMIESZCZENIE URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100kW WRAZ ZE STREFAMI OCHRONNYMI

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXIII/160/2022

Rady Miasta Brańsk

z dnia 28 marca 2022 r.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag wniesionych do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Brańsk

Lp	Data wpływu uwagi	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres zgłaszającego uwagi	Treść uwagi	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy uwaga	Ustalenia projektu I zmiany studium dla nieruchomości której dotyczy uwaga	Rozstrzygnięcie Burmistrza w sprawie rozpatrzenia uwagi		Rozstrzygnięcie Rady Miasta		Uwagi
						Uwaga uwzględniona	Uwaga nieuwzględniona	Uwaga uwzględniona	Uwaga nieuwzględniona	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	27.12.2021	Osoba fizyczna	Nie wyrażam zgody na przeznaczenie działek nr 584/4 i 584/5 pod obszar przemysłowy.	584/4, 584/5	PU		+		+	Przedmiotowe nieruchomości sąsiadują z istniejącym zakładem produkcyjnym, przez ich obszar ponadto projektowana jest linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia, a od południa wskazuje się występowanie obszarów zagrożonych występowaniem powodzi. Działki te zlokalizowane są również poza obszarem zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Brańsk. Realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (z dopuszczeniem usług) w sąsiedztwie istniejącego zakładu produkcyjnego, a także terenów sąsiednich umożliwiających rozbudowę obszaru przemysłowego spowodowała by chaos przestrzenny oraz liczne konflikty społeczne. Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nakładają na Burmistrza obowiązek efektywnego gospodarowania przestrzenią, przy dbałości o ład przestrzenny oraz

										zrównoważony rozwój jednostki. Biorąc pod uwagę powyższe, uwaga została odrzucona.
2.	12.01.2022	Osoba fizyczna	Nie wyrażam zgody na przeznaczenie działek nr 584/4 i 584/5 pod obszar przemysłowy.	584/4, 584/5	PU		+		+	Przedmiotowe nieruchomości sąsiadują z istniejącym zakładem produkcyjnym, przez ich obszar ponadto projektowana jest linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia, a od południa wskazuje się występowanie obszarów zagrożonych występowaniem powodzi. Działki te zlokalizowane są również poza obszarem zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Brańsk. Realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (z dopuszczeniem usług) w sąsiedztwie istniejącego zakładu produkcyjnego, a także terenów sąsiednich umożliwiających rozbudowę obszaru przemysłowego spowodowała by chaos przestrzenny oraz liczne konflikty społeczne. Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nakładają na Burmistrza obowiązek efektywnego gospodarowania przestrzenią, przy dbałości o ład przestrzenny oraz zrównoważony rozwój jednostki.
3.	12.01.2022	Osoba fizyczna	Wnosi o uwzględnienie na działce 1160 poza zabudową mieszkaniową jednorodzinną również realizację funkcji usługowej, w tym wynajmu i dzierżawy.	1160	M		+		+	Uwaga bezzasadna, dokument Studium (część tekstowa) umożliwia realizację zarówno zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jak i zabudowy usługowej (główne i uzupełniające kierunki rozwoju).
4.	06.12.2021	Osoba fizyczna	Wnosi o przekształcenie działki nr 584/6 na teren	584/6	PU		+		+	Przedmiotowe nieruchomości sąsiadują z istniejącym zakładem produkcyjnym, przez ich obszar ponadto

			zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami nieuciążliwymi.							projektowana jest linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia, a od południa wskazuje się występowanie obszarów zagrożonych występowaniem powodzi. Działki te zlokalizowane są również poza obszarem zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej miasta Brańsk. Realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (z dopuszczeniem usług) w sąsiedztwie istniejącego zakładu produkcyjnego, a także terenów sąsiednich umożliwiających rozbudowę obszaru przemysłowego spowodowała by chaos przestrzenny oraz liczne konflikty społeczne. Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nakładają na Burmistrza obowiązek efektywnego gospodarowania przestrzenią, przy dbałości o ład przestrzenny oraz zrównoważony rozwój jednostki.

Załączniki:

- zbiór uwag zamieszczonych w wykazie

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Heronim Edward Bolesta

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXIII/160/2022

Rady Miasta Brańsk

z dnia 28 marca 2022 r.

Zalacznik4.xml

Dane przestrzenne, o których mowa w art. 67a ust. 3 i 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz.U. z 2020 r. poz. 293 z późn. zm.) ujawnione zostaną po kliknięciu w ikonę

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA
Heronim Edward Bolesta